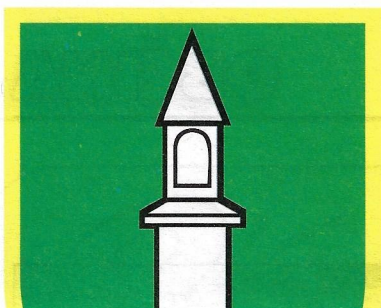

KNJIŽNICA IVANČNA GORICA
CESTA 2. GRUPE ODREDVO 17

1295 IVANČNA GORICA

OBČINA IVANČNA GORICA

POŠTNINA PLAČANA PRI
1295 IVANČNA GORICA

Klasje

Časopis prebivalcev občine Ivančna Gorica

Številka 6

letnik 11

junij 2005

Ivančna Gorica (domoznanstvo)
sp 908(497.4)
KLASJE
2005

352(497.4 Ivančna Gorica)

120050170,6

COBISS ®

KNJIŽNICA GROSUPLJE

RAČUNALNIŠKI INŽENIRING d.o.o.

Sokolska ulica 5, 1295 Ivančna Gorica

TEL: 01/7869-040 FAX: 01/7869-045

POPOLNA PONUDBA

Računalniki, tiskalniki, komponente...

Programi za podjetja in sam. podjetnike...

...za računovodstvo in trgovino

<http://www.lamas.si>

e-mail: lamas@lamas.si

» POJO NAJ LJUDJE « str. 3

Predstavljamo občinske nagrajence str. 3

Droge - tudi v naši občini str. 6

Pastoralni dan v Stični str. 7

Naša gasilska društva praznovala str. 8

Muljavčani uprizorili Domna str. 19

1. tek na Polževo in motokros v Dolini pod Kalom str. 22-23

DVA MINISTRA IN VSI ŠKOFJE

Drži, da smo majhna skupnost, katere meje so začrtane s koščkom Slovenije, ki se imenuje občina Ivančna Gorica. A to občino sta v manj kot tednu dni obiskala dva ministra in ni veliko manjkalo, da bi prišel še tretji. Potem ko se je šentviškega pevskega tabora udeležil minister za kulturo, je dan državnosti praznoval z nami minister za šolstvo in šport. Tri naša gasilska društva so minuli mesec slavila svoje visoke jubileje, a povabljeni minister za obrambo žal ni utegnil priti voščiti in čestitat jubilarantom. Še pred tem so se v Stični zbrali vsi škofje ljubljanske nadškofije na škofijskem pastoralnem dnevu.

Vsi ti veliki dogodki letošnjega junija so v našo občino pritegnili množice ljudi iz cele Slovenije. Upamo, da smo jih prijazno sprejeli medse ter sebi in njim naredili to življenje lepše in zanimivejše.

Zdaj pa je tu že pravo poletje; naša občinska oblast je odšla na dopust, in prav je, da si ga privoščimo tudi mi. Klasje, ki je dozorelo na naših poljih, bo pospravljeno, tole naše časopisno Klasje pa bo čez poletje počivalo in vas z novo številko spet pozdravilo v septembru. Do takrat pa: otroci, hura, počitnice! Vsi ostali pa dopust je tu!

mš

SLOVENIJI VOŠČILI NA POLŽEVEM str. 2

INTERALTA
PVC OKNA IN VRATA
PRVI V SLOVENIJI
BREZ DOPLAČILA
NUDIMO SONČNOZAŠČITNA STEKLA
(ponudba velja do 31.8.2005)
Pe Novo mesto, tel.: 041/846 034
Interalta d.o.o., Stegne 21c, Ljubljana
tel.: 01/511 16 24, fax: 01/511 15 43
www.interalta.si

SENČILA OVEN
IZDELAVA IN MONTAŽA
- ŽALUZIJE
- ROLETE
- KOMARNIKI
- ROLO
- PLISE ZAVESE
- TENDE
- LAMELNE ZAVESE
Tomaž Oven s.p. Pot v resje 1
1295 IVANČNA GORICA
GSM: 031/679-079
Tel./fax: 01/7878-266

IGUCL
PVC OKNA
IGNAC IGUCL s.p.
Stična 102,
Ivančna Gorica
tel./faks: 01/7878 535
gsm: 041/757 055

VROČE TEME PRED VROČIM POLETJEM

Zadnja seja Občinskega sveta pred letošnjimi počitnicami je bila 20. junija, na dnevnem redu pa sta bila med pomembnejšimi točkami poleg sprejemanja odloka o zaključnem računu proračuna za leto 2004 še predlog sklepa o višini cen programov v vrtcu Ivančna Gorica in odlok o ustanovitvi medobčinskega inšpektorata. Seveda ni manjkalo svetniških vprašanj in predlogov, še najbolj pa so se svetniki osredotočili na naše ceste in križišča, pri čemer je bila glavna tema diskusij odsek avtoceste med Grosupljem in Višnjo Goro.

KAKO OD VIŠNJE GORE DO GROSUPLJA

Na dogajanje ob avtocestnem odseku od Grosuplja do Višnje Gore je že nekaj časa opozarjalo postavljanje obcestne ograje, potem pa je kar naenkrat prišlo do zapore izvoza za Višnjo Goro. Reakcija krajanov in Občine je privedla do sestanka med predstavniki DARS-a, inšpekcijskih služb, ministrstva za promet in Občine Ivančna Gorica. Urgenca je dosegla skrajšanje zapore za 15 dni in tako je bilo obljubljeno, da bo ta del ceste spet odprt 1. julija. Kot se je pozneje izkazalo, je izvajalcu del res uspelo pravočasno zaključiti dela in že dan pred iztekom roka popoldan se je cestni odsek sprostil. Potem, ko je župan svetnikom pojasnil dogajanje v zvezi z zaporo ceste in deli, ki se izvajajo je dal besedo predsedniku nadzornega odbora Juriju Kosu, naj še on kot inšpektor za

ceste poda svoje mnenje. Ker bo konec avgusta namreč spet prišlo do zapore na tem delu avtoceste, bi morda ne bilo nesmiselno vložiti nekaj truda za vzpostavitev bolj kakovostne obvozne ceste skozi Stehan. Kos je predlagal protiprašno prevleko. Občina in krajevna skupnost bi morali posredovati predlog direkciji za ceste naj iz sredstev, ki so namenjena vzdrževanju cest naredijo omenjeno prevleko. Svetniki so se strinjali s predlogom, poletje pa bo pokazalo, kako se bo odvijala ta »borba« za vzporedno prometno povezavo. Na tem delu avtoceste, ki bo konec avgusta ponovno zaprt, nameravajo dokončati sanacijo odvodnjavanja in ureditev brežin, načrtujejo sanacijo podvozov, povečanje počivališč in postavitve zaščitne ograje, celotna trasa pa se bo do konca asfaltirala. Za ta jesenski termin del je predvideno, da se pred zaprtjem ceste in izvoza pripravi nadomestni izvoz za Višnjo Goro.

ZAKLJUČNI RAČUN, CENE VRTCA IN ŠE KAJ

Po daljši razpravi, vezani na svetniška vprašanja in predloge, je bilo na vrsti sprejemanje osnutka odloka o zaključnem računu proračuna Občine za leto 2004. Zaključni račun se bistveno ne razlikuje od tistega finančnega stanja in podatkov, ki so bili izkazani pri sprejemanju letošnjega proračuna. Bilančno stanje se je spremenilo samo v tistem delu, ko so bile določene investicije zaključene in so postale del kapitalne vrednosti občine. K bilanci so dodale svoje obveznosti vse krajevne skupnosti in tako je bila ugotovljena kapitalna moč Občine. Ni odveč poudariti, da je bilo eno izmed opozoril računskega sodišča pri pregledu poslovanja naše občine v letu 2003 vezano ravno na podatke krajevnih skupnosti, ki za leto 2003 še niso bili upoštevani pri zaključnem računu. Zdaj naj bi bila ta pomanjkljivost odpravljena. Ravno to je zanimalo svetnico Sonjo Maravič: ali je zaključni račun sestavljen tako, da bi v njem danes računsko sodišče ne našlo napake. Zanimalo jo je predvsem to, ali so bila izdelana vsa merila in kriteriji za razdeljevanje proračunskih sredstev preko javnih razpisov in kako se spremlja namenska poraba sredstev. Po njenem bi javni razpis moral veljati tudi za sredstva, razdeljena župnijam v občini, za obdarovanje otrok v decembru. Župan je prepričan, da ne bo nikoli možno delovati tako, da ne bi natančen pregled računskega sodišča ne ugotovil napak, občinska uprava pa ravna tako, da odpravlja vse ugotovljene pomanjkljivosti. Dobra stran revizije je, da je občinska uprava dobila marsikateri koristen nasvet. V primeru obdarovanja otrok je po županovih zagotovilih uprava ravnala skladno z zakonodajo. Beseda je tekla tudi o tem, ali je finančno poslovanje krajevnih skupnosti dovolj strokovno in pravilno. Maravičeva je bila mnenja, naj bi se računovodski posli prenesli na občino in bi bilo finančno poslovanje poenoteno. Svetniki so na koncu z 18 glasovi zaključni račun le sprejeli.

Po dveh letih je bilo občinskemu svetu

predlagano povišanje cen programov v VVZ Vrtec Ivančna Gorica. Cene, ki se oblikujejo po Pravilniku o metodologiji cen programov v vrtcih, so po sprejetju na tokratni seji od 1. julija dalje večje za 22,7% za otroke prvega starostnega obdobja, za 7,3% za otroke drugega starostnega obdobja in za 5,7% za otroke s posebnimi potrebami. Cena zajema stroške varstva in vzgoje otrok v vrtcu, materialne in nematerialne stroške ter stroške prehrane, ne pa tudi stroškov za investicije in investicijsko vzdrževanje. Del te cene (74%) plača občina, ustanoviteljica vrtca, del pa straši otrok, ki so v vrtcu. Delež cene, ki jo plačajo starši, je določen glede na razvrstitev staršev v razrede, pri čemer se upošteva bruto mesečni dohodek na družinskega člana v primerjavi s povprečno bruto plačo zaposlenega v Sloveniji.

Svetniki so seveda spraševali, kje je podlaga za povišanje cen. Ravnateljica Vrtca Ivančna Gorica Branka Kovaček pa je pojasnila, da je zvišanje cen pogojeno s povišanjem osnovnih življenjskih stroškov oz. stroškov delovanja vrtca. Na povišanje cen delno vpliva tudi povečanje zaposlitvenih zmogljivosti vrtca, ki je bilo v skladu s kadrovsko politiko vrtca sprejeto pred nekaj leti. Ob diskusiji o cenah je beseda nanesla tudi na pravilnik o sprejemanju otrok v vrtec, ki je bil sprejet aprila. V za-

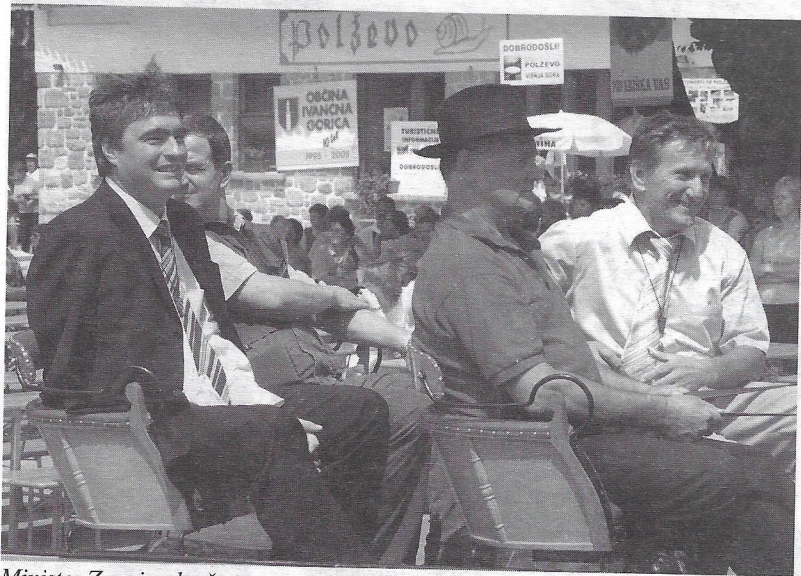
četku junija je bil izveden razpis za sprejem otrok v vrtec v šolskem letu 2005/06, po katerem je bilo sprejetih 90 otrok, kar 130 pa jih je bilo odklonjenih zaradi pomanjkanja prostorskih zmogljivosti v enotah vrtca, ki delujejo v naši občini. Vsi ti podatki so spet pripeljali do razprave o nujnosti gradnje novega vrtca v Ivančni Gorici.

Proti koncu seje so se svetniki seznanili še s predlogom ustanovitve organa medobčinskega inšpektorata, katerega bi ustanovile občine Ivančna Gorica, Litija in Šmartno pri Litiji. Bodoči inšpektor naj bi začel delati v začetku leta 2006, pristojen pa bil za nadzor izvajanja vseh odlokov javnega pomena.

Na seji so sprejeli še sklep o javni razgrnitvi predloga zazidalnega načrta gospodarsko-stanovanjske cone Pristava (G12) v Višnji Gori (pri železniški postaji). Na tej lokaciji se predvideva gradnja tiskarne Mladinske knjige s cca. 300 zaposlenih. Seveda bo javna razgrnitev, ki bo trajala od 10. avgusta do 10. septembra, pokazala, kakšna so stališča do izpeljave tega projekta. Svetniki so sprejeli tudi pravilnik za sofinanciranje dejavnosti društev s področja turizma ter kmetijstva in čebelarstva iz proračuna Občine Ivančna Gorica.

Matej Šteh

VSE NAJBOLJŠE SLOVENIJI VOŠČILI NA POLŽEVEM

Minister Zver in oba župana so se pripeljali v spremstvu konjenikov.

Na dan državnosti, 25. junija, je na Polževem potekala svečanost v počastitev letos 14. »rojstnega dneva« naše države Slovenije. Tradicionalno prireditve sta organizirali občini Ivančna Gorica in Grosuplje.

Na sončno sobotno popoldne se je na prireditvenem prostoru zbralo izredno veliko ljudi; najbolj zgodnji so se najprej udeležili svete maše za domovino v cerkvi Svetega Duha na vrhu Polževega. Ko so se zbrani po zelenem smučiču vrnili v dolino ob hotelu, jih je pričakala glasba izpod prstov Godbe Stična. Oba župana, ivanški Jernej Lampret in grosupeljski Janez Lesjak, ter minister za šolstvo in šport

dr. Milan Zver so se na svečani prostor pripeljali z vozovi konjenikov iz Višnje Gore in Radohove vasi. Sledila je parada, v kateri so sodelovali gasilci Gasilske zveze Ivančna Gorica s svojimi praporji, člani Zveze veteranov vojne za Slovenijo in Zveze šoferjev in avtomehaničev Ivančna Gorica.

Ob začetku slovesnosti so izpod neba prileteli člani padalske reprezentance Slovenije, ki so prinesli obe občinski zastavi, slovensko trobojnico in tudi modro zastavo Evropske unije. Tudi gasilci so s svojo vajo s tremi barvami prikazali, kako belo-modro-rdeča je naša zastava.

Uvodni pozdrav je letos pripadal grosupeljskemu županu Lesjaku, ki je v nagovoru opozoril na dogodke pred 14 leti, ko se je ravno v bližini Polževega, na cesti med Ivančno Gorico in Višnjo Goro, postavila pomembna barikada ob agresiji, ki je doletela Slovenijo po razglasitvi samostojnosti. »K sreči je bil preboj sil JLA zaustavljen že na Medvedjeku,« je dejal župan Lesjak.

Župan občine Ivančna Gorica Jernej Lampret je poudaril dolgo pot, ki smo jo Slovenci prehodili do svoje samostojnosti in do današnjega dne. Ob tej priložnosti je na svečanosti podelil tudi priznanja gasilskim društvom iz občine Ivančna Gorica, ki letos praznujejo okroglo obletnico. Za 50 let je priznanje prejela Gasilska zveza občine, 80 let praznujejo gasilci iz Zagradca, šentviško prostovoljno gasilsko društvo je letos dopolnilo že 120 let, Višnjani pa imajo svoje gasilsko društvo že kar 130 let.

Slavnostni govornik na prireditvi je bil minister RS za šolstvo in šport dr. Milan Zver, ki je povedal, da je izredno pomembno, da se svoji domovini poklonimo večkrat, ne le ob velikih državnih praznikih, saj se je treba zavedati, da nam domovina ni bila kar tako dana, ampak smo si jo leta 1991 priborili, nekateri pa so zanjo dali tudi življenje. Pa vendar Slovenija ni stara le 14 let, ampak smo si svojo svobodno državo oblikovali stoletja in stoletja. Kot minister za šolstvo je dr. Zver prepričan, da bi tudi v šolah morali imeti neko obliko domovinske vzgoje. To bi bilo po njegovem mogoče na dva načina: ali kot poseben predmet ali pa vnesti

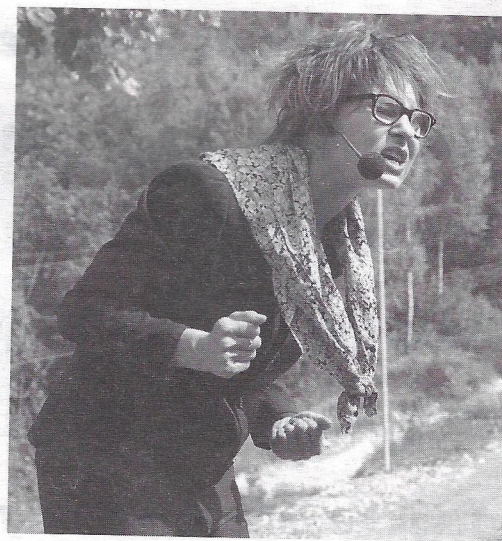
vsebine domovinske vzgoje v druge, že obstoječe predmete. Dr. Zver je še dodal, da človek pri 14. letih začne odrasčati in postajati čedalje bolj zrel in da se to dogaja tudi naši državi, ki jo je treba ceniti na vseh področjih.

Na praznovanju so svoj kamenček v mozaik dodali še Mešani pevski zbor Ambrus, Ženski pevski zbor Magdalena Grosuplje, Moški pevski zbor Vokal Grosuplje in Štiški kvartet. Pa se ni le pelo, tudi mlade plesalke Plesne skupine OŠ Ferda Vesela iz Šentvida so pokazale svoje spretnosti v igrivi plesni točki, obiskovalcem Polževega pa so se predstavili tudi mladi harmonikarji iz obeh občin v skupnem nastopu. Zbrane je s svojim obiskom in igralskim znanjem počastila tudi priljubljena gledališka igralka Violeta Tomič, ki je z nekaj prizori iz uspešnice Hotel Babilon popestrila že tako lepo popoldne. Program je povezoval znani radijski voditelj Janez Dolinar.

Po uradnem delu prireditve je sledil bolj družaben del praznovanja: za pokal Turističnega društva Polževo so se namreč pomerile štiri ekipe v vlečenju vrvi – lanskeletni zmagovalci, gasilci iz Kriške vasi, predstavniki Krajevne skupnosti Višnja Gora, svetniki Občinskega sveta Ivančna Gorica in gasilci iz Šentvida. Napeti obračuni so v hudi pripeki dvigovali že tako visoko temperaturo, za hudomušno komentiranje

med posameznimi dvoboji pa je poskrbel Pavel Groznik. Na koncu je predsednik TD Polževo Miloš Šušteršič podelil pokale trem najboljšim ekipam. Prvo mesto je pripadlo članom PGD Šentvid, drugo KS Višnja Gora in tretje PGD Kriška vas. Svetniki so bili četrti, a so dostojanstveno čestitali svojim močnejšim nasprotnikom. Zabava v čast naši Sloveniji se je nato nadaljevala še dolgo v noč – za odlično razpoloženje in ples je poskrbel ansambel Krjavelj, da pa kdo ne bi bil lačen in žejen, so poskrbeli gasilci iz Kriške vasi.

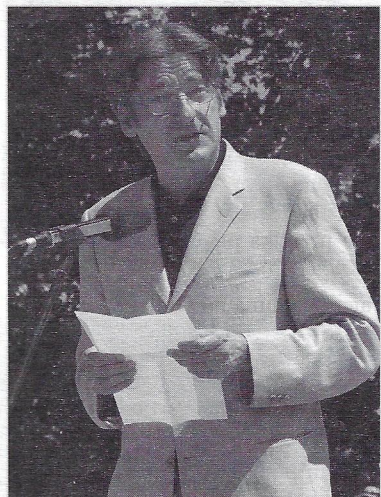
SS

Violeta Tomič

Ustanovitelj časopisa KLASJE je Občinski svet Občine Ivančna Gorica. Sedež uredništva: Ivančna Gorica, Cesta II. grupe odredov 17, telefon: 7869-400, fax: 7869-401, e-mail: klasje.casopis@siol.net. Uredniški odbor: Andrej Agnič, odgovorni urednik, Matej Šteh, pomočnik odgovornega urednika, Natalija Pavlin, Leopold Sever (zadnja stran), Maja Ficko, Marjeta Glavan (lektor), Simon Bregar (šport), Milena Vrtnik: KOCMAN Grafika d.n.o., Grosuplje, Jerova vas 10. Časopis KLASJE izhaja v 4.800 izvodih mesečno in ga prejema vsa gospodinjstva v občini brezplačno. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Prispevke sprejemamo do 20. v mesecu.

»POJO NAJ LJUDJE« – NA 36. TABORU SLOVENSKEH PEVSKIH ZBOROV

Minister za kulturo dr. Vasko Simoniti.

Letošnji tabor v Šentvidu pri Stični je spet združil slovensko zborovsko petje in dal tej priljubljeni obliki druženja in umetniškega izražanja novo potrditev in novega zagona. Slovesne pavorke skozi središče Šentvida in skupnega koncerta na športnem igrišču pri OŠ Ferda Vesela se je udeležilo okrog 3.000 pevcev več kot 130 zborov iz vse Slovenije in zamejstva. Veseli dejstvo, da se je 36. Tabora kar nekaj zborov udeležilo prvič, torej je po vseh letih in spremembah Tabor še vedno živ in privlačen. To potrjuje lep obisk poslušalcev in prenos v živo na Televiziji Slovenija.

»IMEJTE SE STRAŠNO LEPO!«

S temi besedami je svoj nagovor končal predsednik Tabora Jernej Lampret, ki je pevcem na šentviškem improviziranem odru položil na srce besede organizatorjev, s hvaležnostjo, da se vedno znova uspejo pripraviti in združiti svoje glasove za nastop v Šentvidu. Pomenljivo je dejal: »Kje še lahko najdemo interesno skupino, ki bi za nizko ceno toliko dajala za našo

kulturo, kot dajemo mi z našo pesmijo? Prav je, da bi se naše vsakodnevne ponudbe zavedali tudi vsi tisti, ki razpolagajo s cvenkom; ta je kljub naši skromnosti vedno potreben.« Lampret je tudi izrazil željo po nadaljnjem sodelovanju predvsem s pevc, seveda pa tudi z Javnim skladom RS za kulturne dejavnosti, Občino Ivančna Gorica, OŠ Ferda Vesela, številnimi sponzorji ter nenazadnje tudi s krajanji Šentvida, brez katerih po Lampretovih besedah veličastnega praznika ne bi bilo. Temu so pritrdili tudi pevci z glasnim aplavzom.

Letošnji slavnostni govornik je bil minister RS za kulturo dr. Vasko Simoniti, ki si je s predsednikom Tabora ogledal slovesni mimohod nastopajočih po ulicah Šentvida, nato pa prisostvoval koncertu združenih zborov. »Vaš prispevek h kulturnemu življenju je dragocen, ohranite veliko pevsko izročilo in ga bogajte z novimi skladbami in izrazi, pri tem pa sem prepričan, da po svojih močeh pripomorete, da bi glasba postala del pozitivnega življenjskega razpoloženja,« je dejal v svojem nagovoru. O šentviškem taboru je izrazil pohvalne besede in označil srečanje zborov na Taboru z vsega slovenskega etničnega prostora za veliko spodbudo k še večji kvaliteti in množičnosti zborovskega petja in za nedvomni pevski užitek številnega občinstva.

HODIL PO ZEMLJI SEM NAŠI

Tako kot je zvok fanfar na začetku prireditve že povsem domač, je tudi glas povezovalke Anice Volkar že dobro znan vsem pevcem in poslušalcem. Avtor programa je še naprej Stane Peček, medtem ko so taktirko mogočnega zbora že vrsto let zaupali dirigentu Igorju Švari. Letošnji nastop združenih zborov je vsebinsko zaključil petletni cikel z naslovom *Hodil po zemlji sem naši*. Z 18 pesmimi je program povzel tiste najlepše iz posameznih slovenskih pokrajin, ki so jih pevci prepevali v zadnjih petih letih, manjkala pa

seveda ni tudi himna Tabora *Pojó naj ljudje*. Simbolično so se pevci spomnili dogodkov pred 60 leti in s Kosmačevo Če zapojemo veselo obeležili spomin na konec II. svetovne vojne. Zvoki orkestra Slovenske policije so nastop pevcov naredili še mogočnejši, program pa so s svojimi točkami popestrili tudi člani domače Folklorne skupine Vidovo pod vodstvom Nataše Hribar. Da snovalci programa že snujejo nove in nove načrte, je pokazal prikupni dialog dekle Line Mak, učenke OŠ Šentvid, z dirigentom Igorjem Švaro. V njem dekle sprašuje dirigenta, ali bodo pevci zapeli tudi kakšno slovensko ljudsko otroško pesem. Dirigent ji jo je obljubil za prihodnji tabor in s tem nakazal del vsebine za naslednje leto.

Šentvid je torej tudi letos uspešno odprl svoja vrata tisočim, ki so prišli na največji slovenski praznik petja. Krajanji so skupaj s šolo, krajevno skupnostjo, kulturnim in gasilskim društvom ter z mnogimi drugimi poskrbeli, da je tudi letošnji tretji vikend v juniju postal čas posebnega stanja in vznesenega razpoloženja. Tako domačini kakor drugi, ki te dni pridejo v Šentvid, se ob velikem kulturnem doživetju uspejo tudi prijetno zabavati, se sprehoditi skozi ulice Šentvida in ustaviti ob številnih stojnicah, pozdraviti pevce, jim prisluhniti in na koncu tudi zaplesati na gasilski veselici. Pevci prihajajo različno množično, a še vedno ustvarjajo čudovito kuliso na šolskem igrišču s svojimi živopisnimi uniformami in tablam, s katerimi se predstavljajo. In nenazadnje ostaja Tabor za Šentvid trenutek največje promocije v letu. K temu pripomore seveda tudi televizijski prenos, na začetku katerega je bil letos predvajan kratek predstavniški spot o Šentvidu.

Za konec pa povabilo na 37. tabor, ki ga je tudi letos izrekel prekmurski pozvačin: »Prijte vsi, šteri ste od poplata vekši, pa od kolena menši – z glasnimi gutami, friškimi petami pa trdimi mošnjami!«

Matej Šteh

NA PREDVEČER TABORA

Na predvečer Tabora slovenskih pevskih zborov se v osnovni šoli Ferda Vesela v Šentvidu pri Stični zberejo zamejski pevski zbori. Ta sobotni večer je kakor veliko srce, ki utripa v ritmu slovenske besede, narodne pripadnosti in ljubezni do vsega, kar je slovensko. Zato je napolnjen z neko posebno domovinsko energijo, ki jo prinašajo s seboj zamejski Slovenci. Tudi letos se je domačim pevcem pridružilo še sedem zborov iz sosednje Hrvaške, Avstrije, Madžarske in Italije. Koncert so tradicionalno začeli pevci združenega moškega in pevskega zbora Šentvid pri Stični, z nadvse pomenljivo pesmijo Pa se sliši od svetga Vida zvon. Sledil je uvodni nagovor predsednika upravnega odbora Tabora pevskih zborov in župana občine Ivančna Gorica – Jerneja Lampreta, ki je pozdravil pevce, številne obiskovalce in častne goste, med njimi še posebej gospoda Bogdana Pogačnika, enega izmed tvorcev Tabora pevskih zborov v Šentvidu.

Ob izbranih besedah povezovalke Anice Volkar so se predstavili mešani pevski zbor Avgust Pavel iz Zgornjega Senika na Madžarskem, člani mešanega pevskega društva Triglav iz Splita, dekliški pevski zbor Danica iz Vrha v Italiji, moški pevski zbor Bilka in Bilčovi v Avstriji, člani mešanega pevskega zbora Bazovica Reka, mešani pevski zbor Slovenski dom iz Zagreba in moški pevski zbor Kralj Matjaž iz Libuče. Koncert, ki je v polni avli šentviške osnovne šole budil le najlepše občutke, je zaključila domača vokalna skupina Šentviški Slavčki, ki je z zadnjo pesmijo na programu vse prisotne povabila na »ples«.

In za konec? V poletno noč prazničnega Šentvida so zaigrali člani stiške godbe, nebo pa je razsvetlil veličasten ognjemet. Kot se za napoved tradicionalne nedelje pesmi in druženja nedvomno spodobi.

dš

PREDSTAVLJAMO OBČINSKE NAGRAJENCE

Na letošnji osrednji prireditvi ob občinskem prazniku, 29. maju, je bila na Muljavi tudi podelitev nagrad letošnjim občinskim nagrajencem. Podeljeni so bili plaketa Antona Tomšiča, dve nagradi Josipa Jurčiča in zlati grb občine Ivančna Gorica.

ANICA VOLKAR – PLAKETA ANTONA TOMŠIČA

Plaketo Antona Tomšiča je na predlog Javnega sklada za kulturne dejavnosti prejela Anica Volkar iz Šentvida pri Stični, za njeno dolgoletno prizadevanje in uspehe na kulturnem področju naše občine.

Anica Volkar se je po končanem študiju slovenščine in zgodovine kot učiteljica zaposlila v Osnovni šoli Ferda Vesela v Šentvidu pri Stični. Ob nastopu službe je postala tajnica Upravnega odbora Tabora slovenskih pevskih zborov. V tako imenovani informacijski pisarni vsako leto pozdravi udeležence tabora, zbere prijave zborov ter posreduje informacije vsem, ki se zanimajo za program in izvedbo te prireditve, saj vedno spremlja tudi strokovni seminar zborovodij. Zadnja leta sodeluje na Taboru slovenskih pevskih zborov kot povezovalka koncerta združenih zborov. O njeni dolgoletni pripadnosti ljubiteljski kulturi pričajo tudi naslednji podatki: leta 2002 je bila kot predstavnica lokalne skup-

nosti imenovana v Svet JSKD, Območna izpostava Ivančna Gorica, ter predlagana za predsednico sveta. Leta 2004 je bila v skladu z novim odlokom ponovno imenovana v Svet Knjižnice Grosuplje kot predstavnica lokalne skupnosti. Od leta 2001 opravlja delo tajnice Turističnega društva Šentvid pri Stični in od leta 1980 je tajnica Upravnega odbora Tabora slovenskih pevskih zborov. V letu 2005 je bila imenovana v Komisijo za pripravo in izvedbo postopka javnega razpisa in vrednotenja kulturnih programov in projektov, ki se sofinancirajo iz proračuna Občine Ivančna Gorica.

Sodelovanje z Nušo Volkar je prijetno, saj jo odlikujejo volja, predanost in vztrajnost na kulturnem področju ter dejstvo, da s svojo besedo in glasom zaznamuje mnoge pomembne kulturne in zgodovinske dogodke naše občine.

STANE KRALJ – NAGRADA JOSIPA JURČIČA

Na predlog Občinskega odbora stranke NSI je prejel Jurčičevo nagrado Stane Kralj iz Zagradca, za dosežke v gospodarskem in družbenem življenju.

Kot uspešen podjetnik in gospodarstvenik je tik pred selitvijo svojega podjetja HOJA, d.o.o. v domače okolje, kar bo kraju nedvomno prineslo nova delovna mesta. Kot dolgoletni predsednik Krajevne skupnosti Zagradec je sodeloval pri pomembnih akcijah v kraju, kot so: grad-

nja gasilskega doma in mrliške vežice ter širitev pokopališča. Dejavno je sodeloval pri adaptaciji Kulturnega doma in obnovah farne cerkve, župnišča ter podružnične cerkve sv. Martina. Kljub naporu podjetniškemu urniku in predsedovanju KS Zagradec pa mu ne zmanjka časa za številne druge aktivnosti. V domačem kraju in občini deluje kot predsednik TD Zagradec, blagajnik PGD Zagradec, namestnik predsednika Občinske gasilske zveze Ivančna Gorica ter podpredsednik Občinske turistične zveze Ivančna Gorica. Njegov prefinjeni čut za sočloveka in humanost prihaja do izraza tudi na področju delovanja Rdečega križa in Civilne zaštite. In nenazadnje: kot sodnik porotnik sodeluje na okrajnem sodišču v Ljubljani.

LK ŠENTVID – NAGRADA JOSIPA JURČIČA

Na predlog Občinskega odbora stranke SLS je prejel nagrado Josipa Jurčiča za uspešno 10-letno delovanje Letalski klub Šentvid.

Pred enajstimi leti je bil, predvsem na pobudo nekaterih zanesenjakov in na sklic takratnega predsednika KS Šentvid Jožeta Kastelca ustanovljen Letalski klub Šentvid. Prvo predsedniško mesto je prevzel poklicni pilot Alojz Hauptman. Ustanovitve kluba je pomenila nadaljevanje letalske tradicije, ki na našem področju traja že 70 let, ko je v Stični delovala ena najbolj naprednih skupin letalcev pri nas.

Z ustanovitvijo so se začela tudi nujno potrebna dela. Prioriteta je postala ureditev vzletišča, katerega lastnik je bilo župnišče v Šentvidu, velik del zemlje pa je za delovanje kluba odstopil ustanovni član kluba Emil Čop. Leta 1999 je klub dobil uradno dovoljenje za vzletišče, obenem pa je marljivim članom kluba uspelo postaviti hanger za hrambo njihove flote. A na prvo letalo je bilo treba še malo počakati. Resno delo vodstva kluba je spodbudilo nove člane, mlade in perspektivne gospodarstvenike, ki so prinesli novo razvojno vizijo, v klub pa so prišla tudi letala. Danes šteje flota šentviških letalcev devet letal, ki so v najemu, dva motorna zmaj in toplozračni balon. Med vsemi zagotovo najbolj izstopa že legendarni ANTONOV II.

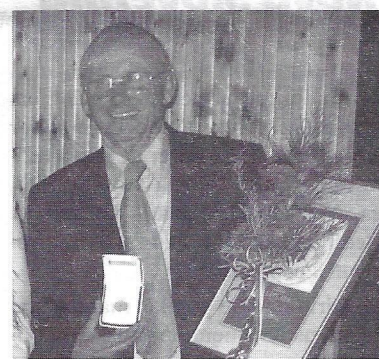
Leta 2003 je predsedniško mesto letalskega kluba Šentvid prevzela Milena Vrhovec, podpredsednik kluba pa je postal Jože Kastelic. Upravnik letališča in letalske šole je Alojz Hauptman, njegov pomočnik in tisti, ki ga velikokrat nadomešča, pa Samo Kenda.

Danes, po več kot desetih letih, ugotavljamo, da je letalski klub Šentvid v samo nekaj letih praktično iz nič naredil ogromno, letališče pa ni samo raj za ljubitelje višin in letenja nad našo čudovito pokrajino, temveč tudi mesto številnih prireditvev in srečanj občanov naše občine ter drugih obiskovalcev. Vsem članom, predvsem pa udeležencem, ostaja dobro v spominu obisk letalskega mitinga v pobrateni občini Hirschaid leta 2003, na katerega so se tisti najbolj zagreti člani kluba odpravili, kot se za letalce spodobi, z letalom – 27 let starim Antonovom, v spremstvu ROBINA DR-400/180R. Ob praznovanju 10-letnice avgusta lani pa je bila podpisana listina o pobratenju z letalskim klubom Luftsverein Freisener Warte iz Hirschaida.

JOŽE KENDA – ZLATI GRB

Na predlog Komisije za mandatna vprašanja, volitve, imenovanja in priznanja je zlati grb občine prejel Jože Kenda iz Šentvida pri Stični.

Letošnji prejemnik zlatega grba se je leta 1963 kot 23-letni kmetijski tehnik zaposlil v Kmetijski gospodarskem podjetju Grosuplje – kot upravnik poslovne enote

Šentvid pri Stični, ki se ji je pridružila še poslovna enota Radohova vas z vrtnarijo. Med leti 1967 in 1975 je bil zaposlen v farmacevtskem podjetju Krka kot šef oddelka za zdravilna zelišča. Kot vodja nabave zdravilnih zelišč in gozdnih sadežev je nato delal v podjetju Droga Portorož, do leta 1990. To je bila nova prelomnica, saj je v tem letu ustanovil družniško podjetje TOPP, d.o.o., s sedežem v Šentvidu pri Stični, ki danes zaposluje 38 ljudi. Od lanskega leta je Jože Kenda upokojen Vodenje podjetja, ki se ukvarja z mednarodnimi prevozi, je prevzel njegov sin, sam pa se posveča destilarni eteričnih olj na Obrhu pri Dolenjskih Toplicah.

Poleg pestre in uspešne poklicne poti je Jože Kenda zelo aktiven tudi na družbenopolitičnem področju. Bil je sekretar partije v Agrokombinatu Kmetijske zadruge Grosuplje in predsednik Krajevne skupnosti Šentvid pri Stični od leta 1971 dalje. Od leta 2002 je tudi aktivni član Odbora Občinskega sveta Občine Ivančna Gorica za gospodarstvo, komunalo in varstvo okolja ter prizadeveni član Letalskega kluba Šentvid.

Jože Kenda je bil skupaj s pokojnimi: Tonetom Kozlevčarjem, Petrom Šoštarjem, Jožetom Krištofom, Jankom Petkom in Andrejem Grdenom ter s še živimi: Francem Ložarjem in Slavkom Videničem soustanovitelj Kulturnega tedna v Šentvidu pri Stični, ki ga danes poznamo pod imenom Tabor slovenskih pevskih zborov. Štiri leta pred upokojitvijo je postal predsednik Društva upokojenecv Šentvid pri Stični in pod njegovim vodstvom se je realizirala prenova šentviškega doma upokojenecv.

Mlada Slovenija

podmladek NSi

MLADA SLOVENIJA IN NJIHOV EKOLOŠKI PROJEKT ČISTA KRKA

18. junija je podmladek Nove Slovenije organiziral ekološki projekt Čista Krka. Slab kilometer od Zagradca proti Žužemberku, v Špelakovi Loki, se je sicer majhna, a zagnana gruča mladih, opremljena z modrimi vrečami in zaščitnimi rokavicami, v okviru čistilne akcije spopadla s kopico smeti ob bregovih Krke. Praznim plastenkam, pločevinkam, robčkom, loncem, delom odpadnih strojev in vsakovrstnim papirčkom ni bilo več rešitve. V petih urah je petnajstim mladeničem in mladenkam uspelo očistiti več kilometrov toka reke Krke, cestno počivališče ob njej, s takšnim plemenitim namenom pa so obiskali tudi sam izvir te reke. Rezultat je bil kup vreč, napolnjenih s smetmi, ki ob naši Krki in v njeni zeleni okolici nimajo kaj početi, za njihov odvoz pa je poskrbela Krajevna skupnost Zagradec. Ideja

za ta projekt se je razvijala že dlje časa, v želji, opozoriti na pereč problem onesnaževanja okolja ter padanja kakovosti pitnih voda. Andreja Rajh, predsednica regijskega odbora M.Si pravi, da je glavni namen, ozvesti ljudi, da je treba okolje bolj spoštovati. Glede na skromen odziv, nad katerim so bili organizatorji Mlade Slovenije kljub veliki medijski odmevnosti razočarani, menijo, da so takšne čistilne akcije nujne, zato se bodo trudili, da bo projekt Čista Krka postal tradicionalni projekt njihovega regijskega odbora.

Akcija se je zaključila s piknikom na sveže očiščenih bregovih Krke. Mladi so se pomerili v nogometu in odbojki, kot pika na i pa je bilo tekmovaljevanje v vlečenju vrvi med regijskim odborom Mlade Slovenije in Krajevno skupnostjo Zagradec, ki se

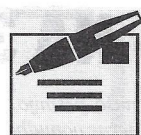
je končalo neodločeno, saj se je vrv po rezultatu 1 : 1 strgala. Pomembnost projekta sta potrdila tudi poslanka Marjeta Uhan in govor župana Jerneja Lampreta na radiu Zeleni Val. Tadej Mihelič, eden od organizatorjev projekta, je povedal, da kljub majhni udeležbi Mlada Slovenija ne izgublja poguma, saj za jesen že načrtujejo novo čistilno akcijo skupaj z občinsko turistično zvezo. Poglavitno je, da se problema onesnaževanja zavedajo predvsem mladi, ali kot pravi Andreja Rajh: »Svet se ne konča z nami!«

Helena Adamič

Za sodelovanje pri projektu se zahvaljujemo (po naključnem vrstnem redu) poslanki Marjeti Uhan in županu Jerneju Lampretu, radiu Zeleni Val, časniku Klasje, podjetjem Izvir d.o.o., Pekarni Blatnik in Marketu Marinka, Občinski turistični zvezi in Avgustu Likovniku, Krajevni skupnosti in Gasilskemu društvu Zagradec, družini Černivec, Andreju Sekirniku in Janezu Bijecu ter RO Mlade Slovenije Dolenjska in občinskim odborom Nove Slovenije iz Ivančne Gorice, Grosuplje, Dobropolja in Ribnice.

Iskrena hvala! Brez vas nam ne bi uspelo.

Vaš regijski odbor Mlade Slovenije
zahodna.dolenjska@mladaslovenija.org

VI SPRAŠUJETE, MI ODGOVARJAMO ?

V zadnjem mesecu ste se na nas spet obrnili z nekaj novimi vprašanji. Nam žal še ni uspelo najti vseh odgovorov, objavljam pa, da bomo do naslednje številke storili, kolikor bo v naši moči. Gospoda župana nam tako žal ni uspelo ujeti pred odhodom na dopust in tako ostaja zanj še vprašanje iz prejšnje številke Klasja, tokrat pa mu zastavlja vprašanje tudi bralka Štefka Pevc, in sicer sprašuje, kaj se dogaja s projektom gradnje prizidka pri Osnovni šoli Ferda Vesela v Šentvidu.

Štefka je naslovila tudi dvojce vprašanj za Javno komunalno podjetje Grosuplje in odgovore nam je že posredoval Alojz Mehle z JKP Grosuplje.

Zakaj je na zabojniku ekološkega otoka za embalažo tako majhna odprtina (npr. plastenka od 3l tekočega pralnega praška ne gre skozi)?

Pri zabojnikih na ekoloških otokih so oblike in položaji odprtini za odpadke določeni glede na funkcionalnost posameznih zabojnikov. Tako na primer je odprtina na zabojniku za papir s strani, da v zaboj ne pride voda (dež), odprtina pa je sorazmerno ozka, saj se tako preprečuje odlaganje celih kartonskih škatek, ki bi zavzele v zabojniku preveč prostora.

Odprtina za embalažo ustreza vsaj 90 odstotkom embalažnih odpadkov, torej je res možno, da posamezna embalaža ne gre skozi. Večja odprtina tu ni možna, ker bi se tako lahko zabojnik zlorabljal za odlaganje drugih odpadkov, ki vanj ne sodijo. Priporočamo, da embalažo, ki ne gre skozi odprtino, stisnete ali kako drugače zmanjšate njen obseg, da bo šla skozi odprtino, nič pa ne bo narobe, če se takšna embalaža odloži v vrečki poleg zabojnika.

V kateri zabojnik spada stiropor (ne gradbeni material, ampak pladnji od mesa, zelenjave ... iz trgovin), če sploh v katerega?

Stiropor od embalaže, na primer velikih gospodinjskih aparatov, načeloma sodi v klasični zabojnik za mešane odpadke, stiropor, za katerega sprašuje bralka, pa sodi v zabojnik za embalažo – označen je z rumeno barvo.

Ob tej priložnosti obveščamo občane občine Ivančna Gorica, da so na novo vzpostavljeni trije ekološki otoki v občini, in sicer na Polževem, na Kopališki cesti v Višnji Gori in na Sokolski ulici v središču Ivančne Gorice. Vsi ekološki otoki so zdaj tudi že asfaltirani.

Uredništvo

N.Si

Nova Slovenija
Krščanska ljudska stranka

NOV OBČINSKI ODBOR NOVE SLOVENIJE V OBČINI IVANČNA GORICA

V Ivančni Gorici je bil v nedeljo, 26. junija, po preteklem štiriletnem mandatu izvoljen nov občinski odbor Nove Slovenije. Volitev se je udeležila tudi glavna tajnica stranke N.Si, ga. Maruša M. Novak. Volitvam je sledil bogat kulturno-zabavni program s pogostitvijo.

Po štirih letih je potekel mandat staremu, ustanovnemu občinskemu odboru, ki je v občini Ivančna Gorica za Novo Slovenijo oral ledino. »V tem času je bilo storjeno mnogo dobrega. Ne bi nam uspelo brez vas,« sta se za minulo sodelovanje zahvalila nekdanji predsednik Andrej Sekirnik in podpredsednik Alojz Čebular. »Vsak od nas je majhen košček mozaika, ki s svojim prostovoljnim delom za stranko prispeva za dobro v naši občini,« je dodal dosednji predsednik OO Andrej Sekirnik.

Dosedanji petčlanski odbor je zamenjal enajstčlanski, v naslednji sestavi: Alojz Čebular, Igor Jernejčič, Petja Mihelič, Drago Gorenc, Boštjan Kastelic, Anton Černivec, Gregor

Kompare, Janez Bijec, Nuša Volkar, Peter Mišmaš in Andrej Sekirnik. Zbor članov je izvolil tudi nadzornika blagajnika; to funkcijo bo po novem opravljal Miha Skubic.

Volitvam je sledila pogostitev na kmečkem turizmu Podražaj ob izviru Krke. Spremljal jo je nastop dekliske pop skupine Daylight, ki je s svojo mladostno energijo privabila pozor-

nost tudi mimoidočih sprehajalcev. Kako pa naj bi v praksi izgledala ljubezen, nam je pokazalo Družinsko gledališče Kolenc z uprizoritvijo predstave Kabare: Ljubezen svet vrti. Omenjeno gledališče je prisotne nasmejalo do solz in navdušilo s svojo predstavo.

OO NSi Ivančna Gorica

SO NAŠE CESTE RES NEVARNE ZA OTROKE?

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu se je sestal na seji 16. junija, ker je bilo nanj naslovljenih več dopisov za pridobitev mnenja sveta oz. ustrezne rešitve. Zanimivo je, da je v vseh primerih šlo za obravnavo cest, na katerih je povečana prisotnost otrok in je tako njihova ogroženost velika. V prvem primeru gre za otroke, ki se vozijo v podružnično šolo v Stično. Kakor je razložila ena izmed mamic otrok, je po njenem mnenju pot od samostanskega parkirišča, kjer avtobus odloži otroke, pa do šole nevarna in bi bilo torej smiselno, da bi avtobus otroke odložil pri šoli sami. Svet se je strinjal, da je ta del

ceste, ki jo otroci prehodijo do šole, res nevarna in da tu ne pride v poštev vzpostavitev t.i. umirjenega prometa. Zato predlaga, da se starši z vodstvom šole in prevoznikom dogovorijo o možnosti, da avtobus ustavlja pri šoli.

Podobno nevarnost čutijo tudi straži otrok v Višnji Gori. Predlagajo namreč, da se promet od gasilskega doma proti šoli umiri s hitrostnimi ovirami. Enako naj bi bilo tudi v smeri proti Mestnemu trgu, kjer bi bila prava rešitev postavitev pločnika. Svet se je tudi tu strinjal z ugotovitvami, toda več kot to, da svetuje, naj se starši obrnejo na Občino Ivančna Gorica, da bi se zagotovila po-

stavitev pločnikov, tu ne more storiti. V zvezi z omejitvijo hitrosti na Ciglerjevi ulici v Višnji Gori pa svet predlaga postavitev pločnika, ki bi se nadaljeval tam, kjer se konča pločnik iz smeri železniške postaje. Če bi se strinjala KS Višnja Gora, bi bila tu možna tudi postavitev grbin.

Vsa navedena problematika pa se bo, kot je to ponavadi v praksi, razrešila le, če se bodo občani in pristojni znali pogovoriti in se bodo seveda našla tudi sredstva za potrebne ukrepe.

Matej Šteh

SOCIALNI DEMOKRATI

OBMOČNA ORGANIZACIJA GROSUPLJE
Adamičeva 14
1290 Grosuplje

OBVESTILO

Obveščamo vse naše cenjene člane in simpatizerje, da od 1. 6. 2005 organiziramo na sedežu stranke, Adamičeva 14, Grosuplje, vsak torek od 9. do 10. ure in vsak četrtek od 18. do 19. ure dežurstvo. V tem času vam bodo na voljo odgovorni člani vodstva območne organizacije stranke in tudi občinskega odbora stranke, ki vam bodo posredovali ustrezne odgovore na vaša vprašanja in vam pomagali rešiti vaše morebitne probleme. Na vašo željo bomo organizirali tudi razgovore s člani republiškega vodstva stranke.

Ob tem času bo tudi možen vpis v stranko za nove člane.

Obiščite nas, zelo bomo veseli vašega obiska.

Območna org. Socialnih demokratov Grosuplje

VENCELJ mizarstvo

Mizarstvo Vencelj, d.o.o.
Šentvid pri Stični 66, 1296 Šentvid pri Stični
Tel: 01/ 788 50 08

Zaposlimo

2 mizarja ali mlajša moška, ki ju veseli delo v mizarški delavnici.

Pisne prošnje z opisom izkušenj in izobrazbe pošljite na naš naslov.

RUMENIJO SMREKE IN MACESNI

V ljubljanskem gozdnogospodarskem območju so junija po pobočjih gozdov začele rumeneti krošnje posameznih smrek in macesnov. Rumnenje macesnov, ki ga povzroča macesnov molj, ni zaskrbljujoče, medtem ko rumnenje smrek v tem času pomeni napad smrekovih lubadarjev, najnevarnejših škodljivcev naših gozdov.

V letu 2004 je bilo zaradi lubadarjev na našem območju posekanih skoraj 86.000 m³ smreke, kar pomeni tretjino vsega poseka v lanskem letu. Namnožitve smrekovih lubadarjev se je začela v sušnem letu 2003 in se nadaljuje tudi v leto 2005.

Največ škode v gozdovih ljubljanskega gozdnogospodarskega območja delavci Zavoda za gozdove Slovenije beležimo na področju občin Grosuplje in Ivančna Gorica. Škoda je velika tudi v drugih nižinskih gozdovih z večjim deležem smreke ter na prisojnih pobočjih do nadmorske višine 500 m po celotnem območju.

Škoda ob namnožitvi lubadarja nastane zaradi zmanjšane vrednosti poškodovanih dreves, izgube prirastka zaradi predčasnega poseka dreves ter večjih stroškov obnove poškodovanega gozda. Gospodarsko škodo te namnožitve v ljubljanskem območju ocenjujmo na približno 500 milijonov SIT.

Namnožitve lahko zaustavi le pravilna in pravočasno izvedena sanacija poškodovanih smrek, za katero so odgovorni lastniki gozdov. Da bodo pravočasno odkrite vse z lubadarji napadene smreke, pozivamo lastnike gozdov, da v poletnih mesecih vsaj dvakrat mesečno pregledajo svoje gozdove. Predvsem naj bodo pozorni lastniki, ki so v svojih gozdovih imeli napad podlubnikov že v prejšnjih letih. Očitni znaki napada so: smolenje drevesa, rjav prah - črvina - pri koreninah drevesa, rumnenje in odpadanje iglic. Ob morebitnem odkritju poškodovanih smrek naj lastniki takoj obvestijo krajevno pristojnega revirnega gozdarja Zavoda za gozdove Slovenije. Ta jim bo dal napotke za izvedbo sanacije.

Drevju, ki ga je napadel lubadar, ni pomoči. Brez izjeme se posuši in odmere, predstavlja pa grožnjo zdravemu drevju v bližnji in daljni okolici. Poškodovano drevje je zato treba čimprej posekati, les pa odstraniti iz gozda - odpeljati na skladišča in ga razžagati. Takoj je treba opraviti vsa zatiralna dela: panje obeliti, nenapadene sečne ostanke, veje in vrhache zložiti v kupe tako, da so debelejšje veje prekrite s tanjšimi oziroma jih sežgati ali drugače uničiti, če so napadeni. Pri kurjenju je treba upoštevati uredbo o varstvu pred požarom

v naravnem okolju. V času, ko je razglašena velika ali zelo velika požarna ogroženost, je kurjenje sečnih ostankov dovoljeno le s posebnim dovoljenjem uprave za obrambo.

Na vseh skladiščih lesa, ki so večja od 100m³, morajo biti postavljene pasti s feromonskimi vabami, lastniki skladišč pa jih morajo sproti prazniti in o ulovu voditi evidenco.

Poseben, letos sprejeti pravilnik o dodatnih ukrepih za preprečevanje širjenja in za zatiranje podlubnikov, določa tudi, da lastniku, ki v svojem gozdu ni v celoti zagotovil sanitarne sečnje oziroma zatiralnih ukrepov, ni mogoče izdati nove odločbe za redno sečnjo, inšpektor pa lahko prepove celo sečnjo drevja, za katero je bila odločba o dovolitvi poseka že pridobljena.

Pri zatiranju lubadarjev je najbolj pomembno hitro ukrepanje. S pravočasno sanacijo uničimo zalego lubadarjev pod lubjem in tudi več iztržimo od posekanega lesa. Razlika v ceni svežega lesa smreke in lesa smreke, ki je poškodovan že začel modreti, je namreč najmanj 3.000 SIT na kubični meter.

Vodja KE Grosuplje: Franc Kogovšek, inž. gozd.

OBJAVA POZIVA NOSILCEM KMETIJSKIH GOSPODARSTEV NA USKLAJEVALNE SESTANKE GERK

Upravna enota Grosuplje kot ena izmed institucij, ki jih je Vlada RS zavezala k sodelovanju v projektu GERK, obvešča nosilce kmetijskih gospodarstev, da bodo v naslednjih dneh osebno vabljeni na usklajevalne sestanke GERK-ov. Uskladitev podatkov o grafičnih enotah rabe bo potekala z vrisovanjem dejanskega stanja zemljišč v uporabi v grafično aplikacijo Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Občane, ki boste prejeli vabila na usklajevalne sestanke, prosimo, da s seboj prinesete 1 izvod grafičnih podlag, ki vam jih je posredovala Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja, z vrisanimi prijavljenimi kmetijskimi zemljišči v uporabi, ter kopijo C-obrazca - prijava zemljišč v uporabi za leto 2005. Če grafičnih podlag niste prejeli, prinesite s seboj mapne kopije katastrskih načrtov z vrisanimi enotami rabe. Če imate v uporabi zemljišča, za katere stanje v uradnih evidencah še ni urejeno (komasacije, denacionalizacija, menjave ipd.), vas prosimo, da prinesete tudi ustrezne dokumente (odločbo o novi razdelitvi zemljišč, identifikacijsko potrdilo ipd.).

Pomembno je, zlasti pa je v vašem interesu, da se temu vabilu odzovete in se udeležite usklajevalnega sestanka v točno določenem terminu. Če kot nosilec kmetijskega gospodarstva ne bi mogli priti, lahko pisno pooblastite polnoletno osebo, ki dobro pozna vaša zemljišča oziroma enote rabe, da vas zastopa na usklajevalnem sestanku, ali pokličete referenta, da se dogovorita o spremembi datuma in ure sestanka.

Želimo vas opozoriti, da bo v naslednjih letih izplačevanje subvencij na površino temeljilo izključno na sistemu GERK; brez vzpostavljenih GERK-ov namreč v bodoče ne bo mogoče pridobiti subvencij.

Upravna enota Grosuplje
Nevanka Dolgan, univ. dipl. prav.
Načelnica

UREDBA O VALORIZACIJI KATASTRSKEGA DOHODKA IN DOLOČITVI KOLIČNIKOV ZA VALORIZACIJO KATASTRSKEGA DOHODKA ZA LETO 2005

Vlada RS je 23. 6. 2005 obravnavala uredbo o valorizaciji katastrskega dohodka in določitvi količnikov za valorizacijo katastrskega dohodka za leto 2005. Prav tako je sprejela sklepa za vzpostavitev evidence dokumentarnega gradiva na MKGP za obdobje od 1991 do 2000.

Na podlagi zakona o ustanavljanju katastrskega dohodka izdaja vlada uredbo o valorizaciji katastrskega dohodka in določitvi količnikov za valorizacijo katastrskega dohodka za leto 2005.

Valorizacija katastrskega dohodka se bo po predlogu uredbe izvedla z valorizacijskimi količniki, izračunanimi za posamezne katastrske kulture, in enotno za vse katastrske okraje. Valorizacija se v posameznem letu lahko izvede, če se spremenijo cene kmetijskih in gozdarskih proizvodov. Izpolnitev pogojev za valorizacijo in izračun valorizacijskih količnikov se ugotavlja na podlagi posebne ekspertne analize. Uredba bo imela za posledico zmanjšanje skupnega katastrskega dohodka v državi za 15,9%. Za toliko se bo tudi zmanjšala davčna osnova za dohodnino od dohodkov iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, ki se ugotavljajo na osnovi katastrskega dohodka.

Vir: ZGS

M.V.

IZ DELA KMETIJSKO GOZDARSKE ZBORNICE SLOVENIJE

EVROPA PREVERJA UPRAVIČENOST OBDAVČITVE SREDSTEV, KI JIH NAMENJA SLOVENSKEMU KMETIJSTVU

V Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije so že večkrat, tako javno kot s pozivi za to odgovornim ustanovam, opozorili na problem neprimerne obdavčitve neposrednih plačil in investicijskih podpor v kmetijstvu. Prav tako so zahtevali, da se investicijske podpore izvzamejo iz obdavčitve, neposredna plačila pa se vključijo v katastrski dohodek. Žal predlogi niso bili upoštevani, posledica česar je tudi začasna zamrzitev izplačil podpor Evropske komisije, ki je pod vprašaj postavila skladnost slovenskega Zakona o dohodnini, ki še pred izplačilom podpore kmetu odtegne 16 % akontacijo dohodnine. Prav tako je sporno obračunavanje akontacije dohodnine za investicijska sredstva SAPPARD in EPD, za katera so upravičenci prejeli odločbe že pred uveljavitvijo sedanjega dohodninskega zakona.

V Kmetijsko gozdarski zbornici menijo, da bi morali v Sloveniji, ne glede na končno odločitev Evropske komisije, odpraviti akontiranje davka od investicijskih plačil. V nasprotnem primeru bi to za prejemnike investicijskih sredstev, ki morajo za izvedbo investicije zagotoviti tudi več kot 60 % lastnih sredstev, predstavljalo dodatno nepredvideno finančno obremenitev.

JAVNI RAZPIS

za sofinanciranje društev na področju kmetijstva in čebelarstva iz proračuna Občine Ivančna Gorica v letu 2005

- Predmet javnega razpisa so finančna sredstva iz proračuna Občine Ivančna Gorica za leto 2005, namenjena za sofinanciranje programov neprofitnih organizacij in društev. Sofinancirajo se prireditve, ki predstavljajo podeželje in pospešujejo njegov razvoj, so namenjene širši javnosti in se izvajajo na območju občine Ivančna Gorica.
- Okvirna vrednost razpisanih sredstev je za kmetijska društva 1.770.000 tolarjev, za čebelarstva pa 370.000 tolarjev.
- Pogoji za sodelovanje na razpisu:
 - da so društva registrirana v skladu z Zakonom o društvih,
 - da predložijo potrdilo o registraciji,
 - da imajo sedež in delujejo na območju občine,
 - da delujejo najmanj eno leto,
 - da imajo zagotovljene materialne, kadrovske in organizacijske pogoje za uresničitev načrtovanih aktivnosti,
 - da imajo urejeno evidenco o članstvu, plačani članarini in ostali dokumentaciji, kot to določa Zakon o društvih,
 - da dejavnost opravljajo na neprofitni podlagi.
- Merila za ocenjevanje predlogov programov so:
 - usklajenost programa s programsko usmeritvijo,
 - udeležba na domačih in mednarodnih prireditvah,
 - množičnost sodelujočih članov,
 - obisk in sodelovanje občanov.
- Predlagatelji programov morajo ob prijavi posredovati naslednje podatke:
 - izpolnjeno razpisno dokumentacijo in zahtevane priloge,
 - dokazilo, da imajo sedež na območju občine,
 - poročilo o delu in finančno poročilo za preteklo in tekoče leto,
 - seznam članov in plačano članarino,
 - vsebinski opis vsakega prijavljenega programa, iz katerega bodo razvidni tudi posamezni stroški,
 - prikaz stroškov po posameznih elementih ter virov financiranja.
- Dodeljena sredstva morajo biti porabljena v tekočem letu.
- Obrazci razpisne dokumentacije se lahko dvignejo v sprejemni pisarni občine Ivančna Gorica.
- Vloge za dodelitev sredstev morajo biti popolne in dostavljene do PETKA, 29. 7. 2005, do 14. ure na naslov: Občina Ivančna Gorica, Sokolska 8, 1295 Ivančna Gorica, kjer lahko zainteresirani v času uradnih ur dobijo tudi vse dodatne informacije (Marija Okorn). Vloge morajo biti dostavljene v zaprti kuverti z navedbo naslova društva in z oznako Javni razpis - društva » NE ODPIRA - VLOGA «.
- Prosilci bodo o izidu javnega razpisa obveščeni v 30 dneh od dneva odpiranja vlog.
- Medsebojna razmerja med Občino Ivančna Gorica in izbranim izvajalcem se bodo uredila s pisno pogodbo.

Datum: 20. 6. 2005
CA

OBČINA IVANČNA GORICA

župan Jernej Lampret, prof.

NI VEČ ČASA ZA SPRENEVEDANJE (5. junij – SVETOVNI DAN OKOLJA)

Potrošniška družba, v kateri živimo, je zelo neprijazna do naravnega okolja: je umazana in uničujoča. Prekomerno ustvarjanje in trošenje dobrin pušča za sabo velike – krvave rane v naravi (peskokopi, kamnokopi, glina ...) ter tone in tone raznih odpadkov, ki hitro in vztrajno onesnažujejo naravno okolje.

NARAVA JE ZAČELA VRAČATI:

- Globalno segrevanje zemlje;
- Vremenske spremembe;
- Ozonske luknje;
- Kapičenje jedrskih odpadkov;
- Pomanjkanje zdrave pitne vode;
- Kisel dež;
- Izumiranje živih bitij;
- Toplogredni plini, ki jih povzroča človek (o toplogrednih plinih več v prihodnji številki).

ALI STE VEDELI ...

- da en liter razlitega olja uniči milijon litrov vode,
- da majhen baterijski vložek zastrupi 4 kubične metre zemlje,
- da pločevinka propada kar nekaj desetletij,
- da pesticidi v rodovitni zemlji – vodi, zastrupljajo zemljo, vodo podtalnico in hrano,
- da vsaka tona zbranega papirja, nadomesti 3,5 kubičnega metra lesa,
- da prežgano jedilno olje predelujejo v bio-olje za motorne žage, čistila, gorivo, bio dizel ...

V RDEG Ivančna Gorica se vztrajno borimo za čistejše naravno okolje in se tudi drugače zavzemamo za bolj kvalitetno življenje ljudi, predvsem v urbanem naselju. Člani RDEG Ivančna Gorica vemo, da bo boj za ohranitev narave in s tem za zdravje ljudi dolg in naporen. Zavedamo se tudi tega, da si mora vsak Zemljan prizadevati za čim manjšo obremenitev narave, saj je življenje odvisno od narave.

RDEG Ivančna Gorica z EKO-odboroma Livar Ivančna Gorica in Livar Črnomelj je za svetovni dan okolja – 5. junij, organiziral več ekoloških patrolj in dve čistilni akciji v občini Ivančna Gorica (14. maja in 15. junija), za cca 17 kubičnih metrov je razbremenil naravo raznih odpadkov, med katerimi so bili tudi agre-

sivni (olja, akumulatorji, barve ...). Odpadke je odpeljal na komunalno deponijo zasebnik s traktorjem, druge pa voznik Komunalnega podjetja Grosuplje na komunalno deponijo.

Fotografije prikazujejo ogledalo človekove kulture do narave.

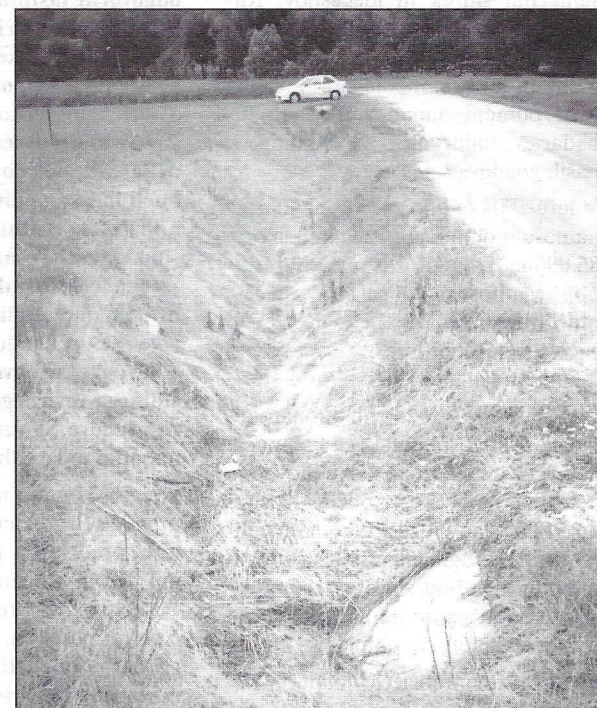

Prikaz odvrgnenih odpadkov v naravno okolje – ogledalo človekove kulture do narave.

Prevelika uporaba mineralnih gnojil. Kaj to pomeni za naravo: obremenjevanje tal, onesnaževanje vode podtalnice (nitrati-nitriti), neekonomično pridelovanje, negativni vpliv na prehranjevanje – posledično je to nezdravo za živali in ljudi. Tudi kmetijski pridelovalci naj upoštevajo smernice za strokovno utemeljeno gnojenje.

Kje so inšpektorji, kje je kmetijska pospeševalna služba? Kdaj se bo začela izvajati nitrarna direktiva, ko je bil sprejet operativni program za varstvo voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijske proizvodnje, za obdobje 2004-2008 – »mrtev črke na papirju«.

Uničevanje rastlin in trave – vegetacije narave – ni le kaznivo dejanje, temveč ima dolgoročne negativne posledice tako za naravo kakor tudi za življenje živali in človeka. (Uničevanje vegetacije s kemičnimi snovmi na Viru pri Stični in ob avtocesti Višnja Gora – Ivančna Gorica.)

Ne bodimo sami sebi grobarji, bodimo prijazni in kulturni do narave.

RDEG Ivančna Gorica z EKO odboroma Livar Ivančna Gorica in Livar Črnomelj želi vsem prebivalcem matere Zemlje SREČNE IN ZDRAVE POČITNICE V ZDRAVEM OKOLJU V LETU 2005.

Franc Hegler,
predsednik RDEG Ivančna Gorica

DROGE - TUDI V NAŠI OBČINI

O drogah in njihovi zlorabi se vedno več govori in piše. To že dolgo ni več tabu tema pogovorov ne v šoli ne doma, pa vendar se krog uporabnikov vedno bolj širi. Število odvisnikov, predvsem med mladimi, narašča. Droga je danes dosegljiva tako rekoč povsod: v šoli, na ulici, pri sosedu, prijateljih ...

Tudi v naši občini se zadnje čase veliko govori o drogah ter o (ne)vidnih posledicah njihovega uživanja. Problem uživalcev drog je čedalje večji, saj se njihovo število viša iz leta v leto. Očitek, ki se sliši med občani, je tudi, da se policijska operativna premalo ukvarja z malimi razpečevalci in uživalci drog. Morda imajo policisti na tem področju premalo pooblastil ali pa je problem predvsem kadrovskega značaja. Naslednje podatke so nam posredovali s Policijske postaje Grosuplje.

Kakšna je statistika zaplemb drog v občini Ivančna Gorica? Kakšne droge prevladujejo?

V zadnjem času, natančneje od januarja pa do aprila letos, so policisti PP Grosuplje, na podlagi predhodnega zbiranja in analiziranja informacij, samostojno in v sodelovanju s kriminalistično policijo uspešno izvedli več kot 10 obsežnejših zasnovanih pregledov drog, bile pa so tudi preiskave stanovanj in drugih prostorov, ki so jih uporabljali osumljenci. Večini osumljencev je bila odvzeta prostost, zoper enega je preiskovalni sodnik odredil pripor in zoper enega hišni pripor. V tem času so policisti odkrili tudi laboratorij za pridelavo prepovedane droge. Največkrat so zasegli kanabis, heroin, kokain in amfetamin, količine zaseženih drog pa so bile večje od običajnih zasnov.

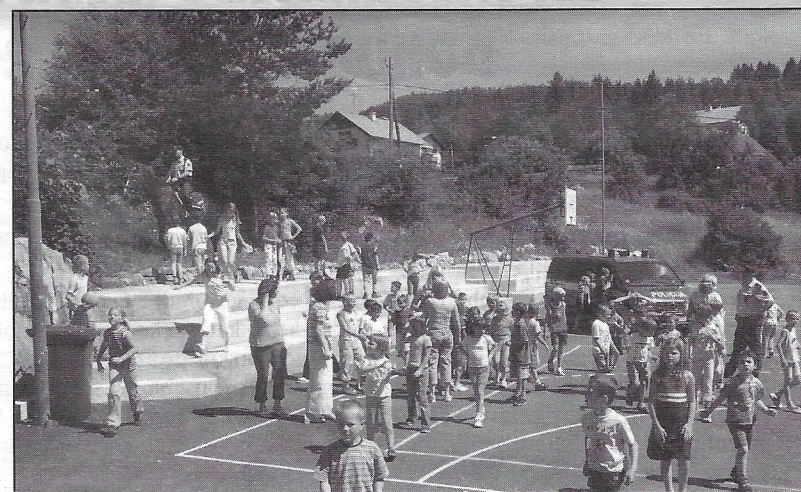
Profil ljudi, ki se ukvarjajo s preprodajo drog in kdo so uživalci drog? Kakšna je starostna meja?

S preprodajo prepovedanih drog se ukvarjajo posamezniki in skupine ne glede na spol, starost, izobrazbo, zaposlitev, premoženjske razmere idr. Največ je nezaposlenih iz mlajše starostne skupine (do 35 let). Podobno je tudi stanje na področju uživanja prepovedanih drog, zaskrbljujoče pa je dejstvo, da se starostna skupina mladih uživalcev niža (uživanje drog npr. že v osnovnih šolah).

S kakšnimi težavami se soočate pri iskanju preprodajalcev in uživalcev drog in na kak način se boste soočili s pojavom drog?

Poudariti je treba, da se policijska operativna načrtovano in kontinuirano ukvarja s področjem prepovedanih drog, aktivnosti policistov pa se izvajajo v skladu s sprejeto strategijo. Poleg operativnega dela je izredno pomembna načrtovana in organizirana preventiva, zlasti preventivne dejavnosti, ki jih vodijo in usmerjajo lokalne akcijske skupine (LAS).

Pri izvajanju policijskih ukrepov s področja prepovedanih drog je ključnega pomena sodelovanje s formalnimi in neformalnimi institucijami ter s prebivalci lokalne skupnosti. Problematika prepovedanih drog ni problem, s katerim naj se spoprijema le policija, temveč problem, z odpravo katerega je treba ozaveštevati celotno skupnost. Nadgradnja za uspešno delo je vsekakor zaupanje med policisti in skupnostjo. Policija od skupnosti želi in pričakuje informacije o zaznanih problemih in pojavih. Realnost pa je običajno drugačna in morajo policisti praviloma sami (brez namigov skup-

Sodelovanje med skupnostjo in policijo

nosti) identificirati in reševati problematiko. Če posameznik ali skupina v določenem okolju zazna indice, ki kažejo na aktivnosti s področja drog, bi bilo za skupnost koristno in pravilno, da bi o tem na primeren način obvestili vodjo policijskega okoliša ali policijsko postajo. Odločno in jasno sodelovanje ter zaupanje med policijo in

skupnostjo je najbolj pomembno pri reševanju problemov, ki se pojavljajo v določenem okolišu.

Temeljno vodilo in načrt za prihodnost je torej intenzivno delo policistov v sodelovanju s skupnostjo ter obojestranska krepitev zaupanja.

NP

Zaseženi predmeti

Ko govorimo o drogah, največkrat mislimo na kanabis, heroin, kokain, "ecstasy", LSD idr. Z besedo "droga" namreč označujemo vsako snov, ki jo uporabljamo v naravni obliki ali pa z njo pripravljamo sestavljena zdravila. Šele v zadnjem času se z izrazom "droga" označuje tudi nekatere rastlinske snovi, sintetična ali polysintetična zdravila ter druge kemične snovi, ki spreminjajo človekovo duševno stanje in s tem normalno delovanje in obnašanje ljudi.

Besedna zveza "zloraba drog" pomeni daljše in nekontrolirano jemanje vse večjih količin teh snovi, ki so glede na učinke in posledice (številne telesne in duševne okvare) označene kot "nedovoljene droge". V strokovni literaturi in mednarodnih dokumentih za te snovi praviloma uporabljajo izraze "mamila" ter "psihotropne snovi". Mamila so torej zgolj snovi, ki imajo omamni ali opojni učinek (npr. opij in njegovi derivati - morfin, heroin, kodein, metadon ...). Snovi, ki nimajo omamnih, ampak nasprotno učinke (poživitev, halucinacije ...) ne uvrščamo med mamila, temveč med psihotropne snovi.

EVHARISTIJA (LJUBEZEN BOŽJA), SONCE NAŠEGA ŽIVLJENJA

Ta misel mladega med vojno tragično umrlega pesnika Lojzeta Grozdeta je bila moto pastoralnega dne, ki ga je ljubljanska nadškofija organizirala v začetku junija v Stični. Prireditelj, na kateri je bilo okoli 6000 udeležencev, je bila vzorno zasnovana in izpeljana. Ker so prišli stari in mladi z vseh koncev nadškofije, je bila organizacija precejšen zalogaj. Lepo vreme in stiški samostan sta omogočila, da je vse potekalo po načrtu.

Pastoralni dan se je začel z nagovorom znanega umetnika, Prešernovega nagajenca, jezuita p. Ivana Marka Rupnika, ki je nadomestil obolelega p. Cantalamessa. V svojem nagovoru je razvil misel, da za verujočega Cerkev ni le družbeni, sociološki pojav, ampak teološko gledano skupnost v sv. Duhu, kjer ljudje živijo po svobodni odločitvi v milosti Ljubezni, ki sočloveka sprejema kot brata v vsej njegovi drugačnosti. Cerkev je mnogo več kot le svetna ustanova; tu namreč v skladu z demokratičnim družbenim konceptom zmaguje večina nad manjšino. Cerkev pa deluje po principu zbornosti v Ljubezni, kjer imajo vsi enako veljavo in enake pravice, kjer torej ni ne večine in ne manjšine, ampak le skupnost enakovrednih posameznikov. Če te Ljubezni ni, je Cerkev izvotljena in res postane le svetna, tuzemska ustanova kot mnogo drugih. Zato je za Cerkev

bistven duh Ljubezni, ki premaguje materijo in jo dviga na duhovno višjo raven.

Program, ki je sledil, je vseboval izrazito duhovni del (popoldansko mašo s procesijo in nagovorom nadškofa Alojza Urana, čiščenje Svetega rešnjega telesa, duhovni pogovor oz. spoved, molitev), ki se je odvijal v cerkvi in prostorih v samostanu in ob njem, v dopoldanskem delu pa so potekale delavnice na samostanskem vrtu. V njih so obravnavali Cerkev kot del civilne družbe.

Odrasli so se namreč zbrali po delavnicah (na izbiri so jih imeli petnajst), ki so obravnavale vsaka enega od segmentov civilne družbe. V vsaki od delavnic so uvodne misli oziroma izkušnje z obravnavanega področja prispevali udeleženci, ki tematiko dovolj dobro poznajo oziroma se z njo tudi poklicno ukvarjajo. Po uvodnih mislih je navadno sledila razprava in končno tudi sklepi. Delavnice so se dotaknile mnogih za človeka in državljana še kako pomembnih področij, npr. podobe naše šole in vzgoje za vrednote, etike v poslovnem svetu, kulture, problematike družin, še posebej mladih, vloge kristjana v družbi in politiki. Predstavila so se tudi civilna gibanja, ki v okviru Cerkve lajšajo socialne in duševne stiske (karitas, bratstvo bolnikov in invalidov, gibanje fokolarov, zavod Pelikan,

skupnost Cenacolo). Nekatere od delavnic so imele izrazito duhovno-verbo oboležje, npr. evangelizacija v sodobnem svetu, župnijski pastoralni sveti, neokatehumenat, skupnost krščanskega življenja ...

Poseben program, v katerem se je verska tematika organsko prepletala s problemi vsakdanjega življenja, je bil namenjen mladim. Zbrali so se v nekdanjem samostanskem mlinu in na svoj način iskali odgovor na vprašanja, ki jih vznemirjajo. Duhovniki, redovniki in redovnice pa so v dvorani krajevne skupnosti še enkrat prisluhnili besedam p. Rupnika, saj so samostansko opatovo kapelo zavzeli pevci z vseh koncev ljubljanske nadškofije in se tam pripravljali na popoldansko slavlje.

Poseben program je potekal tudi za otroke, ki so imeli na razpolago za igro kar polovico samostanskega vrta, majhne otroke pa je v varstvo sprejel vrtec, kjer so zanje poskrbele varuške. Med udeleženci je bilo veliko mladih družin z majhnimi otroki, zgledno urejeno varstvo jim je omogočilo, da so se lahko brez skrbi za otroke posvetili tematiki, ki jih je zanimala. Da je bilo srečanje res vzorno pripravljeno, lahko pove površnemu opazovalcu nezaznana malenkost: vsi otroci so imeli okoli vratu obešeno »izkaznico« z osnovnimi podatki – če bi se morda kateri od njih izgubil.

Vsak od udeležencev je ob prihodu na prizorišče dogajanja dobil lično natisnjeno knjižico z vsemi potrebnimi podatki, ki so mu omogočili, da je kar najhitreje prišel tja, kamor je želel. Za tekoč in urejen promet so kot vedno poskrbeli domači gasilci. Ob koncu srečanja pa so domačini ob zvokih gostujočega zabavnega orkestra pogostili udeležence s skromnim prigrizkom in pijačo, ki so ju servirali kar na treh velikih »parizarjih«.

Prepričani smo, da so se udeleženci srečanja razšli z lepimi vtisi in duhovno bogatejši. Stiška skupnost pa je spet dokazala, da je kos še tako visokemu številu obiskovalcev.

M.A.Ficko

KOSCI NA LUČARJEVEM KALU

V začetku junija so se na Lučarjevem Kalu na že tradicionalni zabavni prireditvi spet zbrali tisti, ki se znajo rokovati z ročno koso. Na tekmovanju koscev se je zbralo veliko ljudi, ki so navdušeno navijali za več kot 50 tekmovalcev iz petih občin.

V kategoriji žensk nad 50 let je bila zmagovalka Marija Nučič iz Dobre-

polja, pod 50 let pa je najvišje mesto dosegla Mari Črnič s Kitnega Vrha. Moški so se pomerili v treh kategorijah. Pri najstarejših po letih – nad 60 – je bil zmagovalac Avgust Kuhelj s Kitnega Vrha. Med leti 40 in 60 je bil najhitrejši kosec Slavko Blatnik, prav tako s Kitnega Vrha, v kategoriji do 40 let pa je zmagal domačin Tomi Mandelj.

Na košnjo so bili povabljeni tudi župani in občinski svetniki, a prišla sta le ivanški župan Jernej Lampret in svetnik Alojz Čebular. Za dobro vzdušje je poskrbel ansambel Simona Cegljarja, ni pa manjkalo niti pijače za suha grla niti hrane za prazne trebuhe.

SS

Na podlagi Pravilnika o sofinanciranju dejavnosti društev in zveze na področju turizma iz proračuna Občine Ivančna Gorica (Uradni list RS, št. 61/05) in Odloka o proračunu Občine Ivančna Gorica za leto 2005 (Uradni list RS, št. 35/05) Občina Ivančna Gorica objavlja

JAVNI RAZPIS

za sofinanciranje dejavnosti društev in zveze na področju turizma iz proračuna Občine Ivančna Gorica za leto 2005

1. Predmet javnega razpisa so programi društev in zveze na področju turizma.
2. Naziv in sedež naročnika: Občina Ivančna Gorica, Sokolska ulica 8, 1295 Ivančna Gorica.
3. Na razpisu lahko sodelujejo naslednji izvajalci programov na področju turizma:
 - turistična društva,
 - društva za ohranjanje ljudskih običajev,
 - turistična zveza.
4. Okvirna višina sredstev, ki so na razpolago, je 5.100.000 SIT. Od tega je namenjeno za sofinanciranje dejavnosti:
 - društev 2.600.000 SIT,
 - zveze 2.200.000 SIT,
 - za izvajanje projektov društev in zveze 300.000 SIT.
5. Predmet sofinanciranja dejavnosti društev in zveze na področju turizma so praviloma aktivnosti z naslednjimi vsebinami:
 - izvajanje promocijskih dejavnosti lokalnega in širšega pomena: predstavitev občine in društva oziroma zveze na raznih sejnih, razstavah in drugih prireditvah doma in v tujini ipd.,
 - izdajanje promocijskega materiala: zloženka, razglednica, brošura ipd.,
 - spodbujanje občanov za sodelovanje pri aktivnostih pospeševanja turizma,
 - akcije na področju ohranjanja kulturne in naravne dediščine, urejanja in olepšanja okolja, ohranjanja starih šeg in navad (običajev), urejanje in vzdrževanje poti, razgledišč, čistilne akcije in podobno, spodbujanje k ohranjanju domačih obrti in dopolnilnih dejavnosti ipd.,
 - organiziranje in izvedba prireditev lokalnega in širšega pomena,
 - aktivnosti za zagotavljanje podmladka; organizacija delavnic za otroke in mladino,
 - izobraževanje članov za namene pospeševanja dejavnosti društev (predavanja, delavnice ipd.),
 - oblikovanje turističnih izdelkov in turistične ponudbe kraja (turistične oznake, smerokazi, spominki ipd.),
 - izvajanje posebnih projektov na področju turizma.
6. Izvajalci programov na področju turizma morajo izpolnjevati naslednje pogoje:
 - da so registrirani po zakonu o društvih,
 - da imajo sedež na območju občine Ivančna Gorica,
 - da imajo urejeno evidenco o članstvu in plačani članarini,
 - da imajo poravnane vse davke in druge obvezne zakonske in poslovne obveznosti,
 - da imajo materialne, kadrovske in organizacijske pogoje za izvajanje dejavnosti,
 - da delujejo najmanj eno leto.
7. Prosilci za sredstva, ki so predmet tega razpisa, morajo k prijavi predložiti naslednjo dokumentacijo:
 - prijavni obrazec,
 - podatki o programu,
 - fotokopija odločbe o registraciji,
 - fotokopija statuta ali drugega ustanovitvenega akta, iz katerega je razvidna dejavnost na področju turizma,
 - seznam članov društva s plačano članarino iz vaše evidence,
 - izpolnjen, podpisan in parafiran vzorec pogodbe.
 Razpisna dokumentacija je na voljo od 12. 7. 2005 dalje v sprejemni pisarni Občine Ivančna Gorica, Sokolska 8, 1295 Ivančna Gorica, vsak dan v poslovnem času Občine. Podrobnejše informacije daje Matej Šteh na telefonski številki 786 94 00.
8. Prijavitelji morajo prijavo oddati osebno ali priporočeno po pošti najpozneje do petka, 29. 7. 2005, na naslov: Občina Ivančna Gorica, Sokolska ulica 8, 1295 Ivančna Gorica. Nepravočasno oddanih prijav komisija ne bo upoštevala.

Posamezna prijava na javni razpis mora biti pripravljena izključno na obrazcih iz razpisne dokumentacije naročnika (Občina Ivančna Gorica). Prijave morajo biti oddane v zaprti kuverti z oznako Prijava na javni razpis za sofinanciranje dejavnosti društev in zveze na področju turizma za leto 2005 – ne odpiraj
9. Prijavitelji bodo o izidu javnega razpisa obveščeni najkasneje v 14 dneh od datuma odpiranja prijav. Občina Ivančna Gorica bo z izbranimi prijavitelji sklenila pogodbo o sofinanciranju programov v okviru sredstev, zagotovljenih v proračunu.
10. Dodeljena sredstva izvajalcem programov na področju turizma morajo biti porabljena v letu 2005.

Datum: 20. 6. 2005

OBČINA IVANČNA GORICA
župan Jernej Lampret, prof.

NAŠA GASILSKA DRUŠTVA PRAZNOVALA VISOKE JUBILEJE

Potem ko je maja obeležila 50-letnico delovanja Gasilska zveza Ivančna Gorica, je bil v minulem mesecu čas za praznovanje treh velikih jubilejev med našimi prostovoljnimi gasilskimi društvi. Gasilci iz Šentvida so praznovali 120-letnico delovanja, zagraški gasilci 80-letnico, PGD Višnja Gora pa je slovesno obeležila častitljivih 130 let delovanja. Dolgoletna tradicija gasilstva v naši občini in aktivno delovanje društev danes zagotavlja razvoj te humane organizacije tudi v prihodnosti.

120 LET PGD ŠENTVID PRI STIČNI

Šentviški gasilci so se na praznovanje svojega jubileja resno pripravljali že dalj časa. Odločili so se, da častitljivi jubilej obeležijo v juniju, ki je zanje vsako leto eden pomembnih vrhuncev, saj vestno sodelujejo pri organizaciji šentviškega pevskega tabora. Ob tej priložnosti so pripravili tudi ličen spominski zbornik z zgodovinskim pregledom društva in kraja. Praznovanje se je začelo že v petek, 11. junija, s slavnostno sejo v dvorani šentviškega gasilskega doma. Slovesnega uvoda v osrednje praznovanje naslednjega dne so se udeležili župan občine Ivančna Gorica Jernej Lampret, predsednica Krajevne skupnosti Šentvid Marjeta Bijec, predstavniki gasilskih društev iz ivanške gasilske zveze s predsednikom zveze Alojzjem Ljubičem na čelu in predstavniki pobratenega društva Röbersdorf iz občine Hirschaid. Sejo so s pesmijo začeli člani vokalne skupine Šentviški Slavčki, ki so skupaj z učenci šentviške osnovne šole sooblikovali kratak kulturni program. Zbrane gasilce in druge goste pa je pozdravil in nagovoril predsednik PGD Šentvid Jože Anžlovar. Na seji je vodstvo društva podelilo dru-

štvena odlikovanja zaslužnim članom, predsednik gasilske zveze pa je podelil zvezna odlikovanja.

Vrhunec gasilskega jubileja je bila sobotna slavnostna povorka z osrednjo prireditvijo pred gasilskim domom v Šentvidu. Povorka, ki so jo sestavljale gasilske enote in gasilska vozila domačega društva in ostalih društev v zvezi, se je sestavila pred osnovno šolo Ferda Vesela, od koder se je slovesni mimohod nadaljeval skozi Šentvid. Posebno pozornost so vzbujale stare gasilske brizgalne na vpregu in druga stara oprema. Med potjo do gasilskega doma so se v povorko vključili tudi člani Konjerejskega društva Radohova vas, ki so s svojo navzočnostjo delno oživili že omenjeno vprežno opremo iz starih gasilskih časov. Za pravi takt ob korakanju skozi Šentvid je skrbel Godba Stična.

Svečanosti se je poleg ivanškega župana udeležilo še nekaj drugih gostov. Prisoten je bil ljubljanski pomožni škof Andrej Glavan, ki je v navzočnosti župnika Staneta Kerina ob tej priložnosti blagoslovil novo fresko svetega Florijana na pročelju

gasilskega doma v Šentvidu. Avtor le-te je slikar Tomaž Perko. Slavnostni govornik osrednje prireditve je bil državni sekretar ministrstva za obrambo Franci Žnidaršič, ki je poudaril pomen gasilstva pri nas, šentviškemu jubilaru pa izrekel čestitke ob visokem jubileju ter posameznikom podelil več odlikovanj gasilske zveze Slovenije.

Svojo hvaležnost so šentviški gasilci želeli izkazati tudi tistim, ki redno pomagajo društvu s svojimi sredstvi. Podelili so posebno zahvalna priznanja vsem svojim sponzorjem in donatorjem. Prav posebne vrste sponzoriranje pa je bila gesta župana Jerneja Lampreta in gasilske zveze Ivančna Gorica, ki je ob tej priložnosti predala gasilskemu društvu iz Gornjega Senika na Madžarskem rabljeno gasilsko vozilo TAM 2000, ki ga je do zdaj uspešno uporabljalo PGD Višnja Gora. Fotografijo omenjenega vozila je iz županovih in rok predsednika PGD Višnja Gora Jožeta Grosa prejel župan gornjeseniške občine. Šentvid je namreč globoko zapisan v srh zamejskih Slovencev na Madžarskem, ki se že desetletja udeležujejo Tabora slovenskih pevskih zborov. Ta vez je tudi pripeljala do geste solidarnosti, dejanska predaja vozila pa bo sledila v letošnjem poletju.

Težko je izpostavljati katerega izmed članov društva, a vendarle je to upravičeno storil predsednik gasilske zveze Ivančna Gorica Alojz Ljubič. V imenu zveze je podelil posebno spominsko obeležje prizadevnemu in dolgoletnemu članu upravnega odbora ter nekdanjemu predsedniku šentviškega gasilskega društva Tonetu Krašvcu. Izrazil mu je globoko hvaležnost za vse, kar je storil tako za domače gasilsko društvo kakor tudi za gasilstvo v občini nasplah. Podobnih čestitk je bilo v teh dneh veliko, zahvalo in ponos pa šentviškim gasilcem gotovo izrekajo s svojo podporo tudi krajanje Šentvida in okolice.

»PROSTOVOLJNA POŽARNA BRAMBA ŠENTVIDSKA«

Priprave na začetek delovanja prostovoljnega gasilskega društva Šentvid segajo že v leto 1884, ko je ustanovni odbor predvsem na pobudo nekaterih šentviških posestnikov spisal požarna pravila gasilske dejavnosti v Šentvidu in jih prvič poslal v potrditev deželni vladi v Ljubljani. Pravila so bila potrjena šele v letu 1886, a društvo samo je začelo delovati že v letu 1885, ko je vaški odbor izročil prvim šentviškim gasilcem ročno brizgalno napravo. Začetki so bili skromni in previdni. Kronist je zapisal: »Najprvo kupili smo vsi čepice in isto leto (1886) še pred veliko nočjo imeli smo tri vaje, da smo se učili hoditi in stopati. Pervikrat smo šli po noči pri luni, da se ni videlo radovednim gledalcem, če se je kateri napačno zasuknil. Drugi pot smo šli že podnevi, ker smo mislili, da že znamo...«

Prvi načelnik društva je bil trgovec Anton Kunstek, tajnik pa Vinko Slivnik, oba iz Šentvida. Društvo je počasi le napredovalo, enako kot se je tudi širila vse večja potreba po gasilski pomoči. Predvsem po Slivnikovih zaslugah se je leta 1909 začela gradnja gasilskega doma, ki je bila dokončana v letu 1912. Leta 1927 je društvo kupilo prvo motorno brizgalno znamke Rosenbaver, ki pa je med drugo svetovno vojno zgorela v Lavričevi usnjarni (današnji Zmaj). Leta 1936 je potekala velika slovesnost ob 50-letnici društva (praznovali so eno leto pozneje, upoštevajoč datum potrditve pravil društva). Slovesnosti se je udeležil sam ban Marko Natlačen, na prostem pa je maševal gasilski kurat in stolni kanonik Mihael Opeka.

Po vojni je šentviško društvo skušalo hitremu razvoju in potrebam kljub skromnim možnostim in sredstvom kar se da slediti. Leta 1967 so kupili novejšo gasilno motorno brizgalno, kmalu pa so dobili tudi svoje prvo vozilo. Leta 1973 je bilo nabavljeno terensko vozilo, vse večje potrebe, predvsem pa slaba oskrba s pitno vodo, pa so vodile do nabave prve gasilske cisterne leta 1982.

Odločilno prelomnico v razvoju društva v novejši dobi je pomenila gradnja novega gasilskega doma. Le-ta se je začela leta 1984, otvoritev pa bila ob blagoslovitvi beograjskega nadškofa Franca Perka 16. junija 1991. Ta ponos ne samo gasilcev, ampak vsega Šentvida, je bil leta 1993 razglašen za najlepše urejeni gasilski dom v Sloveniji.

Kombiniranemu vozilu Mercedes, ki so ga kupili leta 1992, se je leta 1997 pridružilo še novo kombinirano vozilo MAN, ki danes operativnim enotam društva omogoča kakovostno in učinkovito delovanje v posameznih akcijah. Dve leti pozneje je društvo kupilo še kombi Mercedes Sprinter.

V letošnjem letu je PGD Šentvid prejelo zlati znak civilne zaščite Slovenije za uspešno 120-letno delovanje. Danes pa si njegovi člani ne predstavljajo več delovanja brez sodelovanja s pobratenim društvom Röbersdorf, ki traja od leta 2000 dalje.

Matej Šteh

130 LET PROSTOVOLJNEGA GASILSKEGA DRUŠTVA VIŠNJA GORA

Prvega in drugega julija je eno najstarejših gasilskih društev na Slovenskem pod pokroviteljstvom Občine Ivančna Gorica praznovalo častitljiv jubilej svojega delovanja. Višnjansko gasilsko društvo je bilo ustanovljeno komaj 11! let za prvoustanovljenim gasilskim društvom v takratni avstro-ogrski monarhiji.

Ker je bilo mesto zgrajeno na holmu, visoko nad večjim vodnim virom, potokom Višnjica, in so bile hiše druga ob drugi, so morali biti meščani zelo dobro organizirani za obrambo pred ognjem tudi v časih pred ustanovitvijo društva, saj o večjih požarih v Višnji Gori ni pisanih virov. Slikar desnega stranskega cehovsko-kovaškega oltarja v mestni cerkvi sv. Ane pa je upodobil sv. Florijana, ki gasi gorečo mestno cerkev, v katero je verjetno udarila strela in povzročila požar. Da ni bilo večjih in pogostejših požarov, je poskrbela tudi mestna občina, ki je imela svoja pravila Požarni red in večerno-nočnega čuvaja, ki je skrbel za red in predvsem za požarno varnost. Za varnost je skrbel od 22 ure zvečer do 4 ure zjutraj. Vsako uro je tudi na glas naznanjal s pesmijo:

«Ura je deset (enajst...), vode, ognja inu luč sv. Ana, sv. Florijan pridta na pomoč!» Nočnega čuvaja je Višnja Gora imela še nekaj let po koncu I. svetovne vojne. Od ustanovitve gasilskega društva je nočni čuvaj spadal pod pristojnost društva. Gasilsko društvo je vse do leta 1985, ko si je zgradilo nov sodoben gasilski dom, imelo svoje prostore v mestni hiši. Danes je društvo sodobno opremljeno in usposobljeno za zahtevnejše naloge na področju gašenja in reševanja. Gasilsko društvo Višnja

Gora je v preteklosti za svoje delovanje prejelo vrsto odlikovanj in priznanj, med ostalim leta 2000 občinsko nagrado-Jurčičevo priznanje, letošnjo pomlad pa tudi plaketo Civilne zaščite.

Ob 130.letnici je bil v petek, 1. julija, slavnostni občni zbor s kulturnim programom. Na občnem zboru so bila podeljena društvena in občinska gasilska priznanja. Posebno občinsko priznanje pa je društvo prejelo ob proslavljanju Dneva državnosti na Polzevem, 25. junija. Društvo je ob jubileju izdalo tudi Zbornik s številnimi podatki in fotografijami iz društvene zgodovine.

V soboto, 2. julija, pa je po mestnih ulicah potekala velika parada, v kateri so sodelovali praporščaki z več kot 30 prapori, stiška godba, domače društvo ljubiteljev konj s številnimi jezdci, zapravljički in vpregami, ki so vozile 4 stare brizgalne, gasilska tehnična vozila in ešaloni mladincev, članic, članov in gasilcev v zaščitnih oblekah.

Slavnostni govorec je bil državni sekretar na Ministrstvu za obrambo

Franč Žnidaršič, nov prizidek gasilskemu domu in novo vozilo za prevoz moštva pa je blagoslovil ljubljanski pomožni škof msc. Andrej Glavan. Na slavnosti so govorili tudi Ernest Eori, predsednik gasilske zveze Slovenije, ki je društvu izročil Zlato plaketo Gasilske zveze Slovenije, Lojze Ljubič, predsednik občinske gasilske zveze, Martin Ropoša, župan občine Gornji Senik iz Madžarske, in več predstavnikov gasilskih društev, še posebej pa predstavnik pobratenega gasilskega društva iz Pirana. Za nadaljnji razvoj in obstoj društva ni bojzani, saj je v društvu veliko mladih in nadebudnih gasilcev, ki bodo nadaljevali tradicijo uspešnih višnjanskih gasilcev.

Naj zaključim s staro višnjansko gasilsko himno:

*Bratje mi, kot kreпка četa,
bodi dan al' noč,
brez bojzani in trepeta,
bratu brat gre na pomoč!
Na pomoč!*

*To pisanje na svetlo dal
Pavel Groznik*

Foto Travnik

80 LET GASILSTVA V ZAGRADCU

PGD Zagradec je bilo ustanovljeno leta 1925. Kmalu nato so se začele priprave za nakup zemljišča in gradnjo gasilskega doma. Gradnja doma in ureditev prostorov v njem je trajala do leta 1940. Nakup prve motorne brizgalne beležimo v letu 1934. Med drugo svetovno vojno je bil dom močno prizadet, predvsem streha. Že v naslednjih letih so ga popravili in nadaljevali z dozidavo stolpa. Vzdrževalna dela v domu in na njem so potekala ves čas. Leta 1964 so člani društva nabavili motorno brizgalno SORA in razvili nov društveni prapor, okovan z žebeljčki darovalcev. Dolga leta so dvorano gasilskega doma oddajali v najem OŠ za pouk v višjih razredih. V letu 1970 so nabavili avto, kombi IMV, z najnujnejšim priborom za intervencijo na pogoriščih. Pojavile so se potrebe po novi motorni brizgalni, zato so leta 1974 kupili motorno brizgalno ROSENBAUER. Kmalu je dom postal pretesen. Dozidali so drugo garažo. Pozneje so streho nad prvo garažo dvignili ter vanjo restavrirali ročno brizgalno, ki je bila izdelana že daljnega leta 1875 in so jo člani PGD Zagradec leta 1925 kupili od PGD Višnja Gora. Leta 1984 so stari gasilski kombi prodali in že naslednje leto kupili novo gasilsko vozilo kombi IMV.

Ker so tekmovalne ekipe PGD Zagradec aktivno sodelovale na občinskih, regijskih in tudi državnih tekmovanjih, se je pojavila težava s prevozom moštev. Zaradi navedenih potreb so leta 1995 nabavili kombi vozilo Citroen, ki je služilo za prevoz oseb. V istem letu je PGD Zagradec postal sektor za JV del občine Ivančna Gorica in dobilo prvo cisterno. Potrebe po večjem in prostornejšem domu so bile vedno večje. Kljub težki odločitvi smo se člani zagraškega gasilskega društva složno odločili, da zgradimo nov gasilski dom. Gradnja je potekala slabi dve leti (od 1998 do 2000), dom pa je zgled ne le

gasilcem, temveč tudi kraju, v katerem stoji. Že v letu 2001 smo slovesno razvili in blagoslovili nov prapor z motivom sv. Florjana, leta 2002 pa je bila pridobitev nova orodna prikolica, takoj v naslednjem letu pa še nov kombi VW z dizelskim 2,5-agregatnim štirikolesnim pogonom in priklopom za vleko prikolice.

Pred nekaj leti je bila zelo aktivna ekipa članic B, ki je osvojila veliko pokalov. V zadnjem času pa aktivno delujejo ekipe pionirjev, pionirk, mladincev, mladink in veteranov. Pionirke so leta 2004 na državnem tekmovanju v Celju osvojile tretje mesto.

V PGD Zagradec se zelo dobro zavedamo glavne naloge v gasilstvu, zato smo vseh 80 let aktivno sodelovali pri gašenju požarov v bližnji in daljni okolici ter pomagali pri naravnih in drugih nesrečah.

Ob 80-letnici smo pripravili bilten in ga podarili vsem gospodinjstvom v KS. Jubilej smo proslavili v petek, 24. junija na slavnostni seji, in v soboto, 25. junija na proslavi, ki ji je sledila velika vrtna veselica.

S ponosom zremo v prihodnost in nikoli ne pozabimo klica »NA POMOČ!«.

Tajnica PGD Zagradec

Nuša Šinkovec

POLETNI UTRIP OB KRKI

Po ogledu Krške jame obiskovalci lahko preverijo, kako mrzla ali topla je Krka.

Ko sem prve dni julija pohajkoval po poteh ob reki Krki od izvira pa do Zagradca, kamor sem pred leti veliko zahajal, sem iz »pomnilnika« privlekel na plan marsikatero doživetje. Ob Krki poleti nikoli ni bilo dolgčas, še posebej ne danes. Kraj Krka ter izvir sta namreč danes bolj zanimiva za turiste kot pred leti. Gotovo je k temu prispevalo dobro delovanje Turističnega društva Krka pa dodatne gostinske in športno-turistične usluge ki so na voljo, pa jih včasih ni bilo. Pojdimo po vrsti.

Najprej sem se lotil izvira. V nedeljo popoldne je bilo vreme zelo prijetno, kot nalašč za izlete. Že pred vasjo Gradiček sem naletel na kar lepo število pohodnikov in kolesarjev, ki so si z obiskom izvira Krke in Krške jame gotovo popestrili dan. Jama je bila odprta, gospa Joži Globokar pa pripravljena, da goste popelje vanjo. Kakšne hude gneče ni bilo, pa tudi sicer je gospa omenila, da je letos obisk nekoliko slabši kot prejšnja leta. V pogovoru z obiskovalci sem razbral, da jim je ob izviru zelo lepo, pogrešajo pa stalni tedenski termin (stalni, redni urnik), ko bi bilo možno iti v jama. Cena ogleda jame je simbolična in dostopna vsakomur. Gospa Globokar mi je povedala, da se včasih pri izviru tudi kdo okopa, a prevelikih užitkov ni, saj voda tu ne preseže 10 stopinj Celzija.

Napotil sem se nazaj do vasi Gradiček (tu se z turizmom kar aktivno ukvarjata dve kmetiji: Kmečki turizem Hočevan in Podražaj) in še malo poklepeta z vaščani in mimoidočimi. Izvedel sem veliko zanimivega, žal tudi to, da je lani pogorel Štojev kozolet, ki smo ga imeli mladi še posebej v čislju. Nekako sem dobil vtis, da v vasi ne diha preveč enotno, kar je škoda, saj bi z enotnostjo lahko samo pridobili, predvsem v turističnem

smislu. Napotil sem se naprej do vasi Krka in se ustavil pred šolo, kjer sem tudi sam pet let nabiral učenost. Tudi tam sem srečal nekaj turistov, ki pa so pogrešali Borštnika in njegovo legendarno gostilno. Govori se, da bodo to izgubo poskušali nadomestiti na Žingerjevi domačiji v neposredni bližini. Z Vidma sem se odpeljal proti Gmajni. Tam se turistično prenavljajo. Reboljeva gostilna se po lanskem požaru obnavlja, Kmečki turizem Magovac je doživel temeljito obnovo in bo za turiste odprt konec julija. Pri njih se obiskovalci seveda lahko najede odličnih rib, možno pa je kupiti tudi ribiške dovolilnice. Aleš, ki že nekaj časa vodi kmečki turizem, mi je razodel cene ribiških dovolilnic: 71 evrov na dan (ta cena vključuje tudi trofejni revir, ki se razteza od Javornikovega jezua pa do izvira), sicer pa je cena od jezua navzdol za tujce 60 evrov, za domače ribiče pa 7500 sit.

Najbolj živo in zelo prijetno je bilo po pričakovanju pri Javorniku v zares prelepem okolju stare domačije in reke Krke. Pri njih je možno početi marsikaj: se naučiti miru, kaj jesti, popiti, v njihovi ribogojnici je mogoče kupiti postrvi, si kupiti ribiške dovolilnice, se naveslati po zgornjem toku reke Krke pa tudi okopati v reki. Na travniku pri Javornikovem jezua je namreč eno tradicionalnih kopališč, kjer se zbirajo predvsem mladi. To nedeljo popoldne jih ni bilo prav v izobilju. Razlog: precej visoka in kalna voda, povrhu tudi precej hladna. Pri Javornikovem jezua temperatura vode v najtoplejših dneh doseže 15 stopinj, torej je idealna za hitro osvežitev. Ko opazuješ mladino, ki tu skače v vodo, ti hitro postane jasno, zakaj se pri skoku na glavo večina od njih že v zraku obrača nazaj proti bregu. Posebne toplote pač notri ni.

Nisem si mogel kaj, da se ne bi ustavil še pri hiši Mirana in Mihele Slana. Tam se začne vsakoletni veslaški spust. Prijetno sem pokramljal z Mihelo in sosedo Marijo. Pravita, da je letošnji utrip ob Krki še živahnejši zaradi pestrega kulturnega dogajanja. Festival Krka, ki se je začel 22. maja s koncertom Vlada Kreslina in se bo končal v soboto, 24. septembra, je gotovo zadetek v polno. Dosedanje štiri kulturno-umetniške prireditve so bile izpeljane na vrhunskem nivoju in le veselimo se lahko naslednjih.

Mene pa je pot gnala naprej, proti Podbukovju, Marinči vasi in Zagradcu. Mogoče tam nisem našel toliko zanimivega kot na Krki, a jezovi na reki in narava so me očarali. Voda je res nekoliko visoka in kalna, a to ni skalilo prijetnega občutka v meni, ko sem sledil reki. Sem pa tja kak ribič, pri Kramparjevem jezua v Marinči vasi pa trije mladi kopalci, ki so že odhajali. Pravijo, da se jih v toplem vremenu kopa tu kar veliko. Voda je za kako stopinjo ali dve toplejša kot pri Javornikovem jezua na Krki.

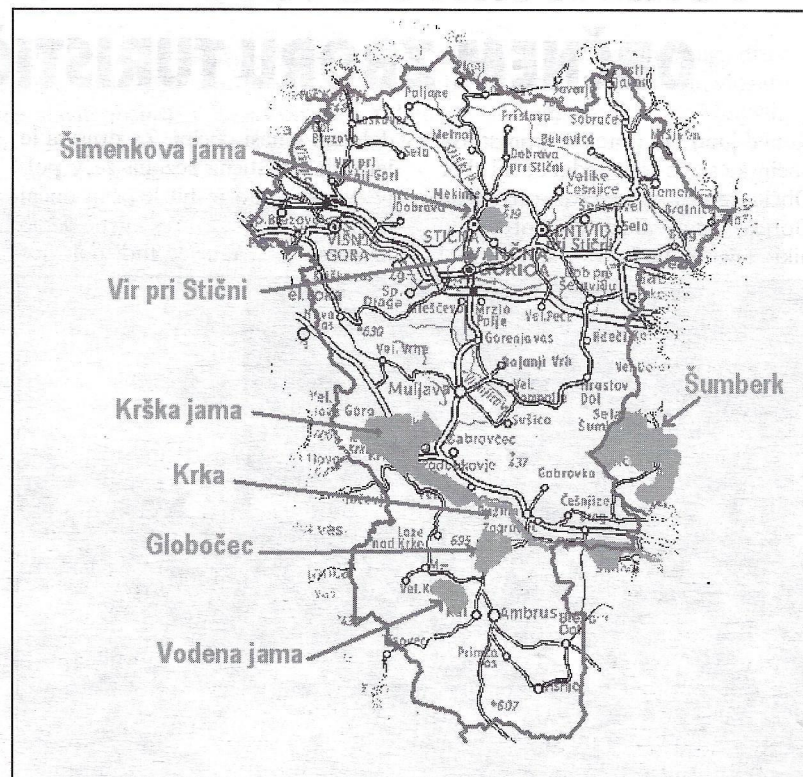
Nato pot do Zagradca. Naslednje kopališče je pri hidrocentrali. Ker je bilo že pozno, tu nisem našel nobenega kopalca, a sicer se jih zbere kar lepo število. Voda se tu v najtoplešem vremenu že segreje do 18 stopinj. Okolica je lepa, zmotijo le kanalizacijske cevi, ki naznanjajo, da se odplake tu ob Krki žal stekajo kar v našo lepoto. Ja, še veliko truda bo treba, da bomo razmišljali kot pokojni Javornikov prednik, ki je že davno učil svoje otroke, da je lulat v Krko greh.

Verjetno se ob Krki dogaja še marsikaj. Športni igrišči na Krki in v Zagradcu sta pogosto zasedeni, kar me navdaja z veseljem. Potekajo razne tekme in turnirji, ki se jih udeležijo tudi naši znani športniki, kot pred kratkim nogometaš Sašo Udovič na Krki. Možnosti, da se mladi kam vključijo, je kar precej, tako na Krki kot v Zagradcu: športna, kulturna, folklorna, gasilska društva, pevski zbori in še marsikaj bi se našlo.

A na koncu vendarle ostaja vtis, da bi s kakšno malenkostjo še »začnili« dogajanje ob Krki. Mogoče so to jahalni konji, kakšna kočija, označena kolesarska ali pešpot ali pa samo prijazna beseda, malo več strpnosti do sebe in drugih. Pravzaprav ne bi bilo treba veliko, da bi bil utrip ob reki Krki v naši občini še prijetnejši.

Simon Bregar

NATURA 2000 V NAŠI OBČINI?

Omrežje NATURA 2000 je omrežje posebnih varstvenih območij, ki so jih članice EU razglasile za zaščitene, z namenom, da bi ohranili rastline, živali in habitatne tipe, ki so v Evropi redki ali ogroženi. Tovrstna območja določata t.i. ptičja direktiva in direktiva o habitatih. V Sloveniji je pripravilo predloge za vključitev v Naturo 2000 Ministrstvo za okolje, prostor in energijo, pravna osnova za izpeljavo projekta pa je Uredba o posebnih varstvenih območjih. Aprila leta 2004 je bilo tako določenih 286 varstvenih območij v Sloveniji, kar predstavlja 35% slovenskega ozemlja. Nekatera od njih se nahajajo v občini Ivančna Gorica.

Da bi predstavili Naturo 2000, sta pred kratkim obiskali Občino Ivančna Gorica predstavnici Zavoda RS za varstvo narave iz območne enote Ljubljana. Županu in občinski upravi sta predstavili 7 zavarovanih območij v naši občini in postopek vključitve v program Nature 2000. Glede na evropske kriterije, ki so opredeljeni v projektu, in na podlagi habitatne direktive so v Naturo 2000 vključeni Šimenkova jama izvir na Viru pri Stični, Krška jama in reka Krka, Globočec, Vodena jama in območje Šumberk, ki se naše občine samo dotika. Vrste in habitatni tipi so tisti, zaradi katerih so te lokacije proglašene za varstvena območja. Gre za človeško ribico na Viru pri Stični in v Krški jami, pa še nekaj drugih redkih vrst predvsem jamskega okolja. V primeru Šumberka pa gre za varovanje bukovega gozda.

Projekt predvideva zaščito teh območij pred morebitnim škodljivim vplivom, ki ga povzroča človek. Za reševanje tovrstnih težav so namenjena sredstva evropske skupnosti in pristojnega ministrstva, vendar le ob sofinanciranju občine. Po beseda župana Jerneja Lampreta pa je problem, ker sredstva, ki bi jih morala zagotoviti Občina, niso majhna oz. so zmožnosti Občine na tem področju pre-slabe. Ljudje pa smo večinoma nezainteresirani za sofinanciranje, saj je za nas v smislu stanja v naravi vse urejeno.

Cilji Nature 2000 so torej izboljšanje življenjskega prostora, bolj kakovostna hrana in pozitiven učinek v kmetijstvu; tu igra pomembno vlogo t.i. zeleni turizem, saj območja Nature 2000 vse bolj pritegujejo obiskovalce. Upravičenih razlogov je torej dovolj.

Matej Šteh

MALI OGLAS

V Ivančni Gorici prodam travnik, 6990 m², po ceni 4 evre/m², in stavbno zemljišče (+ kašča in pod), 1713m², po ceni 50 evrov/m².
INFORMACIJE na telefon: 78 78 418 (Andrej)

MREŽA KOLESARSKIH POTI V LJUBLJANSKI URBANI REGIJI

V regionalni razvojni program Ljubljanske urbane regije za obdobje 2002–2006 je vključen tudi projekt Mreža kolesarskih poti regije, katerega namen je, vzpostaviti celovito kolesarsko mrežo na območju občin Ljubljanske urbane regije. Projekt je razdeljen na tri faze.

Junija 2004 se je zaključila prva faza: Zasnova mreže kolesarskih povezav v Ljubljanski urbani regiji, v katero so se vključile vse občine Ljubljanske urbane regije. V tej fazi je bila na podlagi analize kolesarske infrastrukture v regiji in dogovorjenih kriterijev za oblikovanje kolesarskih povezav regije izdelana idejna zasnova kolesarskih povezav, ki so jo potrdile vse občine v Ljubljanski urbani regiji.

Aprila letos smo začeli z drugo fazo projekta: Priprava dokumentacije za označitev kolesarskih povezav, v kateri sodeluje osemnajst občin Ljubljanske urbane regije. V okviru te faze smo, tudi na podlagi pogovora, ki so ga imeli predstavniki RRA LUR s predstavniki Direkcije RS

za ceste, pripravili predlog oštevilčenja za posamezne odseke, ki so vključeni v idejno zasnovo mreže kolesarskih povezav regije. Predlog oštevilčenja in rezultate pogovora s predstavniki Direkcije RS za ceste smo predstavili predstavnikom občin in turističnih društev v regiji na delavnici, ki jo je Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije organizirala 9. junija 2005 na Pristavi v Podpeči pod Krimom.

Do konca letošnjega leta, ko se bo predvidoma druga faza projekta zaključila, bomo opredelili natančne lokacije tabel za označitev kolesarskih povezav in tabel s predstavljami kolesarskih povezav, določili vsebino dopolnilnih tabel, pridobili soglasja za postavitev označb, naredili pregled tabel in pripravili naročilo.

V torek, 21. junija, pa je v Hotelu Mons v Ljubljani potekala predstavitev že izvedenih aktivnosti v okviru priprave Regionalnega razvojnega programa Ljubljanske urbane regije za obdobje 2007–2013. Ak-

tivnosti je predstavila Lilijana Resinovič, direktorica Regionalne razvojne agencije Ljubljanske urbane regije. Drugi del srečanja so župani in predstavniki občin namenili razpravi o prihodnjih aktivnostih v okviru priprave Regionalnega razvojnega programa Ljubljanske urbane regije (RRP LUR) 2007–2013.

Glede določanja prioriteten programov so se udeleženci strinjali, da je vsekakor treba nadaljevati z že začeti projekti oziroma med njimi določiti prioritete. Z vidika strukturnih izboljšav pa so udeleženci podprli predlog Zakona o skladnem regionalnem razvoju, ki se nanaša na Svet regije; tega naj bi sestavljali župani ali predstavniki občin, ki bi jih potrdili občinski sveti. Svet regije, skladno s predlogom Zakona o skladnem regionalnem razvoju, sprejema vse ključne politične odločitve v regiji in seveda tudi s tem povezano odgovornost. Med pristojnostmi sveta bi naj bilo tudi odločanje o regijskem sofinanciranju posameznih projektov, spremljanje

dela nosilcev posameznih projektov in zastopanje regije navzven.

Pripravili Vesna Resinovič in mag. Lorena Korošec

Slika z delavnice, ki je potekala 9. junija.

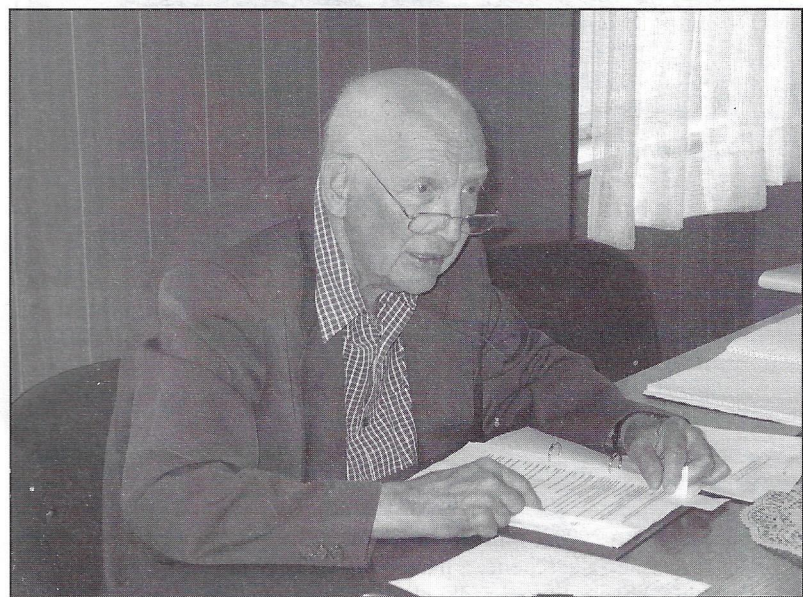
TURISTIČNA DRUŠTVA SO SE ZBRALA NA OBČNEM ZBORU TURISTIČNE ZVEZE

Konec junija je potekal v prostorih občinske sejne sobe redni občni zbor Občinske turistične zveze Ivančna Gorica. Udeležili so se ga predstavniki devetih turističnih društev, ki

delujejo v naši občini. Za društva je letošnja turistična sezona že v polnem teku, zato je bil letošnji občni zbor priložnost za pregled ne samo lanskega leta, temveč tudi polovice

letošnjega. Pred zvezo in društvi je trenutno kandidatura na javni razpis občinskih proračunskih sredstev, ki so namenjena delovanju turističnih društev. V skladu z zakonom o izvajanju proračuna morajo tovrstna društva zahtevati sredstva preko javnega razpisa, preverja pa se tudi namenska poraba le-teh. Na občnem zboru je bila priložnost, da se društva seznani z nadaljnjim postopkom javnega razpisa, potem ko je bil na zadnji seji Občinskega sveta sprejet posebni pravilnik za sofinanciranje društev in zveze s področja turizma.

Letošnjo jesen bo minilo 10 let od ustanovitve turistične zveze Ivančna Gorica, zato je letošnje leto priložnost za oblikovanje novih načrtov in iskanja novih razvojnih poti turizma v naši občini. To je po besedah predsednika turistične zveze Avgusta Likovnika tudi ena temeljnih nalog zveze v prihodnosti.

Predsednik OTZ Avgust Likovnik.

Matej Šteh

OSMI OBČNI ZBOR RADIOKLUBA S59IVG

14. maja smo imeli občni zbor na sedežu Radiokluba Ivančna Gorica (brunarica na vrhu Obolnega). Predsednik Marjan Bernik je prebral poročilo o delu v preteklem letu. Udeleževali smo se tekmovanj v vzpostavljanju zvez z radioamaterskimi postajami in osvajali dobre rezultate, prepotovali pa smo tudi večji del Slovenije. Zaradi pomanjkanja denarja smo izvajali zelo malo del na brunarici ali okoli nje. Dogovorili smo se, da bomo v letošnjem letu s svojim delom pripomogli vsak po svoji moči. Tako bi privarčevali denar, ki bi ga lahko porabili za opremljanje in vzdrževanje brunarice.

Člani Radiokluba S59IVG Ivančna Gorica se zahvaljujemo za dosedanja podpora vsem donatorjem in sponzorjem, ki so nam pomagali pri delovanju. To so:

Občina Ivančna Gorica, MORS, Livar, d.d., Akrapovič, d.o.o. in Cementni izdelki Jurij Rojec iz Ivančne Gorice. Hvala Kmečkemu turizmu Berčon z Obolnega in vsem podpo-

rnim članom.

Ob tej priložnosti pa Radioklub S59IVG obvešča vse, ki želijo z nami vzpostavljati zveze z radioamaterji različnih držav ali pa si želijo ogledati postajo z ustrezno opremo, da se

za datum obiska dogovorijo s predsednikom našega kluba na GSM 031/892-679.

Tajnik S59IVG

Tomaž ZUPANČIČ (S56PTZ)

Člani radiokluba S59IVG

JAHALNE POTI

KK Grosuplje je eno najstarejših delujočih društev v občini Grosuplje, saj neprekinjeno deluje že od leta 1956. Leta 1998 je bila v okviru kluba ustanovljena Trubarjeva konjenica, ki jaha po poteh našega velikega rojaka Primoža Trubarja. Naša konjenica je leta 2002 kot prva prestopila državno mejo s Hrvaško, leto kasneje pa smo se odpravili na 7-dnevno popotovanje v Salzburg. Letos, v začetku julija, so se konjeniki odpravili v Tirst. Ker vsakodnevna ježa zahteva daljše počitke, nočitve in krmljenje konj na poti ter mnogokrat tudi prisotnost lokalnih vodičev, smo se odločili, da se pridružimo vseslovenskemu turističnemu projektu z naslovom Jahalne poti Slovenije. Člani kluba zelo dobro in natančno poznamo poti v naši občini, ki so primerne za ježo, zato smo se odločili, da uredimo in označimo jahalne poti v občini Grosuplje. KK Grosuplje pa je prevzel organizacijo izvedbe jahalnih poti tudi na področju celotne Do-

lenjske, Suhe krajine in Bele krajine; celotno področje vključuje 16 občin (Ig, Škofljica, Grosuplje, Ivančna Gorica, Žužemberk, Velike Lašče, Sodražica, Ribnica, Loški Potok, Kočevje, Kostel, Osilnica, Dolenjske Toplice, Semič, Metlika, Črnomelj). V ta namen smo se povezali z KD Krim, KD Radohova vas, KD Struge, KD Suha krajina in KD Semič, ki bodo označili in uredili jahalne poti v njihovih občinah; tako bi vzpostavili slovensko jahalno transversalo. V povezavi z omenjenim projektom bo izdana informativna brošura s pripadajočimi zemljevidi oz. kartami, na katerih bodo vrisane jahalne poti in zanimive turistične znamenitosti, izviri čiste vode ter turistične kmetije oz. postojanke, kjer se bodo konjeniki lahko ustavili, se okrepčali, napojili in nakrmili konje, prespali, najeli lokalnega vodiča ... Poleg označenih objektov pa bo v brošuri tudi številka dežurnega veterinarja in kovača za vsako občino.

Opažamo, da v Sloveniji jaha vsako leto več ljudi, tudi tujcev, ki želijo svoj dopust preživeti na malce

drugačen način in si želijo ogledati Slovenijo s konjskega hrbta. Izdana brošura bo dobrodošla tudi za ostale avanturiste, pohodnike in gorske kolesarje. Možnost alternativnega preživljanja dopusta pomeni izredno promocijo za našo občino, ki ima na tem področju prvovrstne pogoje (zanimiva pokrajina, kras, turistične točke, primeren teren ...). Kot začetni del uresničitve projekta trenutno poteka izbiranje kontrolnih točk in postojank, ki jih bomo naknadno povezali s konjeniškimi potmi; te bodo potekale po javnih in gozdnih poteh. Zato vabimo vse posameznike, turistične kmetije in kmetije, ki lahko nudijo možnost krmljenja in napajanja konj ali celo prenočitve konjenikom (senik, sobe, šotori) in ki imajo urejene priveze za konje ali so jih pripravljene urediti, da se nam pridružijo in nam posredujejo svoje podatke o ponudbi.

Konjeniški klub Grosuplje
Kolodvorska 3
1290 Grosuplje
kkgrosuplje@gmail.com

ENA A MOTORISTIČNI ŽUR

Kot velevala že tradicija, je eden izmed majskih vikendov rezerviran tudi za motoristični shod, ki ga pripravlja Fire group iz Ivančne Gorice. Tudi letos je bilo tako, za prizorišče dvodnevne zabave pa so si ljubitelji jeklenih lepotev izbrali kar letališče v Šentvidu. Petek je dan za ... saj veste kaj, in s tem se strinjajo seveda tudi motoristi, ki so za prvi večer svoje zabave pripravili koncert energične Alye, ki je očarala tako najmlajše, plešoče tik pod odrom, kot malo starejše ter tudi najbolj zagrizene bikerje, ki so si v brado mrmrali njen Fluid. Ob glasbenih užitkih seveda ni manjkalo tolažbe za lačne in žejne, ki so si bili enotni, da je postrežba, tako kot celotna prireditev, ena a. Zato bi se prireditelji radi zahvalili vsem, ki so jim pomagali, predvsem pa gospodu Akrapoviču.

Lojze Grčman

GOVORI SE...

... da so gostilničarji in trgovci na Sokolski ulici v Ivančni Gorici vložili tožbo zoper izvajalca del na cesti. Zaradi dolgotrajnega povračanja ceste v prvotno stanje in predvsem zaradi zapore ceste naj bi močno padel obisk strank in s tem povezani dobiček. Da le ne bi prišlo do te hude poteze, lahko prepreči le povečanje »prometa« sedaj, ko ima ulica nov asfalt in nova parkirna mesta.

KOSOVNI ODVOZ ODPADKOV IZ GOSPODINJSTEV

Javno komunalno podjetje Grosuplje obvešča občane občine Ivančna Gorica, da bo v septembru odvažalo kosovne odpadke iz gospodinjstev.

NAČRT ODVOZA KOSOVNIH ODPADKOV

Ponedeljek	12. 9. 2005	KS Ambrus in KS Zagradec, naselji Korinj in Laze nad Krko
Torek	13. 9. 2005	KS Krka, KS Muljava
Sreda	14. 9. 2005	KS Temenica, KS Sobrač
Četrtek	15. 9. 2005	KS Dob, KS Šentvid – naselje
Petek	16. 9. 2005	KS Šentvid – okolica
Ponedeljek	19. 9. 2005	KS Stična, KS Metnaja
Torek	20. 9. 2005	KS Ivančna Gorica – okolica
Sreda	21. 9. 2005	KS Ivančna gorica – naselje
Četrtek	22. 9. 2005	KS Višnja Gora

Med kosovne odpadke sodijo pohištvo, sanitarni elementi, gospodinjinski aparati in drugi kosovni predmeti iz gospodinjstev. **Izrabljene avtomobilske in traktorske gume ne sodijo med kosovne odpadke.**

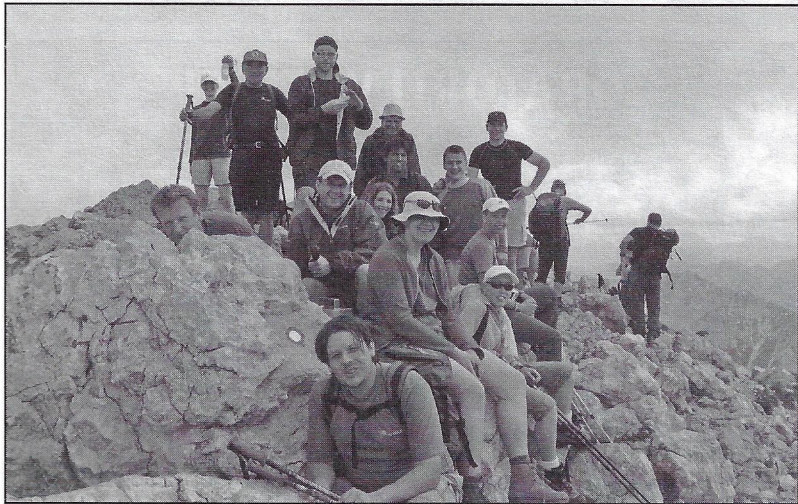
Kosovne odpadke je treba primerno zložiti, povezati oz. zapakirati ter jih na dan odvoza do 7. ure zjutraj odložiti pri zaboju, kjer običajno pobiramo odpadke.

Občane občine Ivančna Gorica hkrati obveščamo, da je zbiranje in odvoz nevarnih odpadkov predviden v oktobru. Natančen načrt odvoza bo objavljen v naslednji številki Klasja.

Naša prihodnost je čisto okolje!

Javno komunalno podjetje Grosuplje

IZLET PD POLŽ NA STOL, 2.236 m

Po dolgem času se je približeval vikend brez načrtov in obveznosti. V četrtek sem se odločila, da bom na praznični vikend prvič izkoristila svoje večletno članstvo v Planinskem društvu Polž. Vestni člani so me seveda z veseljem vzeli s seboj in mi dali pomembna navodila za pripravo na vzpon. Do zadnjega sem sicer bila prepričana, da gremo na Krn, kasneje pa sem ugotovila, da sem gledala seznam opravljenih planinskih izletov v letu 2004 in pred nami je bil Stol (Hochstuhl), najvišji vrh Karavank, visok kar 2.236m.

Da ne bi preveč onesnaževali okolja, smo nekaj ovinkov pod Valvasorjevo kočjo našli primeren kotiček za naše štiri jeklene konjčke. Najprej smo imeli kratko uvodno spoznavanje (predvsem za tiste, ki nismo pogosti udeleženci izletov PD Polž) in priprave za bojda ne preveč zahteven vzpon. Na startu nas je bilo 15 članov,

skupaj z vodnikom. Namesto jutranje kave smo imeli 10-minutni vzpon do Valvasorjeve kočje, kjer je bil zajtrk za najbolj lačne in zadnja psihična priprava za dve uri in pol hoda.

Začetek poti je bil simpatičen: gozdna pot se je ves čas vzpenjala in ob pogledu v dolino se je vidno polje iz koraka v korak širilo. Kmalu smo na Blejskem jezeru zagledali otok s cerkvico, v ozadju se je raztezala zelena strmina smučišča Kobla, tik pod nami je bil del akumulacijskega jezera, pa Sava Dolinka, jeseniški dimniki so postajali vse manjši, v daljavi so se raztezale Julijske Alpe, med katerimi je seveda kraljeval Triglav, 2.864 m visoki cilj prihodnjega izleta PD Polž.

Po približno uri hoje se je začela skalnata pot, brez gozda. Vreme nam je bilo zelo naklonjeno, saj nam je bila prihranjena huda sončna pripeka; bilo je namreč

delno oblačno in pihljala je rahla sapica. Zadnji del je bil precej podoben fatamorgani, kajti ni bilo občutka, da se približujemo vrhu. Iz koraka v korak je bilo bolj čutiti mišice v zadnjici in na nogah. Hvala bogu, da smo imeli tako požrtvovalnega vodiča, Romana, ki se je za boljše počutje udeležencev odrekal svojim pohodnim palicam! Da bi bil vzpon do Prešernove kočje večji izziv, smo si v nahrbtnike naložili vsak po eno poleno, ki so na skladovnici ob poti čakala na planince, da dodajo svoj prispevek Prešernovi koči na Stolu, katere streho smo zagledali po dveh urah in pol vztrajnega vzpona. Po kratkem počitku in okrepi malici je bil naslednji cilj osvojiti vrh Stola, do katerega je bilo le še 20 minut hoje. Vsekakor sem prepričana, da je pogled z vrha vsakemu od nas poplačal ves vložen trud. Na eni strani je prej omenjeni fascinantni pogled na Blejsko dolino in Julijske Alpe in na drugi strani Avstrija, s pogledom na Celovec in Vrbsko jezero. Nedaleč stran nam je Roman pokazal Golico (Kahlkogel), 1853 m, na jasi pod nami je sameval Roblekov dom na Begunjsčici (1657 m), Begunjsčica, 2060 m, in Zelenica. Pot nazaj nam je vzela dve uri in pol, turo pa smo sklenili ob prijetnem klepetu ob kosilu in zasluženem pivu, razen nekaterih, ki so imeli še toliko energije, da so pohiteli po svojih opravkih.

Vsem udeležencem se zahvaljujem za izjemen dan, ki sem ga preživela z njimi, še posebej pa hvala vodniku. Vsem, ki razmišljate, da bi se pridružili planinskim izletom PD Polž, pa nasvet: ne odlašajte, zagotovo vam ne bo žal!

Članica PD Polž Kristina Zadel

ŠENTVIŠKI PRITRKOVALCI ABSOLUTNI ZMAGOVALCI

V nedeljo, 29. maja 2005, je na Vačah pri Litiji potekalo že sedmo Dolenjsko pritrkovalsko tekmovanje, ki ga je organiziralo Pritrkovalsko društvo Dolenjske in Bele krajine.

Že sedmo pritrkovalsko tekmovanje za Dolenjsko je letos potekalo na Vačah pri Litiji. Tekmovanje, ki ga je v sodelovanju z župnijo organiziralo Pritrkovalsko društvo Dolenjske in Bele krajine (PDDBK), je bilo v znamenju praznovanja 160-letnice posvetitve cerkve. Župnijska cerkev, posvečena apostolu Andreju, se ponša s kar petimi zvonovi, vendar je tekmovanje potekalo na štirih, saj je mali zvon v srednji lini, opravlja pa vlogo navčka in bitja ure.

Tekmovanje se je začelo s šmarnično pobožnostjo, kot se spodobi za mesec maj. Domači župnik g. Janez Zaletel je v strnjeni obliki predstavil kraj in okolico ter njegovo kulturno, zgodovinsko in versko vsebino. Po nagovoru je Jože Mehle, tajnik PDDBK, razložil potek tekmovanja, pravila ocenjevanja in predstavil sodnike. Na tekmovanju je sodelovalo 18 pritrkovalskih skupin, in sicer: Primskovo na Dolenjskem, Gričevje-Sv. Jurij, Brdo pri Lukovici, Vače, Šentvid pri Stični – starejši, srednji in mlajši, Šmarje-Sap, Šentjanž, Ajdovec 1 in 2, Podgrad, Mirna, Cerkno (Primorska), Novaki, Ljubljana-Zalog/Kašelj, Breznica (Gorenjska) in pritrkovanci iz župnije Budanje pri Vipavi (Primorska).

Sodniško ekipo sta sestavljali dve skupini sodnikov. Sodniki v okolici zvonika so bili: dr. Matjaž Ambrožič, nadškofijski kolavdator cerkvenih zvonov, Marko Česen, predsednik PDDBK, Peter Hribnik, starosta pritrkovalec iz Avstrije, Tadej Burger, pritrkovalec-glasbenik iz Novega mesta in pripravnik za sodnika pritrkovanja, pritrkovalka Karmen Vidmar. V zvoniku sta ocenjevala tekmovanje Dominik Hrovat, pritrkovalec in podpredsednik PDDBK, in pripravnik za sodnika Petra Vidmar. Za samo pripravo zvonov in ureditev zvonika je poskrbel Janez Bijec, pritrkovalec in podpredsednik PDDBK skupaj z domačinoma Jane-

zom in Jožetom Jurjevcem in ostalimi.

Na tekmovanju so se, kot je že tradicija, ocenjevale samo stoječe melodije, po tekmovanju pa je bila možnost tudi za tekoče melodije. Vsaka skupina je imela na razpolago 4–5 minut časa za izvajanje pritrkovalskih melodij. Sodniki so ocenjevali zahtevnost melodije, ubranost skupine, uporabo okrasov (dinamika, sprememba tempa in ritma), obnašanje v zvoniku. Poudarek je bil tudi na ocenjevanju napredka skupine, saj je ponavljanje melodij s predhodnega tekmovanja slabše ocenjeno. Med dekleti je prvo mesto osvojila skupina s Primskovega. Med mlajšimi skupinami, med katere spadajo skupine s povprečno starostjo pod 18 let, je tretje mesto osvojila pritrkovalska skupina iz župnije Ljubljana-Zalog/Kašelj, drugo mesto skupina iz Gričevja in prvo mesto pritrkovanci iz Šmarja-Sapa. Med starejšimi je tretje mesto osvojila skupina iz Brda pri Lukovici, drugo mesto skupina iz Budanj pri Vipavi in prvo mesto starejša skupina iz Šentvida pri Stični.

Absolutno prvo mesto, se pravi največje število točk, pa je osvojila pritrkovalska skupina Šentvid-srednji, ki so jo sestavljali pritrkovanci Janez Bijec ml., Rok Ihan, Rok Groznik in Jernej

Puš. Fantje so bili še posebej deležni pohvale glavnega sodnika Dr. Matjaža Ambrožiča, ki je bil presenečen in vesel opaznega napredka skupine. Verjetno ni treba omenjati, kakšno veselje je bilo med šentviškimi pritrkovalci, ki so še enkrat potrdili svojo kvaliteto in delavnost, kar je posebej spodbudno, ko v Šentvidu kupujemo nove miniaturne zvonove, ki so ravno v delu.

Skupna sodniška ocena je bila, da je očitno opazno vsakoletno napredovanje v kvaliteti izvajanih melodij, da pa je treba pritegniti še ostale pritrkovalske skupine, katerih je zagotovo še zelo veliko. Zato velja povabiti vsem pritrkovalskim skupinam na osmo dolenjsko pritrkovalsko tekmovanje, ki bo oktobra v Novem mestu. Podrobnejša obvestila lahko dobijo na internetnem naslovu PDDBK, in sicer <http://pritrola.dolenjska.com>.

Zahvala gre tudi župniji gostiteljici, ki je poskrbela za prijetnejši del po končanem tekmovanju, še posebej župniku g. Janezu Zaletelu in vsem, ki so pomagali pri organizaciji tekmovanja in pripravi pogostitve.

Jože Mehle

SHOD SLOVENSКИH KRVODAJALCEV

Krvodajalci iz vse Slovenije smo se 18. junija spet dobili na skrajnem severovzhodnem koncu naše domovine, v slikovitem Veržju ob Muri. Srečanje, bilo je že šestnajsto po vrsti, je pripravil Rdeči križ Slovenije ob pomoči vseh območnih skupnosti te človekoljubne organizacije. Med dva tisoč udeleženci shoda smo bili tudi krvodajalci iz občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobropolje. Namen vsakoletnega snidenja je prijetno druženje in izmenjavanje izkušenj pri delu. Shod so pozdravili župani tamkajšnjih občin in ugledni zastopniki zdravstvenih ustanov iz vse države. Ponovno smo ugotovili, da je kri, kljub velikemu napredku znanosti, še vedno nenadomestljiva pri ohranjanju zdravja in življenja ljudi. Še več: potrebe po krvi se ob večanju zdravstvenih standardov in s splošnim staranjem prebivalstva še povečujejo.

Udeleženci srečanja krvodajalcev z našega območja pred odhodom iz idiličnega Veržja.

Zato je srečanje spet izzvenilo kot povabilo vsem, še posebej pa mladim, naj v še večjem številu vstopajo v vrste darovalcev krvi. To velja kajpak tudi za našo območno skupnost, ki je po številu krvodajalcev rahlo pod slovenskim povprečjem. Kot spodbuda naj bo podatek, da je v naši državi lepo število ljudi, ki so kri darovali že stokrat, dvestokrat in celo več kot tristokrat. Tem gre še posebna zahvala in občudovanje.

Za sproščenost so na srečanju tudi tokrat poskrbeli nadvse gostoljubni in šegavi Pomurci. Udeleženci srečanja pa smo se ob zvokih domačih in malo manj domačih viž divje zavrteli v parih in dokazali, da nam zaradi darovane krvi ni pošla moč in radoživost.

Posebna zahvala velja aktivistkam območne skupnosti Rdečega križa Grosuplje; pa ne samo za pripravo tega srečanja, temveč za nesebično delo skozi vse leto. Med njimi jih je nekaj, ki že vrsto let zavzeto delajo v tej humanitarni organizaciji.

Leopold Sever

SNIDENJE SELANOV, SELJANOV, SELCEV IN SELČANOV

Zadnje desetletje se je na Slovenskem prijela lepa navada: druženje prebivalcev vasi, ki nosijo enako ali zelo podobno ime. Tako so se zadnjo soboto v letošnjem juniju sešli vaščani naselij, ki nosijo ime Selo, Sela in Sele. Letošnje, deveto srečanje, so pripravili Selci, po domače tudi Sevc, s Sel pri Šmarju. Skozi lepo urejeno naselje se je do prireditvenega prostora v spredu zvrstilo več kot poldrugi tisoč prišlekov iz vse Slovenije. Začutil sem se, ko med njimi nisem opazil naših »selancev«, saj imamo v občini Ivančna Gorica kar nekaj selišč s tem imenom: Sela pri Višnji Gori, Sela pri Dobu, Sela pri Sobračah in Selo pri Radohovi vasi. Bilo bi lepo, če bi bili naslednja leta zraven tudi njihovi zastopniki. Na Slovenskem je okoli šestdeset selišč s z edninsko, množinsko in pomanjševalno obliko tega imena (Selo, Sela, Sele, Selce, Selca). Najmanj toliko pa je še ledinskih imen in raznih priveskov drugih naselij, ki niso uradno zapisani in jim navadno rečemo zaselki. Po pozdravnih nagovorih grosupeljskega in ivanškega župana in verskem obredu, ki ga je opravil šmarnski župnik, je sledil kulturni program, temu pa splošno rajanje Selanov, Seljanov, Selcev, Selčanov in okoličanov. »Drugo leto pa spet,« so si dejali ob slovesu.

Zanimivo bi bilo raziskati etimološko vprašanje, v kakšnem razmerju sta imeni selo in vas, nekoč in danes. Vendar o tem ob kaki drugi priložnosti.

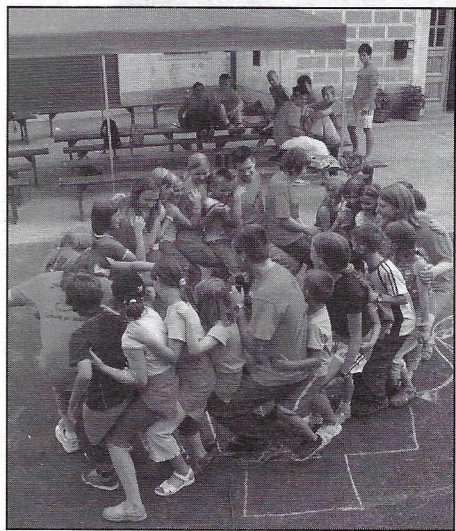
Leopold Sever

ORATORIJ? ZAKAJ PA NE?

PRVI ORATORIJ V ŠENTVIDU PRI STIČNI

Ideja se je porodila na enem izmed srečanj mladinskega verouka. Željo po prvem oratoriju v našem kraju pa je izrazil tudi šentviški župnik Stane Kerin (t.i. Rambo Priest), ki nas je mladince med celoletnimi pripravami vseskozi zavzeto spodbujal. Že na samem začetku nas je presenetilo veliko število prijav, zaradi katerih se je izkazala stiska s prostorom. Odločili smo se, da zato preuredimo zapuščen župnijski hlev, ki nam bo služil kot prostor za izvajanje delavnic.

Oratorij pod geslom »Ne se bat« je potekal od 4. do 6. julija pred župniščem v Šentvidu. Vsak dan se je okrog devete ure zbralo 80 otrok, ki so srečanje začeli z dvigom zastave in poslušanjem zanimive zgodbe o Tobitu, nato pa so se razvrstili po delavnicah. Udeleženci oratorija so lahko izbirali med osmimi delavnicami, v katerih so lahko izrazili svojo ustvarjalnost na različnih področjih. Po končanem delu smo ob pregledu razstavljenih izdelkov ugotovili, da je med udeleženci veliko nadarjenih in ustvarjalnih otrok. Za prijetno druženje v popoldanskem času je poskrbelo 13 animatorjev. Otroci so se zabavali ob različnih igrah, v katerih se je izrazilo pristno timsko sodelovanje med starejšimi in mlajšimi udeleženci. Ko se je oratorijski dan približeval koncu, smo v otroških očeh vedno znova opazili radovedno pričakovanje prihajajočega dne, kar je dalo nam animatorjem še dodaten zagon za nove oratorijske izzive.

Mladi iz Šentvida

Okoli devetdeset otrok vseh starosti se je v tednu med 4. in 9. julijem zbralo na igriščem oratoriju v Stični. Večina aktivnosti, delavnic in iger se je odvijala na vrtu pri stiškem samostanu, če pa je deževalo, so se zabave željni malčki preselili v notranje prostore samostana. Kot so povedali otroci, so se igrali razne družabne igrice, risali, izdelovali zapestnice in podobno, ni pa manjkalo niti petja in plesa. Za otroke se je trudilo in skrbelo več kot trideset animatorjev, ki so oratorij pripravljali že od februarja.

SS

ORATORIJ V IVANČNI GORICI

Se morda sprašujete, kaj je oratorij? Gotovo bi vam znali odgovoriti otroci, ki so se v dneh od 4. do 7. julija letos že deveto leto zapored udeleževali programa oratorija pri sv. Jožefu v Ivančni Gorici. Zamisel o projektu pripada salezijanski skupnosti; salezijanci so namreč po zgledu svojega zavetnika in svetnika don Boska razvili program kvalitetnega preživljanja prostega časa otrok in mladine. Na ivanškem cerkvenem gričku, dvorišču in okoli vseh vogalov v bližnji okolici je mrgolelo pisane družine otrok, ki so koristno in prijetno preživljali nekaj svojih počitniških dni na način, ki jim

je pisan na kožo: z obilico iger, pesmi, delavnic, dobre volje in prijateljskega druženja so spoznavali temeljne krščanske vrednote ter ustvarjalno izkoristili presežek svoje mladostne energije. Vsak dan je 16 mladih animatorjev skupaj z g. župnikom vodilo skozi program oratorija približno 80 otrok, kar je bilo zahtevno, a tudi z nasmehi in dobro voljo otrok nagrajeno delo. Vsi mnogi trenutki časa, vloženi v pripravo in izvedbo oratorija, so poplačani v hipu, ko zadonijo iz ust zadovoljnih udeležencev besede: »Uf, na oratoriju je b'lo d best!« ©

Za vse preostale podrobnosti o programu pa kar pogumno povprašajte najbližje otroke, ki vam bodo zagotovo znali vse o oratoriju povedati zelo natančno in pošteno. Lahko pa tudi pokukate na www.oratorij.net, kjer bodo kmalu ugledale luč sveta tudi fotografije in poročila z zaključenega ivanškega oratorija 2005. Pa še tole: kdor je bil letos prepozen, ga seveda pričakujemo naslednje leto – ali kot bi rekel Tobija iz svetopisemske zgodbe: »Ne se bat!«

Romana Skubic

ZGODBE O KRUHU

Pisani orehov kruh

PISANI OREHOV KRUH ZA ŽANJICE IN MLATIČE

P RIBLIŽUJE SE ČAS, KO BO NA POLJIH IN TRAVNIH ZARADI ŽETVE IN MLAČVE SPET POSEBNO VESELO. TO STA DOGODKA, KI STA NEKDAJ POVEZOVALA CELO DRUŽINO IN VAŠČANE, DOKONČANO DELO PA SE JE VEDNO ZAKLJUČILO Z BOGATIM LIKOFOM. TAKRAT SO SE OB SPROŠČENEM DRUŽENJU TER UŽIVANJU HRANE IN PIJAČE ZBRALI VSI, KI SO POMAGALI PRI DELU, OB VEČJIH LIKOFIH, KOT SO ŽETEV IN MLAČEV, PA SE JE POGOSTO PEKEL TUDI PISANI OREHOV KRUH.

»Vsak gudek ima svoj udek,« pravi stari dolenjski pregovor. Zato ima skoraj vsak praznik, kamor uvrščamo tudi zaključek žetve in mlačve, svoje boljše posebne jedi, ki so povezane s slovensko kulturno dediščino. Tako so gospodinje vedno, ko so delavci končali mlačev in je bilo zrnje v kašči, seno pa v kopah ali pod kozolci, pripravile likof.

Beseda likof izvira iz nemške besede Leikauf, kar pomeni pijačo ob sklenjeni kupčiji, prvotno je pomenila celo »žganje ob sklenjeni kupčiji«. Vendar se na likofih ni samo pilo; tudi hrana je bila bogata. Gospodinje so tako peklo pisani orehov kruh iz pšenične črne in bele moke, obogaten z orehi, ki so ga uživali ob salami in suhem mesu, vse skupaj pa so zalivali z dobro pijačo.

Dogodkov, kot sta žetev in mlačev, je danes veliko manj kot nekoč, kljub temu pa se ljudje še vedno radi zberejo in si medsebojno pomagajo pri kmečkih opravilih. Likof po končanem delu je še prijetnejši, če ga popestrimo z dobrimi domačimi jedmi, med katere nedvomno sodi tudi pisani orehov kruh. Prijetno druženje pa lahko ne nazadnje postane tudi razlog, da se tradicionalna kmečka opravila in običaji ohranjajo ter prenašajo na mlajše rodove, za kar se trudimo tudi mi v Pekarni Grosuplje.

Žetev ali mlačev in podobna velika kmečka opravila so se nekoč in tudi danes zaključila z likofi – druženjem ob bogati hrani in pijači. Takrat so gospodinje pogosto spekle pisani orehov kruh iz pšenične črne in bele moke, obogaten z orehi. Kmečka opravila in likofi so nekoč povezovali celo družino ali vas, ponekod pa se ta običaj še vedno ohranja, delo na polju pa je zaradi vsega tega seveda še prijetnejše.

Pekarna Grosuplje

URADNI VESTNIK

OBČINE IVANČNA GORICA

Št. 4/05

Ivančna Gorica, 20.06.2005

Leto 11

Na podlagi 62. člena in 96-99. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 79/99, 124/00, 79/01, 30/02 in 110/02) in 21. in 51. člena Zakona o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99 in 30/02) in 16. člena Statuta Občine Ivančna Gorica (Uradni list RS, št. 89/04) je Občinski svet Občine Ivančna Gorica na 21. redni seji, dne 20.6.2005 sprejel

ODLOK O ZAKLJUČNEM RAČUNU PRORAČUNA OBČINE IVANČNA GORICA ZA LETO 2004

1. člen

Sprejme se zaključni račun proračuna Občine Ivančna Gorica za leto 2004.

2. člen

Zaključni račun proračuna Občine Ivančna Gorica za leto 2004 izkazuje:

A. BILANCA PRIHODKOV IN ODHODKOV			v tisoč sit
SKUPINA PODSK.	ZAP. ŠT.	NAMEN	ZAKLJUČNI RAČUN 2004
1	2	3	4
	I.	SKUPAJ PRIHODKI (70+71+72+73+74)	1.751.200
		TEKOČI PRIHODKI (70+71)	1.145.634
70		DAVČNI PRIHODKI	973.425
700		Davki na dohodek in dobiček	794.971
703		Davki na premoženje	76.036
704		Domači davki na blago in storitve	102.418
71		NEDAVČNI PRIHODKI	172.209
710		Udeležba na dobičku in dohodki od premoženja	41.911
711		Takse in pristojbine	6.854
712		Denarne kazni	663
713		Prihodki od prodaje blaga in storitev	4.239
714		Drugi nedavčni prihodki	118.542
72		KAPITALSKI PRIHODKI	150.175
720		Prihodki od prodaje osnovnih sredstev	149.006
722		Prihodki od prodaje zemljišč in neopredmetenih dolgoročnih sred.	1.169
73		PREJETE DONACIJE	150
733		Prejete donacije iz domačih virov	150
74		TRANSFERNI PRIHODKI	455.241
740		Transferni prihodki iz drugih javnofinančnih institucij	455.241
	II.	SKUPAJ ODHODKI (40+41+42+43)	1.829.239
40		TEKOČI ODHODKI	313.036
400		Plače in drugi izdatki zaposlenim	71.313
401		Prispevki delodajalcev za socialno varstvo	12.064
402		Izdatki za blago in storitve	229.589
403		Plačila domačih obresti	70
409		Rezerve	0
41		TEKOČI TRANSFERI	650.442
410		Subvencije	0
411		Transferi posameznikom in gospodinjstvom	366.985
412		Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam	109.935
413		Drugi tekoči domači transferi	173.522
42		INVESTICIJSKI ODHODKI	649.604
420		Nakup in gradnja osnovnih sredstev	649.604
43		INVESTICIJSKI TRANSFERI	216.157
430		Investicijski transferi	216.157
	III.	PRESEŽEK ALI PRIMANJKLJAJ (I. - II.)	-78.039

B. RAČUN FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB			v tisoč sit
SKUPINA, PODSK. KONTO	ZAP. ŠT.	NAMEN	ZAKLJUČNI RAČUN 2004
1	2	3	4
	IV.	PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL IN PRODAJA KAPITALSKIH DELEŽEV (750+751+752)	300.998
75		PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL	
750		Prejeta vračila danih posojil	14.201
751		Prodaja kapitalskih deležev	281.472
752		Kupnine iz naslova privatizacije	5.325
	V.	DANA POSOJILA IN POVEČANJE KAPITALSKIH DELEŽEV (440+441)	0
440		Dana posojila	0
441		Povečanje kapitalskih deležev in naložb	0
	VI.	PREJETA MINUS DANA POSOJILA IN SPREMEMBE KAPITALSKIH DELEŽEV (IV. - V.)	300.998
C. RAČUN FINANCIRANJA			
SKUPINA, PODSK. KONTO	ZAP. ŠT.	NAMEN	ZAKLJUČNI RAČUN 2004
1	2	3	4
	VII.	ZADOLŽEVANJE PRORAČUNA (500)	0
50		ZADOLŽEVANJE	
500		Domače zadolževanje	0
	VIII.	ODPLAČILA DOLGA (550)	1.085
55		ODPLAČILA DOLGA	
550		Odplačila domačega dolga	1.085
	IX.	POVEČANJE (ZMANJŠANJE) SREDSTEV NA RAČUNIH (I.+IV.+VII.-II.-V.-VIII.)	221.874
	X.	NETO ZADOLŽEVANJE (VII.-VIII.)	-1.085
	XI.	NETO FINANCIRANJE (VI.+VII.-VIII.-IX.)	78.039
		STANJE SRED. NA RAČUNIH DNE 31.12. PRETEKLEGA LETA	326.500

Pregled realizacije prihodkov in odhodkov je zajet v bilanci prihodkov in odhodkov, računu finančnih terjatev in naložb in računu financiranja, ki so sestavni del zaključnega računa.

3. člen

Negativno stanje računa finančnih terjatev in naložb, ter računa financiranja se pokriva s presežkom prihodkov iz bilance prihodkov in odhodkov ter s sredstvi na računih proračuna.

4. člen

Ta odlok začne veljati z dnem objave v Uradnem listu Republike Slovenije.

Številka: 40303-0002/2005

Datum: 20.6.2005

Župan
Občine Ivančna Gorica
Jernej Lampret, prof., l.r.

Na podlagi 30. in 31. člena Zakona o vrtcih (Uradni list RS, št.12/96 in 44/00) in 16. člena Statuta Občine Ivančna Gorica (Uradni list RS, št. 89/04) je na predlog Javnega vzgojnovarstvenega zavoda Vrtec Ivančna Gorica, Občinski svet Občine Ivančna Gorica na 21. seji, dne 20.06.2005, sprejel

SKLEP

O VIŠINI CEN PROGRAMOV V JAVNEM VZGOJNOVARSTVENEM ZAVODU VRTEC IVANČNA GORICA

1. člen

Cene programov v Javnem vzgojnovarstvenem zavodu Vrtec Ivančna Gorica znašajo od 01.07.2005 dalje mesečno:

DNEVNI PROGRAM	CENA SIT/otroka
Dnevni program za otroke prvega starostnega obdobja	94.526
Dnevni program za otroke drugega starostnega obdobja	70.700
Dnevni program za otroke s posebnimi potrebami, integriranimi v redne oddelke vrtca	194.700

2. člen

Pri obračunavanju stroškov za prehrano v času otrokove odsotnosti iz vrtca, se staršem odšteje sorazmerni delež za neporabljena živila v višini plačila za posamezen program vrtca.

3. člen

Ta sklep začne veljati z dnem objave v Uradnem listu RS, uporablja pa se od 01.07.2005 dalje.

Številka: 15204-0007/2005
Ivančna Gorica, 20.06.2005

Župan
Občine Ivančna Gorica
Jernej Lampret, prof., l.r.

Na podlagi 31. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02 in 8/03-popravek) in 16. člena Statuta Občine Ivančna Gorica (Uradni list RS, št. 89/04) je Občinski svet Občine Ivančna Gorica na 21. seji, dne 20.06.2005 sprejel

SKLEP**o javni razgrnitvi predloga zazidalnega načrta gospodarsko stanovanjske cone Pristava G12 v Višnji Gori****I.**

Javno se razgrne predlog zazidalnega načrta gospodarsko stanovanjske cone Pristava G12 v Višnji Gori, ki ga je pod številko projekta 703/02 izdelalo podjetje Razvojni center Planiranje d.o.o. Celje, Ulica XIV. Divizije 14, Celje.

II.

Dokumentacija bo javno razgrnjena v prostorih Občine Ivančna Gorica, Sokolska ulica 8, v delovnem času Občine Ivančna Gorica in v prostorih Mestne hiše Višnja Gora, Mestni trg 21, Višnja Gora v času od 9.00 do 18.00 ure. Javna razgrnitev bo trajala 30 dni in sicer, od 10. avgusta 2005 do 10. septembra 2005. V času javne razgrnitve bo organizirana javna obravnava, ki bo 6. septembra 2005 ob 16.00 uri v sejni sobi Mestne hiše v Višnji Gori.

III.

V času javne razgrnitve lahko k predlogu zazidalnega načrta dajo pisne pripombe in predloge vse pravne in fizične osebe oziroma vsi zainteresirani in prizadeti, ki jih vpišejo v knjigo pripomb na kraju javne razgrnitve, ali pismeno pošljejo na Občino Ivančna Gorica s pripisom: »Pripombe na predlog zazidalnega načrta gospodarsko stanovanjske cone Pristava G12 v Višnji Gori«.

IV.

Ta sklep začne veljati z dnem objave v Uradnem listu Republike Slovenije.

Številka: 35003-0016/2005
Datum: 20.06.2005

Župan
Občine Ivančna Gorica
Jernej Lampret, prof. l.r.

Na podlagi 16. in 117. člena Statuta Občine Ivančna Gorica (Uradni vestnik Občine Ivančna Gorica, št. 89/04), 36. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 54/00, 45/04), 21. člena Zakona o društvih (Uradni list RS št. 60/95, 80/04) in Pravilnika o sofinanciranju kmetijstva in gozdarstva iz proračuna Občine Ivančna Gorica (Uradni list RS št. 126/2003 in 71/2004), je Občinski svet občine Ivančna Gorica na 21. seji dne 20.06.2005 sprejel

PRAVILNIK**o sofinanciranju društev na področju kmetijstva in čebelarstva iz proračuna Občine Ivančna Gorica****1. člen**

Ta pravilnik določa postopke, pogoje, merila in kriterije za izvajanje, ovrednotenje in razdelitev sredstev za sofinanciranje programov strokovnega dela društev v Občini Ivančna Gorica (v nadaljevanju: občina), ki delujejo na področju kmetijstva in čebelarstva ter so neprofitna in se ne ukvarjajo s pridobitno dejavnostjo ter za organizacijo njihovih prireditev s strokovnimi vsebinami. Predmet tega pravilnika je delitev sredstev, ki jih občina zagotavlja v občinskem proračunu in so namenjena izvajanju društvenih dejavnosti, ki so namenjeni širši javnosti in se izvajajo na območju občine.

2. člen

Pravico do sofinanciranja društvenih programov imajo izvajalci, ki imajo sedež v občini in delujejo na območju občine, ter so izbrani na podlagi javnega razpisa, ki ga župan občine objavi v občinskem glasilu Klasje.

3. člen

Pogoji za sodelovanje na razpisu:

- da so društva registrirana v skladu z Zakonom o društvih za izvajanje dejavnosti s področja kmetijstva in čebelarstva, ter da s svojim dosedanjim delom izkazujejo pričakovano kakovost,
- da predložijo potrdilo o registraciji (če je društvo registrirano na novo),
- da imajo sedež in delujejo na območju občine,
- da delujejo najmanj eno leto,
- da imajo zagotovljene materialne, kadrovske in organizacijske pogoje za uresničitev načrtovanih aktivnosti,
- da imajo urejeno evidenco o članstvu, plačani članarini in ostalo dokumentacijo, kot to določa Zakon o društvih,
- da dejavnost opravljajo na neprofitni podlagi.

4. člen

Iz proračuna občine se praviloma sofinancirajo letni programi in projekti ter redne dejavnosti upravičencev. Sredstva za investicije v prostore niso predmet tega pravilnika.

5. člen

Skupni obseg sofinanciranja društvenih programov določi Občinski svet občine s sprejemom proračuna za posamezno proračunsko leto. Projekti in dejavnosti se sofinancirajo največ do višine v ta namen določenih sredstev v proračunu občine.

6. člen

Postopek oblikovanja in dodeljevanja finančnih sredstev izvajalcem, po sprejemu proračuna, poteka po naslednjem zaporedju:

- priprava in objava javnega razpisa za zbiranje predlogov za dodelitev sredstev za sofinanciranje kmetijskih in čebelarskih društev,
- zbiranje vlog
- strokovno ocenjevanje prispelih vlog,
- obravnavo in odločanje o predlogih za sofinanciranje programov in projektov,
- obveščanje predlagateljev o odločitvi,
- sklepanje pogodb,
- nakazilo pripadajočih finančnih sredstev in spremljanje izvajanja pogodb.

7. člen

Objava javnega razpisa mora vsebovati:

- podatke o naročniku,
- področja dejavnosti, ki so predmet sofinanciranja,
- okvirno višino finančnih sredstev za predmet javnega razpisa,
- pogoje, ki jih morajo izpolnjevati prosilci,
- navedbo dokumentacije, ki jo morajo prosilci priložiti k prijavi,
- merila in kriterije ter prioritete, po katerih se vloge ocenjujejo,
- določitev obdobja za porabo sredstev,
- rok za prijavo,
- način oddaje vlog,
- navedbo oseb, pooblaščenih za dajanje informacij v zvezi z razpisom,
- rok, v katerem bodo predlagatelji obveščeni o izidu javnega razpisa.

Rok za oddajo prijav ne sme biti krajši od 15 dni.

8. člen

Izpolnjevanje pogojev ugotavlja komisija, ki jo imenuje župan, v kateri so poleg strokovnih delavcev občinske uprave tudi predstavniki kmetijskih in čebelarskih društev. Komisija lahko v posameznih primerih zahteva dodatno dokumentacijo. Če ugotovi, da predlog ni popoln, pozove predlagatelja, da ga v roku 8 dni dopolni. Nepopolne vloge, ki jih predlagatelj v roku ne dopolni, se s sklepom zavrnejo.

Zoper sklep iz prejšnjega odstavka je v roku 15 dni možna pritožba na župana. Zoper županovo odločbo je možno sprožiti upravni spor pred pristojnim sodiščem.

Po pravnomočnosti odločbe se sklene ustrezna pogodba. Bistvene sestavine pogodbe so sestavni del javnega razpisa.

V primeru, da upravičenec ne podpiše pogodbe v določenem roku, se šteje, da od pogodbe odstopa. Nerealizirana sredstva lahko župan prerazporedi drugim upravičencem.

9. člen

Administrativno tehnične naloge in višino odobrenih sredstev za posamezen namen po predlogu komisije s sklepom določi direktor občinske uprave. Zoper sklep direktorja je v roku 15 dni po prejemu možno vložiti pritožbo na župana. Zoper županovo odločbo je možno sprožiti upravni spor pred pristojnim sodiščem.

Izvajanje pogodbenih obveznosti spremlja občinska uprava.

Če izvajalec sredstev ne porabi namensko, občina prekine pogodbo in zahteva vrnitev nenamensko porabljenih sredstev skupaj z zakonitimi obrestmi v občinski proračun.

Izvajalec, ki neutemeljeno krši določila pogodbe, ne more kandidirati za sredstva iz proračuna ob naslednjem razpisu.

10. člen

Pogoji, kriteriji in merila za ocenjevanje in vrednotenje programov in projektov sofinanciranja so podlaga za izvajanje odločitev o izbiri programov, ki jih iz občinskega proračuna sofinancira občina in so obvezni in sestavni del tega pravilnika. Upravičenci so dolžni izvajati svoje aktivnosti v skladu s tem pravilnikom in le za namene opredeljene v pogodbi.

11. člen

Pogoji, kriteriji in merila za ocenjevanje in vrednotenje programov in projektov sofinanciranja so naslednji:

MERILA IN KRITERIJI

Za delovanje društvenih dejavnosti s področja kmetijstva v Občini Ivančna Gorica

PROGRAMI KMETIJSKIH DRUŠTEV	ŠTEVILO TOČK
PIREDITVE: – organiziranje in izvedba prireditve: • na občinski ravni • na medobčinski ravni • na državni in meddržavni ravni – sodelovanje na drugih prireditvah – množičnost sodelujočih članov – obisk in sodelovanje občanov	30 /prireditvev 45 /prireditvev 60 /prireditvev 15/prireditvev 15 oz. 30/prireditvev 15 oz. 30/prireditvev
IZOBRAŽEVANJE: – organizacija in izvedba seminarjev, predavanj, tečajev, izobraževanje članov društva	10/seminar

ŠTEVILO ČLANOV	ŠTEVILO TOČK
Od 1 do 9 članov	2
od 10 do 19 članov	5
od 20 do 49 članov	10
Od 50 do 99 članov	20
Nad 100 članov	30

MERILA IN KRITERIJI

Za delovanje društvenih dejavnosti s področja čebelarstva v Občini Ivančna Gorica

PROGRAMI ČEBELARSKIH DRUŠTEV	ŠTEVILO TOČK
PIREDITVE: – organiziranje in izvedba prireditve: • na občinski ravni • na medobčinski ravni • na državni in meddržavni ravni – sodelovanje na drugih prireditvah – množičnost sodelujočih članov – obisk in sodelovanje občanov	30 /prireditvev 45 /prireditvev 60 /prireditvev 15/prireditvev 15 oz. 30/prireditvev 15 oz. 30/prireditvev
IZOBRAŽEVANJE: – organizacija in izvedba seminarjev, predavanj, tečajev, izobraževanje članov društva	10/seminar
ŠTEVILO PANJEV: – od 0 do 99 – od 100 do 399 – od 400 do 699 – od 700 do 999 – od 1000 do 1199	10 točk 20 točk 30 točk 40 točk 50 točk

ŠTEVILO ČLANOV	ŠTEVILO TOČK
Od 1 do 9 članov	2
od 10 do 19 članov	5
od 20 do 49 članov	10
Od 50 do 99 članov	20
Nad 100 članov	30

12.člen

Višina sofinanciranja se določi na podlagi izpolnjevanja meril. Društvo pridobi točke glede na aktivnosti in na število članov društva, ki izpolnjujejo članske obveznosti v društvu. Merila so določena v točkah, katerih vrednost se vsako leto izračuna na podlagi proračunskih sredstev, ki so določena za namen sofinanciranja društev in skupnega števila točk ovrednotenih programov.

13. člen

Ta pravilnik prične veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu RS, uporabljati pa se začne za sofinanciranje društev v letu 2005.

Številka: 32001-0078/2005

Ivančna Gorica, 20.06.2005

Župan
Občine Ivančna Gorica
Jernej Lampret, prof.l.r.

Na podlagi 21. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93, 57/94, 70/97, 10/98, 74/98, 70/00, 51/02) in 16. ter 117. člena Statuta Občine Ivančna Gorica (Uradni list RS, št. 89/04) je Občinski svet Občine Ivančna Gorica na 21. seji, dne 20.6.2005 sprejel

PRAVILNIK o sofinanciranju dejavnosti društev in zveze na področju turizma iz proračuna Občine Ivančna Gorica

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

S tem pravilnikom se določa delitev sredstev za sofinanciranje društev in zveze ter njihovih programov, ki delujejo na področju pospeševanja razvoja turizma na območju Občine Ivančna Gorica (v nadaljevanju: občina). Sredstva za sofinanciranje se zagotavljajo iz občinskega proračuna, njihovo višino pa določi Občinski svet Občine Ivančna Gorica (v nadaljevanju: občinski svet).

2. člen

Društva in zveza, ki delujejo na področju pospeševanja razvoja turizma po tem pravilniku so združenja, ustanovljena po Zakonu o društvih, ki imajo v ustanovnem aktu določeno dejavnost in to so:

- turistična društva,
- društva za ohranjanje ljudskih običajev,
- turistična zveza.

(v nadaljevanju: društva in zveza)

3. člen

Upravičenci do sredstev so društva in zveza, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- da so registrirani po zakonu o društvih,
- da imajo sedež na območju občine,
- da imajo urejeno evidenco o članstvu in plačani članarini,
- da imajo poravnane vse davke in druge obvezne zakonske in poslovne obveznosti,
- da imajo materialne, kadrovske in organizacijske pogoje za izvajanje dejavnosti,
- da delujejo najmanj eno leto,
- da izpolnjujejo druge pogoje iz tega pravilnika.

4. člen

S tem pravilnikom se določijo pogoji, merila in postopki za vrednotenje in razdelitev sredstev namenjenih društvom in zvezi.

Sredstva za investicije v prostore društev in zveze niso predmet tega pravilnika.

Društva ali zveza, ki je pridobilo sredstva za prijavljene aktivnosti iz drugih proračunskih virov ne more uveljavljati te pravice ponovno preko javnega razpisa. Ravno tako ne sme društvo ali zveza, ki so mu bila odobrena sredstva iz naslova javnega razpisa, kandidirati za istimi aktivnostmi za druga sredstva proračuna občine.

II. POSTOPEK PRIDOBIVANJA SREDSTEV

5. člen

Višina sredstev za sofinanciranje dejavnosti društev in zveze na območju občine se določi v proračunu občine. Sredstva se dodeljujejo na podlagi javnega razpisa, ki se objavi v občinskem glasilu Klasje. Upravičenci lahko pridobijo sredstva le na podlagi kandidature na javnem razpisu.

6. člen

Javni razpis mora vsebovati:

- predmet javnega razpisa,
- navedbo naročnika,
- opredelitev upravičencev, ki se lahko prijavijo na razpis,
- okvirno višino finančnih sredstev,
- navedbo aktivnosti, ki so predmet sofinanciranja,
- pogoje in merila, ki jih morajo izpolnjevati prosilci,
- navedbo dokumentacije, ki jo morajo prosilci priložiti k prijavi,
- rok za prijavo,
- rok v katerem bodo znani rezultati javnega razpisa,
- drugo.

Društva in zveza se prijavijo na razpis z razpisno dokumentacijo.

7. člen

Prispele vloge obravnava in oceni komisija, ki jo s sklepom imenuje župan, v njej pa so poleg strokovnih delavcev občinske uprave še predstavniki društev in zveze s področja turizma.

8. člen

Prijave, ki niso prispele v razpisanem roku, se neodprte vrnejo pošiljatelju.

Upoštevajo in ocenjujejo se prijave društev, ki izpolnjujejo pogoje 3. člena tega pravilnika.

Po ugotovitvi komisije o izpolnjevanju pogojev za kandidature na razpisu, pristopi komisija k ocenjevanju prijavljenih programov, v skladu z merili, ki jih določa ta pravilnik.

Komisija lahko posameznega kandidata pozove k dopolnitvi vloge, najkasneje 8 dni po roku za oddajo prijave. Nepopolne vloge, ki jih predlagatelj v roku ne dopolni se s sklepom zavržejo.

Komisija posreduje predlog razdelitve sredstev direktorju občinske uprave, ki izda upravičencem sklep o odobrenih sredstvih.

Zoper sklep iz 4. in 5. odstavka tega člena je v roku 15 dni možna pritožba na župana. Zoper županovo odločbo pa je možno sprožiti upravni spor pred pristojnim sodiščem.

Po pravnomočnosti odločbe se sklene ustrezna pogodba.

V primeru, da upravičenec ne podpiše pogodbe v za to določenem roku, se šteje, da od pogodbe odstopa. Nerealizirana sredstva lahko župan prerazporedi drugim upravičencem.

9. člen

Pogodba vsebuje:

- naziv in naslov društva ali zveze,
- navedbo aktivnosti, ki se sofinancirajo,
- višino dodeljenih sredstev in način sofinanciranja,
- način nadzora,
- določilo o vračilu sredstev v primeru nenamenske porabe sredstev, druga določila iz javnega razpisa, ki so pomembna za izvedbo sofinanciranja programa aktivnosti.

III. VSEBINSKA DOLOČILA**10. člen**

Predmet sofinanciranja dejavnosti društev in zveze na območju Občine so praviloma aktivnosti z naslednjimi vsebinami:

- izvajanje promocijskih dejavnosti lokalnega in širšega pomena: predstavitev občine in društva oziroma zveze na raznih sejnih, razstavah in drugih prireditvah doma in v tujini ipd.,
- izdajanje promocijskega materiala: zloženka, razglednica, brošura, ipd.,
- spodbujanje občanov za sodelovanje pri aktivnostih pospeševanja turizma,
- akcije na področju ohranjanja kulturne in naravne dediščine, urejanja in olepšanja okolja, ohranjanja starih šeg in navad (običajev), urejanje in vzdrževanje poti, razgledišč, čistilne akcije in podobno, spodbujanje k ohranjanju domačih obrti in dopolnilnih dejavnosti ipd.,
- organiziranje in izvedba prireditev lokalnega in širšega pomena,
- aktivnosti za zagotavljanje podmladka; organizacija delavnic za otroke in mladino,
- izobraževanje članov za namene pospeševanja dejavnosti društev (predavanja, delavnice ipd.),
- oblikovanje turističnih izdelkov in turistične ponudbe kraja (turistične oznake, smerokazi, spominki ipd.).

IV. MERILA IN KRITERIJI**11. člen**

Višina sofinanciranja se določi na podlagi izpolnjevanja meril, ki vsebujejo dva sklopa:

1. delovanje društev / zveze,
2. programi društev / zveze.

1. Delovanje društev / zveze**12. člen**

Društvo pridobi točke, glede na število članov društva, zveza pa na število društev, ki so vključena v zvezo in ustrezajo pogojem opredeljenim v 2. in 3. členu pravilnika.

Kot član društva se šteje oseba, ki je v skladu z določili Zakona o društvih podpisala pristopno izjavo za članstvo v društvo in je v preteklem koledarskem letu izpolnila članske obveznosti v društvu.

Kot član podmladka društva se šteje oseba do dopolnitve 18 let starosti ob upoštevanju pogojev iz drugega odstavka tega člena.

Merila za točkovanje:

Razred	Število članov	Število točk
1	01-10	10
2	11-50	30
3	51-100	50
4	101-200	80
5	201 in več	100

Društvo, ki vključuje v članstvo podmladek, pridobi eno dodatno točko za vsakega člana podmladka.

Zveza pridobi točke glede na število društev vključenih v zvezo, in sicer za vsako društvo 10 točk.

2. Programi društev / zveze**13. člen**

Izbor programov, ki se točkujejo po tem pravilniku, opravi komisija, pri čemer upošteva enakomerno zastopanost vseh kandidatov in ocenjuje stroške programov. Programi morajo biti jasno vsebinsko in časovno opredeljeni, stroškovno ocenjeni in izdelano finančno konstrukcijo.

Program	Število točk
1.) <u>Ohranjanje kulturne in naravne dediščine</u>	
a) urejanje in vzdrževanje kulturnih in naravnih spomenikov	50 / letno
b) zbiranje in arhiviranje zgodovinskega gradiva	30 / letno
c) prikazi kulturne dediščine (muzeji, galerije...)	20 / letno
2.) <u>Urejanje, olepšanje in varstvo okolja</u>	
a) urejanje in vzdrževanje sprehajalnih poti, razgledišč, tematskih poti, označevanje...	40 / akcija
b) čistilne akcije	30 / akcija
3.) <u>Organizacija in izvedba prireditve</u>	
a) društvo je organizator in izvajalec prireditve	50 / prireditev
b) društvo sodeluje na prireditvi lokalnega pomena	20 / prireditev
c) društvo sodeluje na prireditvi širšega pomena	30 / prireditev
4.) <u>Promocijske in informativne dejavnosti</u>	
a) izdajanje promocijskega materiala (zloženke, razglednice, bilteni...)	30 / pro. material
b) predstavitev občine in društva na sejmih, razstavah...	20 / predstavitev
5.) <u>Izobraževanje in usposabljanje za namene pospeševanja turizma</u>	
a) organizacija in izvedba seminarjev, delavnic...	30 / seminar
b) izobraževanje članov društva	20 / seminar
6.) <u>Spodbujanje občanov za sodelovanje pri aktivnostih pospeševanja turizma</u>	
a) organizacija in izvedba natečajev (npr. najlepše okolje, naselje, stavba, najboljša gostinska ponudba...)	50 / natečaj
7.) <u>Oblikovanje turističnih izdelkov in turistične ponudbe kraja</u>	
a) oblikovanje turističnih izdelkov (spominek)	30 / letno
b) oblikovanje nove turistične ponudbe kraja programi (npr. tematske poti....)	50 / letno
c) trženje obstoječe turistične ponudbe	30 / letno

Za zvezo veljajo enaka merila za točkovanje programov, kot za društva.

14. člen

Merila so določena v točkah. Vrednost točke se izračuna vsako leto na podlagi razpoložljivih proračunskih sredstev in skupnega števila točk ovrednotenih aktivnosti.

Seštevek vseh točk daje vsoto, ki določa višino sofinanciranja v sorazmerju skupnega števila točk vseh društev in zveze ter razpoložljivih sredstev.

15. člen

Proračunska sredstva za sofinanciranje društev in zveze se delijo v naslednjem razmerju:

- 30 odstotkov sredstev za delovanje društev/zveze,
- 70 odstotkov sredstev za programe društev/zveze.

V. NADZOR NAD PORABO SREDSTEV

16. člen

Upravičenci so dolžni izvajati svoje programe v skladu s tem pravilnikom in le za namene opredeljene v pogodbi.

Odobrena sredstva se nakažejo upravičencem v roku 30 dni od podpisa pogodbe. Upravičenci programov morajo najkasneje do zadnjega dne meseca februarja tekočega leta podati Občini letno poročilo o izvedbi pogodbenih določil v preteklem letu.

17. člen

Nadzor nad namenskim in smotrnim poslovanjem in poraba dodeljenim sredstev spremlja in preverja:

- komisija,
- občinska uprava,
- nadzorni odbor Občine,
- župan.

Izvajalci nadzora morajo eventualne nepravilnosti ugotoviti z zapisnikom in ga posredovati direktorju občinske uprave, ki izda ustrezno odločbo.

Zoper odločbo se lahko izvajalec pritoži na župana.

18. člen

Če občinska uprava ugotovi, da društvo ali zveza ne izvršuje pogodbe, mu lahko zadrži izplačevanje še ne izplačanih sredstev ali zahteva vrnitev v ta namen že dodeljenih sredstev.

Če društvo dobljenih sredstev delno ali v celoti ne porabi namensko ali je za katerikoli namen pridobitve sredstev navajalo neresnične podatke Občina prekine pogodbo in zahteva vrnitev nenamensko porabljenih sredstev, skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi.

Društvo, ki krši določila prvega in drugega odstavka tega člena ne more kandidirati za sredstva iz občinskega proračuna na naslednjem javnem razpisu Občine.

VI. KONČNI DOLOČBI

19. člen

Porabniki občinskih proračunskih sredstev so dolžni izvajati turistično dejavnost v skladu s tem pravilnikom.

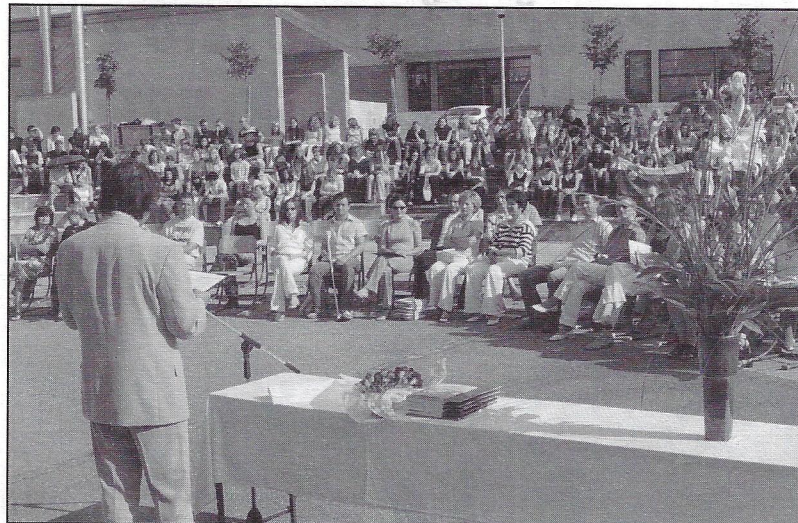
20. člen

Ta pravilnik prične veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu RS, uporabljati pa se začne za sofinanciranje dejavnosti društev in zveze v letu 2005.

Številka: 33300-0003/2005
Ivančna Gorica, dne 20.6.2005

Župan
Občine Ivančna Gorica
Jernej Lampret, prof.

BIL JE LEP POLETNI DAN ...

Ne samo lep, naravnost prazničen je bil 24. junij na srednji šoli Josipa Jurčiča. Dan, ki smo se ga potihoma in naglas že kar nekaj časa veselili. Konec šolskega leta je pač priložnost, da vsi slabi spomini, trema pred kontrolnimi nalogami in spraševanjem in vse ostale neprijetnosti napravijo prostor za slovesno razglasitev najbolj prizadevnih, uspešnih in vsestranskih dosežkov na šoli. Malo po osmi uri smo se zbrali na šolskem dvorišču in po praznični himni prisluhnili pozdravnemu nagovoru ravnatelja Milana Jevnikarja. Njegove besede so bile odraz hvaležnosti, ponosa pa tudi načrtov za prihodnost. Še posebej globoko je med vse prisotne zadihala misel, namenjena bližnjemu državnemu prazniku: »Ne bojmo se današnjega dne, saj je stkan iz težkih preizkušenj včerajšnjega. Učimo se, delajmo, spoštujmo drug drugega, negujmo naš jezik in naše okolje, pošteno opravljajmo svoje poslanstvo vsak na svojem področju. Tako bomo lahko še bolj polno in prijazneje zaživel v jutrišnjem dnevu.«

Sledila je slovesna podelitev Jurčičevih priznanj in nagrad, ki so si jih dijaki in dijakinje prislužili z izjemnimi dosežki na tekmovanjih ter z vsestransko aktivnostjo tako v šoli kot tudi zunaj nje.

Jurčičeva priznanja so prejeli:

1. Mitja Gliha, 1.i
2. Blanka Cesar, 2.a
3. Rok Adamlje, 2.i
4. Irena Strnad, 4.b
5. Nina Novak, 4.b
6. Ivo Grlica, 3.i

Bronasto Jurčičevo nagrado so prejeli:

1. Tanja Vučinovič, 3.d, in Damjana Ostanek, 3.d
2. Člani fizikalnega krožka: Sebastijan Šlajpah, 3.a, Primož Rogelj, 3.a, Petra Kastelic, 3.b, Simon Konda, 3.b, Vanč Zupančič, 3.b, Nejc Pandur, 2.b
3. Kaja Bahor, 2.i
4. Eva Bahor, 4.a
5. Tone Mestnik, 3.a

Srebrno Jurčičevo nagrado so prejeli:

1. David Fabijan, 4.a
2. Ana Prebenda, 1.i
3. Blaž Kotar, 3.e (odličen uspeh s pohvalo na zaključnem izpitu)
4. Nevenka Novak, 3.e (odličen uspeh s pohvalo na zaključnem izpitu)

Prav gotovo pa seznam nagrajencev še ni povsem zaključen. Po pravilniku za podeljevanje Jurčičevih priznanj in nagrad prejme srebrno nagrado tudi dijak, ki doseže na poklicni maturi odličen uspeh s pohvalo, zlata nagrada pa pripada t.i. »zlatemu maturantu/ki«, ki doseže odličen uspeh s pohvalo na splošni maturi. Ker bodo rezultati poklicne mature znani 8. julija in rezultati splošne mature šele 20. julija, bomo seznam dopolnili v naslednji številki.

Na zaključni prireditvi pa so razredniki podelili knjižne nagrade in priznanja tudi tistim dijakinjam in dijakom, ki so v letošnjem šolskem letu dosegli odličen uspeh. In takih je letos na naši šoli kar 53.

Slovesnost so popestrili zvoki violine, klavirja, kitare in besede, namenjene praznovanju dneva državnosti. Nato so si vsi dijaki postregli z dobrotami iz šolske kuhinje – seveda z najboljšo kombinacijo – pico in sladoledom – in do počitnic jih je ločilo samo še slovo od razrednikov – do 1. septembra seveda, če se ni v njihov poletni urnik vtihotapil kakšen popravni izpit. Ampak to je že druga zgodba, za katero pa ne dvomimo, da bo imela srečen konec.

dš

LOGIKA, MATEMATIKA IN ŠE KAJ

Letos je veliko prahu dvignila mednarodna raziskava, po kateri so slovenski učenci v znanju matematike daleč pod povprečjem. Na srednji šoli Josipa Jurčiča smo se zato neutrudno lotili dokazovanja nasprotnega. Ugotovitvi, da je matematika živa, sodobna in tudi priljubljena, prilagamo v dokaz nekaj statistike matematičnih tekmovanj in dosežkov v letošnjem šolskem letu. Prvi so se v bran znanosti pognali logiki, ki so na šoli tekmovali 15. oktobra. Srebrno priznanje in udeležbo na državnem tekmovanju so si prislužili Ana Prebenda, 1.i, Kaja Bahor, 2.i. Maja Radoš, 3.a, Toni Mestnik, 3.a in Miha Hrovat, 4.a. Na državnem tekmovanju, ki je bilo 20. novembra v Ljubljani, pa sta Ana Prebenda in Miha

Hrovat osvojila zlato priznanje.

Marca je sledilo šolsko tekmovanje z naslovom Evropski matematični kenguru, na katerem je tekmovalo 91 dijakov in dijakinj, bronasto priznanje jih je prejelo 29. Na izbirnem tekmovanju je tekmovalo 14 gimnazijcev, srebrno priznanje so osvojili Sebastijan Šlajpah, 3.a., Rok Adamlje, 2.i, Ana Prebenda, 1.i in Mitja Gliha, 1.i, ki se je 16. aprila udeležil tudi državnega tekmovanja v Velenju. Na regijsko tekmovanje dijakov srednjih strokovnih šol, ki je potekalo na Srednji šoli za farmacijo, kozmetiko in zdravstvo v Ljubljani, se je podalo 8 dijakov naše šole. Srebrno priznanje sta osvojila Dejan Rus, 2.d in Gregor Rus, 1.d, ki se je 16. aprila udeležil državnega tekmovanja v Po-

stojni. Naša šola pa je letos organizirala tekmovanje dijakov srednjih poklicnih šol ljubljanske regije, ki sta se ga udeležila tudi dva naša dijaka.

Čeprav je nastopil čas počitnic, pa ljubitelji matematike ne počivajo. Prav v tem času poteka tekmovanje iz razvedrilne matematike, tekmovanje logične pošasti, test prostorske predstavljalivosti in še kaj bi se lahko našlo. Ker so tovrstna tekmovanja namenjena vsem, ki jih to zanima, lahko še več informacij in povezav najdete na spletnem naslovu naše šole: <http://www2.arnes.si/~ssljio-sipj/>, kjer poiščete borzo znanja in seveda izberete matematiko.

Dragica Šteh, prof.

ALI ŠOLO V HRASTOVEM DOLU RES ZAPIRAJO?

Na zboru krajanov sredi maja so se krajan petih vasi v okolici Hrastovega Dola odločili, da bodo na ravnateljstvo osnovne šole Ferda Vesela Šentvid pri Stični in na občino Ivančna Gorica poslali zahtevo, da se šola v Hrastovem Dolu reorganizira in sistematizira v skladu s pravilnikom o organizaciji devetletke. To so tudi namudoma storili. Prepričani so namreč, da se podružnična šola, v katero bi morali vpisati svoje otroke, postopno ukinja. Ob koncu letošnjega šolskega leta je bilo na šoli vpisanih devet učencev v 2. in 3. razredu osemletke; v prvi razred pa ni bilo vpisa že dve leti. Krajanji so prepričani, da je za tako stanje krivo ravnateljstvo matične šole, ki da starše

zavajajoče informira. Kaj bo s šolo v Hrastovem Dolu, bomo morda vede-

li že septembra.

SS

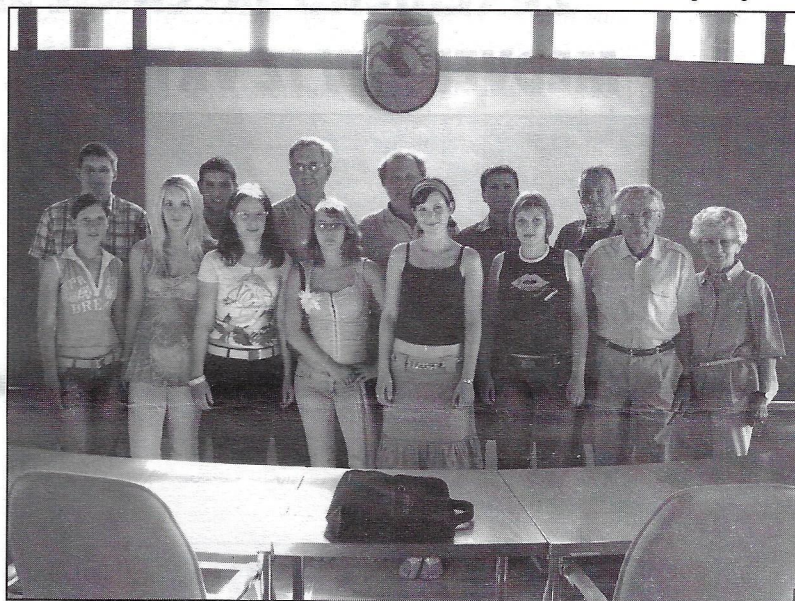
LEONARDO NA NAŠI ŠOLI

Mogoče je ob tem naslovu kdo pomislil na kako razstavo, predstavo ali celo praktično demonstracijo del slavnega znanstvenika in umetnika na naši šoli (L. da Vinci) ali pa celo na obisk slavnega filmskega igralca (L. di Caprio). Saj ne da bi se takih zanimivih dogodkov branili, ampak tokrat gre za aktivno sodelovanje Srednje šole Josipa Jurčiča Ivančna Gorica v programu za poklicno izobraževanje in usposabljanje Leonardo da Vinci, ki poteka pod okriljem in s finančno pomočjo Evropske unije. Naši dijaki in njihovi mentorji namreč v tem programu letos sodelujemo s projektom Spoznavanje poslovnih procesov v Nemčiji. Jezikovne, kulturne, pedagoške in organizacijske priprave na projekt so s pomočjo profesorjev naše šole in ravnatelja potekale vse od letošnjega novega leta dalje, praktični del – delo v podjetjih – pa smo izvedli v Hirschaidu v Nemčiji od 11. junija do 2. julija letos. Verjetno bralcem ni treba posebej osveževati spomina, da je Hirschaid ljubko mesto na severu Bavarske, ki je pobrateno z občino Ivančna Gorica, njihova državna realna šola pa je pobratena z našo srednjo šolo in v preteklih letih smo izmenjali že več obiskov ter navezali veliko pristnih stikov.

Udeleženci projekta so bili skupina osemih, po vnaprej določenih kriterijih izbranih dijakov 3. letnika, programa ekonomski tehnik, ki so na ta način opravili tudi obvezno delovno prakso. To so: Primož Babič, Neža Bregar, Peter Koščak, Melita Koželj, Erika Lekan, Natalija Miglič, Mateja Pušlar in Tanja Vučinovič. Za kakovostno in korektno izvedbo projekta, pripravo udeležencev in vsa druga opravila za zagotovitev praktičnega dela projekta, organizacijo prevoza in zavarovanja ter za ovrednotenje rezultatov projekta je bila odgovorna nosilka projekta – Srednja šola v Ivančni Gorici.

Dijaki so v Hirschaidu delali v petih različnih gospodarskih družbah: Moebeļ Neubert, trgovina s pohištvo; INA, tovarna avtomobilskih delov; Kuegel, trgovina z neživilskim blagom; Veit, papirna industrija in Bamberger Bank. Večina teh družb je mednarodno uveljavljenih podjetij, ki so med najboljšimi in največjimi na svojem področju v Evropi in celo na svetu. Za strokovno ustrezne pogoje dela, pedagoško spremljanje, vrednotenje, priznavanje pridobljenih znanj in spretnosti ter operativno koordinacijo so bili zadolženi mentorji v podjetjih, mentor v partnerski šoli v Hirschaidu ter mentorja in hkrati spremljevalca – na začetku Igor Gruden, v drugi polovici pa Ana Godec, oba profesorja na naši srednji šoli.

Dijaki so se v teh treh tednih seznanili z organizacijo poslovanja in načinom dela v teh podjetjih, z značilnostmi in povezavami med proizvodno, komercialno, administrativno in finančno poslovno funkcijo ter se praktično preizkusili in tudi usposobili za nekatera operativna dela v okviru teh delovnih področij. Poslovne procese so spoznavali neposredno, jih čutili na lastni koži in se aktivno vključevali v konkreten delovni postopek.

V šoli pridobljeno teoretično znanje so tako uporabili in preizkusili pri praktičnem, največkrat samostojnem delu v gospodarskih družbah v drugačnem kulturnem in ekonomskem okolju, kot so ga poznali do zdaj oziroma bi ga bili deležni v domovini. Cilji projekta so bili razvijanje vztrajnosti, natančnosti, ustvarjalnosti, odgovornosti, discipline, poleg tega pa seveda tudi komuniciranje v novem okolju v drugem jeziku (nemščina in angleščina) in pridobitev določenih delovnih izkušenj, spretnosti in znanj, ki bodo dijakom koristili pri nadaljnjem izobraževanju ali najmanj na začetku poklicne kariere.

Njihovi nemški sodelavci in mentorji so jih pohvalili in bili z njimi večinoma zelo zadovoljni. Ocenili so jih kot prizadevne, vztrajne, radovedne in iznajdljive mlade ljudi. Na tuje delovno okolje so se kar hitro navadili ter se spoznali tako s sodelavci kot z delom in bili pri tem koristni in ustvarjalni. Torej niso samo opazovali in delali, ampak tudi marsikaj naredili in se naučili.

Prepričan sem, da so cilji projekta do te faze v veliki meri doseženi in projekt lahko ocenim kot zelo uspešen. Zakaj do te faze? Zato, ker zdaj sledi poročanje dijakov o projektu, pa ne samo v obliki obveznega poročila o opravljeni delovni praksi, ampak tudi s predstavitvijo na šoli in na internetu ter v obliki posebnega poročila naši nacionalni agenciji CMEPIUS, ki vodi program Leonardo da Vinci v Sloveniji. Gradivo in rezultate tega projekta pa bodo s pridom uporabili tudi naslednje šolsko leto pri predmetu Praktični pouk.

Poleg delovnih obveznosti je bilo poskrbljeno tudi za zanimivo in kakovostno preživljanje prostega časa. Naši nemški gostitelji na čelu z ravnateljem Staatliche Realschule Hirschaid g. H. Hecklom, ki je bil alfa in omega nemške strani na tem gostovanju, so se pri tem res odrezali: organizirali so dobro vodene in prijetne izlete v Bamberg in Nuernberg ter samostan Ebrach (od koder posredno izhajajo tudi tiški cistercijani), nas povabili na nekaj skupnih druženj v obliki piknika, večerje, koncerta, kresovanja, obiska krajevnih muzejev, redno pa smo gostovali tudi na računalnikih v njihovi šoli. Sprejel in pogostil nas je tudi župan trga Hirschaid g. Schlund, ki nam je predstavil aktualno dogajanje v Hirschaidu.

Posebej bi omenil tudi direktorja Neuberta g. Homanna, ki se je za naše dijake nesebično zavzel in prebil z nami tudi marsikatero urico zunaj svojega delovnega časa, ter g. Patzelt, ki je svoji častitljivi starosti navkljub z ogromno energije in ob neutrudni pomoči svoje žene razlagal zgodovino in značilnosti svojega kraja in povezave s Slovenijo, Ivančno Gorico in stiškim samostanom.

Seveda smo skupaj z dijaki tudi sami poskrbeli, da nam v Hirschaidu ni bilo dolgčas ali preveč naporno in z dobro voljo (pa tudi s skupnim spremljanjem napredovanja projekta v obliki popoldanskih sestankov v našem malem hotelu) in široko odprtimi, pa čeprav včasih utrujenimi očmi, dobrimi mislimi ter seveda tudi z odkrivanjem značilnosti lokalne prehrane, odvrnili vse domotožne misli ter spoznali veliko novih ljudi in stvari. Skratka: združili smo prijetno s koristnim.

V prihodnje si lahko samo želimo, da bi imeli takih projektov, ki niso le delovna, ampak tudi prijateljska gostovanja, še več, tako v Hirschaidu kot drugje po Evropi.

Igor Gruden,
koordinator programa Leonardo da Vinci na
Srednji šoli J. Jurčiča Iv. Gorica

USPEŠNO PRIVOZILI DO SVOJEGA KOLESARSKEGA IZPITA

Potem ko so priprave potekale vse šolsko leto, je vendarle napočil 15. junij, dan, ko je 40 šentviških četrtošolcev opravljalo kolesarski izpit. Nanj so se pripravljali v okviru ur, ki so v učnem programu namenjene prometni vzgoji. Vaje in izobraževanje poteka s pomočjo posebnega

računalniškega programa, ki je namenjen pripravi na omenjeni izpit. Otroci ob koncu leta opravijo teoretični preizkus, nato pa sledi vožnja po poligonu in vožnja po naselju. Za spretnostno vožnjo na poligonu uporabljajo šolska kolesa, medtem ko so izpitno vožnjo po Šentvidu opravili s

svojimi kolesi, ki so morala biti tehnično brezhibna in opremljena, seveda pa ni smela manjkati varnostna čelada.

Četrtošolce sta na ta pomemben preizkus pripravljali razredničarki Vida Tomažič - Bregar in Mateja Rozman, pri izpitni vožnji pa jima je priskočila na pomoč tudi Jožica Bregar. Seveda bi vožnja skozi naselje ne mogla potekati brez pomoči oz. navzočnosti članov ZŠAM in predsednika Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Franca Grabljeveca, ki v imenu sveta vedno pomaga šolam v občini pri prometni vzgoji. Navzoči so bili tudi policisti, otroci pa bodo morali po uspešno opravljenem izpitu za svojo varnost skrbeti sami. Poskrbimo, da njihova mladost in neizkušenost ne bo ogrožena zaradi napak nas, ostalih udeležencev v prometu.

Matej Šteh

ZAKLJUČNO SREČANJE SKUPINE MEDVEDKOV IZ VRTČA NA MULJAVI

V soboto, 4. junija, smo doživeli krasen dan, ko smo se otroci iz skupine medvedkov vrtca na Muljavi ter njihovi starši in vzgojiteljci odpravili v živalski vrt.

Otroci so že ves teden nestrpnost in težko pričakovali ta dan. Tudi pot do Ljubljane jim je bila čisto predolga.

Končno smo polni pričakovanj prišli na cilj.

V živalskem vrtu nas je sprejela prijazna vodička in nam najprej pokazala nekaj zanimivih živali. Med njimi je bila najbolj zanimiva kača, ki smo jo lahko vsi pobožali in si jo po želji nadeli tudi za vrat. Potem smo si

sami še podrobneje ogledali vse ostale prebivalce živalskega vrta – slona, žirafa, leva in tigra, pa medvedko z mladičem, lisico, volkove, srnice in jelene, pa seveda nagajive in poskočne opice različnih vrst, celo družino različnih ptic, papagajev ter skupino domačih živali – kravo, vola, puiše, koze, oslička in še mnogo drugih.

Nazadnje smo se ustavili še na otroškem igrišču sredi živalskega vrta, kjer so se otroci še malo igrali, plezali in se nekajkrat zapeljali po toboganu. Vročino pa smo uspešno premagovali z osvežilno pijačo in sladoledom.

Prijetno utrujeni in polni lepih doživetij smo zapustili živalski vrt in se z avtobusom odpeljali proti domu.

Izlet je minil v prijetnem vzdušju, za kar se moramo zahvaliti tudi našima vzgojiteljicama Tatjani in Andreji.

Mamica Martina Bradača

NEKOČ IN DANES

Šola danes že od šestletnikov zahteva, da smiselno uporabljajo izraze za opredeljevanje časa, ločijo sedanost od preteklosti, prepoznajo predmete iz preteklosti in sedanosti ... Samo ob kredih in tabli so ti cilji težko dosegljivi. Učenci lažje dojemajo, če predmete vidijo, tipajo, zbirajo in urejajo. Prijetni in nepozabni so pogovori s starejšimi ljudmi, ki o preteklosti veliko vedo.

Zagraški prvošolci smo letos pripravili razstavo starih predmetov. Pri zbira-

nju in poimenovanju le-teh – večina je bila za nas že kar neznana (kolovrat, burkle, lopar) – so nam pomagali starši in stari starši. Naš stalni sodelavec, ki ga želimo predstaviti, je g. Feliks Jernejčič, znan kot dolgoletni zagraški organist. Svojo vnukinjo Majo pogosto pripelje in odpelje v šolo. Na poti jo poučuje o nevarnosti na cesti, o okolju in lepem vedenju.

Povabili smo ga v razred in skupaj smo prepevali. Spremljal nas je na sinte-

tizator. Iz njega še vedno žari veselje do petja in igranja. Maja je nanj zelo ponosna. Rada hodi v šolo in obiskuje pevski zbor. Pregovor pravi: Kjer si starost in mladost podajata roki, je mladost srečna, starost pa lepa.

Slavka Nahtigal in Simona Barle
Podružnična šola Zagradec

PIKNIK PRVOŠOLCEV

Za zagraške prvošolčke se je prvo leto šolanja končalo zabavno. Uspešen zaključek leta smo proslavili s piknikom na Kitnem Vrhu. Učenci, starši, učiteljica Slavka in vzgojiteljica Simona smo se zbrali v petek, 17. junija, popoldne. Starši smo poskrbeli za lačne želodčke, učiteljica in vzgojiteljica pa sta organizirali športne igre, v katerih smo tekmovali vsi. Bilo je zelo zabavno, saj smo petkov večer aktivno preživeli in ga podaljšali kar pozno v noč. Razšli smo se zadovoljni in z obljubo, da se naslednje leto spet dobimo.

Mamica prvošolke Nike

ZAGRAŠKI SONČKI ZAKLJUČILI ŠOLSKO LETO Z IZLETOM V ŽIVALSKI VRT

Po odštevanju dni do našega izleta smo se otroci in starši v soboto, 18. junija, zbrali pred vrtcem Sonček v Zagradcu. Z avtobusom smo se odpeljali v živalski vrt v Ljubljano. Tam nam je vodička na zanimiv način prikazala različne živali, najpogumnejši pa so se okrasili z »živo ogrlico« - kačo.

Po neutrudnem skakanju po igralih sta sledila podelitev priznanj za otroke, ki so sodelovali v projektu Zlati sonček, ter slovo od otrok, ki bodo jeseni vstopili v šolo. Ti so nam zapeli lepo pesmico Mi smo mali maturantje, ob kateri smo starši začutili, da se zaključuje brezskrbno obdobje otroštva.

Seveda nismo izpustili sladoleda, saj so otroci slišali, da ga je v živalskem vrtu največ vrst.

Polni lepih doživetij smo se utrujeni odpravili domov.

Mamica Tine Perko

KO BOM VELIKA

Mala deklica je hodila v vrtec, in ker je bila v bližini tudi osnovna šola, je rada opazovala šolarje. Ni ji šlo v glavo, kako da šolarji nosijo na hrbtnih velike torbe, ona pa ima za v vrtec samo majhen nahrbtnik. Ko je doma vprašala, zakaj tudi sama ne nosi velike torbe, so ji starši pojasnili: »Ko boš večja, boš tudi ti hodila v šolo in boš nosila veliko torbo.«

Pri večjih otrocih je mala deklica opazila, da žvečijo žvečilni gumi, njej pa so doma prepovedali žvečenje. Spet so ji morali pojasniti: »Zdaj si še premajhna, ko boš večja in boš imela že močnejše zobe, boš tudi ti lahko žvečila osladkane gumijaste kroglice.«

Doma so odrasli večkrat pili cviček, njej pa niso dovolili niti pokusiti, kakšen je. Dopovedovali so ji: »Cviček ni za otroke, ko boš velika, ga boš pa tudi ti lahko popila kak kozarček.«

Ko je mala deklica dobila sestrico, je pri mami opazovala dojenje dojenčka. »Kaj pa imaš to,« je vprašala mamico, »iz česar sestrica pije?« Mama ji je povedala, da se temu reče »joški«. »Ja, kako pa da jaz nimam joškov, saj sem tudi jaz punčka, tako kot si ti?« Spet ji je morala mamica pojasniti, da ko bo velika, bodo tudi njej zrasle prsi in bo imela joške.

Ob določenem času je mala deklica napravila sintezo vseh naukov, ki jih je bila doslej deležna in je odrasli družbi nekoč povedala: »Ko bom velika, bom hodila v šolo in bom nosila veliko torbo, žvečila bom žvečilke, pila bom cviček in bom imela velike joške.« Ni kaj: domiselna deklica, iz te še kaj bo.

Valentin Skubic

Iskra
Iskra TELA d.d.

Podjetje za proizvodnjo anten,
baterij in industrijske elektronike
Šentvid pri Stični 108,
1296 Šentvid pri Stični

Smo podjetje, ki je nastalo s pripojitvijo podjetij Iskre Antene, d.o.o. in Iskre TELA – SEM, d.o.o. k Iskri Baterije Zmaj, d.d.. Tako združujemo dolgoletno tradicijo, znanja in izkušnje s področja trženja, razvoja, tehnologije in proizvodnje na programih anten, baterij, časovnih relejev, EMC električnih filtrov, merilnih in pozicionirnih sistemov za obdelovalne stroje, transformatorjev in jeder ter mehanskih sestavnih delov.

Za uresničevanje naših visoko zastavljenih ciljev in zaradi povečanih naročil v **PE Baterije, Šentvid pri Stični, iščemo:**

VODJO SKUPINE – LINIJE

Od kandidatov pričakujemo:

- srednjo ali poklicno izobrazbo strojne smeri
- sposobnost vodenja in dela z ljudmi

BATERIJSKEGA DELAVCA

Od kandidatov pričakujemo:

- poklicno izobrazbo kemijske stroke ali priučitev
- zdravstveno sposobnost za delo in vodenje viličarja

Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas s 6-mesečnim poskusnim delom.

Prijave z življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v roku 15. dni po objavi na zgornji naslov. Dodatne informacije dobite na tel. št. 01/780 08 00

SNEMANJE »VESELEGA PUŠELJCA« V DOLINI DESETEGA BRATA

Na Muljavi je bilo 16. junija veselo. RTV Slovenija in Avtonomno gledališče Lili Irt sta namreč pod budnim očesom organizatorke Violete Tomič snemala javno radijsko oddajo Veseli pušeljci, ki jo lahko na prvem programu slovenskega radia poslušamo vsako nedeljo. Sprva je bilo za prizorišče snemanja določeno poletno gledališče na Muljavi, pa je načrte oni dan prekrizalo vreme, in tako je bil veseli dogodek preseljen v muljavski kulturni dom. Program je povezoval nam dobro znani Marjan Šarec in tako jamčil za debeli dve uri smeha. Posneli so dve oddaji, in tako smo Muljavci oddajo, posneto na 'našem koncu', lahko poslušali kar dve nedelji zapored. Levji delež v obeh predstavah pa je predstavljala glasba, povečini narodnozabavna. V prvi sta nastopila ansambel Svetlin in Slapovi, v drugi pa ansambel Toneta Rusa in Anika Horvat. Kot dodatna začimba med šalami voditelja in glasbo sta nastopili astrologinja Meta Malus in narodnozabavna psihologinja Tina Tivadar. Meta Malus je iz

vsakega ansambla izbrala po enega člana in ga predstavila glede na njegovo astrološko znamenje. Podatke, ki jih je bilo treba jemati s pridržkom, je dobila v najstarejši astrološki knjigi, ki je izšla pri nas, in sicer leta 1849. Tina Tivadar pa je na podlagi treh predmetov, ki jih je ansambel prinesel s seboj, izoblikovala njegov psihološki profil. Prepričani ste lahko, da smeha ni manjkalo.

Na koncu vsake oddaje sta se nastopajoča glasbena izvajalca povezala v pravi pušeljci in skupaj zapela slovensko narodno pesem. Ansambel Svetlin in Slapovi so združili pevske talente v pesmi Pleničke je prala pri mrzlem studenc, ansambel Toneta Rusa in Anika Horvat pa tisto, ki jo ponavadi pojemo s kozarcem rujnega v rokah: Kol'kor kapljic, tol'ko let ...

Helena Adamič

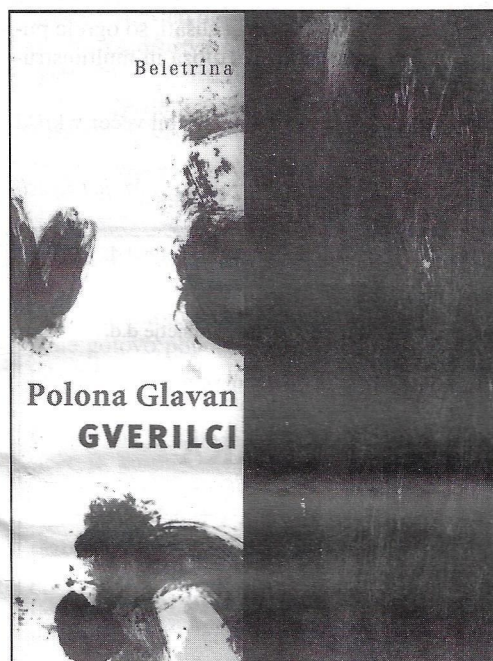

GVERILCI TUDI NA PLATNU

Polona Glavan je izdala svojo drugo knjigo – zgodbe pod skupnim naslovom Gverilci. Rdeča nit zbranih zgodb je, da se junaki vedno borijo proti veliko močnejšemu nasprotniku od njih samih. Svoje Gverilce je Glavanova predstavila zbranemu občinstvu v knjižnici Ivančna Gorica. Predvsem sproščujoče in navdušujoče je bilo avtoričino glasno interpretativno branje ene izmed njenih zgodb. Zbranim je na obrazu pisalo, da bi še poslušali.

Za svojo drugo knjigo Gverilci je Polona Glavan prejela visoko priznanje za mlade umetnike – Zlato ptico. Po njeni knjigi pa bodo tudi ekranizirali štiri zgodbe. Kot je povedala Polona Glavan, se je ideja porodila, ko so na Televiziji Slovenija razpisali natečaj za film po izvirni slovenski noveli. Poklical jo je režiser Brane Bitenc, ki mu je bila njena knjiga všeč. Glavanova je napisala prirejen scenarij po svojih zgodbah in bila sta izbrana. Film bo nosil istoimenski naslov – Gverilci, končali in predvajali pa naj bi ga okoli novega leta.

SS

VIRIDA VISCONTI IN NJEN ČAS

8. DEL

Z DVORNEGA VRVEŽA V SAMOTO LOVSKEGA GRADIČA

Ko sta starejša Viridina sinova prevzela vsak svoj del habsburških posesti, sta postala tudi varuha svojih dveh mlajših bratov Ernesta in Friderika. Kneginja Virida je postala na dunajskem dvoru dokončno »nepotrebna«.

Oba starejša sinova sta se pogosto mudila v naših krajih. Ob prevzemu oblasti je namreč deželni knez sprejel osebno zaprisego svojih vazalov. Ob tej priložnosti je deželni knez vojvodini potrdil tudi deželne privilegije. Viljem se je s tem namenom mudil v Ljubljani že l. 1386, pozneje, l. 1403, pa je v Ljubljani praznoval celo poroko z neapeljsko princeso Ivano Anžujsko. Obred »dednega poklona« v Ljubljani je bil le medel odsev nekdanjega karantanskega ustoličevanja na Gosposvetskem polju.

Viljem je pogosto prihajal v Ljubljano, saj je bilo mesto prestolnica vojvodine Kranjske in je imel deželni knez tam svoje posesti oz. enega svojih dvorov (rezidenc). Vendar Viridi tudi bivanje na ljubljanskem dvoru po vsej verjetnosti ni ustrezalo. Viljem je poskrbel, da je mati Virida našla svojim željam ustrezno bivališče v lovskem gradiču poleg cerkvice sv. Lamberta na Pristavi. Stiški opat Andrej Čreteški je bil sorodnik

(svak) Viridine dvorne upraviteljice, poleg tega je njegov predhodnik, stiški opat Peter, vzgajal njenega pokojnega moža. Zato ni čudno, da se je, ko sta najmlajša sinova nekoliko odrasla, dokončno umaknila z graškega oziroma dunajskega dvora in si našla pribežališče v Stični. Kot pričajo listine (Viridine darovnice samostanu), se je kneginja Virida naselila na Pristavi med novembrom 1395 in novembrom 1396, v enajstem letu svojega vdovstva. Bila je stara 43 let. Z leto dni mlajšim bratom Leopoldom je Viljem postal zaščitnik stiškega samostana in kot svetni vladar pogosto posredoval v sporih med stiško cisterco in okoliško svetno duhovščino. V Cerki tistega časa, o tem smo govorili že v uvodnih poglavjih, je zaradi razkola prihajalo do trenj in nerada, neupoštevanja splošnih pravnih in cerkvenopravnih norm. Tudi stiški samostan v tem ni bil izjema. V tem času moralne in siceršnje površnosti, pehanju za materialnimi dobrinami, je nasledil Andreja Čreteškega v funkciji opata Albert Lindeški, ki je bil prava podoba svojega časa.

Za svoje lastne potrebe je zapravljaval samostansko premoženje, ga prodajal in zastavljal ter drugače odtuževal. Seveda se je o njegovem neprilicnem življenju razvedelo in o tem celo javno

govorilo. Končno je izgubil tudi podporo svetne gosposke, t. j. Viridinih dveh sinov, in je moral odstopiti. To so zahtevali redovni predstojniki, ki so večkrat opravili vizitacije v samostanu, pa tudi del samostanske družine je zahteval njegov odstop, saj se v ničemer ni držal pravil cistercijskega reda in cerkvenih norm.

DOBROTNICA VIRIDA

Virida prav gotovo ni imela vpogleda v vse, kar se je dogajalo. Iz dokumentov pa vemo, da je Albertu Lindeškemu posojala ogromne vsote denarja, kot garancijo pa je dobivala v užitek samostanske posesti, čeprav je uživala tudi dohodke s habsburških posesti na Gorenjskem in z njimi prosto razpolagala. Čeprav ji denar ni bil nikoli vrnjen, so vse posesti po njeni smrti spet postale last samostana, kar nikakor ni bilo in tudi še danes ni običajno, saj so bile vse te posesti tako rekoč pod hipoteko. Gotovo je tudi zaradi tega neobičajnega odnosa ostala v samostanskem spominu kot dobrotnica samostana, saj so po njeni smrti vse odtujene samostanske posesti brez težav spet pripadle samostanu, ki bi zaradi samopašne zapravljivosti opata Alberta pristal brez Viridine darežljivosti na beraški palici. Samostan je namreč v tistem času imel na skrbi vsak dan 150 ljudi, ki so živeli in delali v samostanu, da številnih gostov niti ne omenjamo. V skrbi za dušni blagor umrlih svojcev, še posebej svojih italijanskih sorodnikov, je Virida podarila vse te znatne vsote denarja in si kot protiuslugo zagotovila le pokop v samostanu, vsako leto slovesni aniverzarij (slovesno, peto mašo na dan njene smrti) in molitve zase in

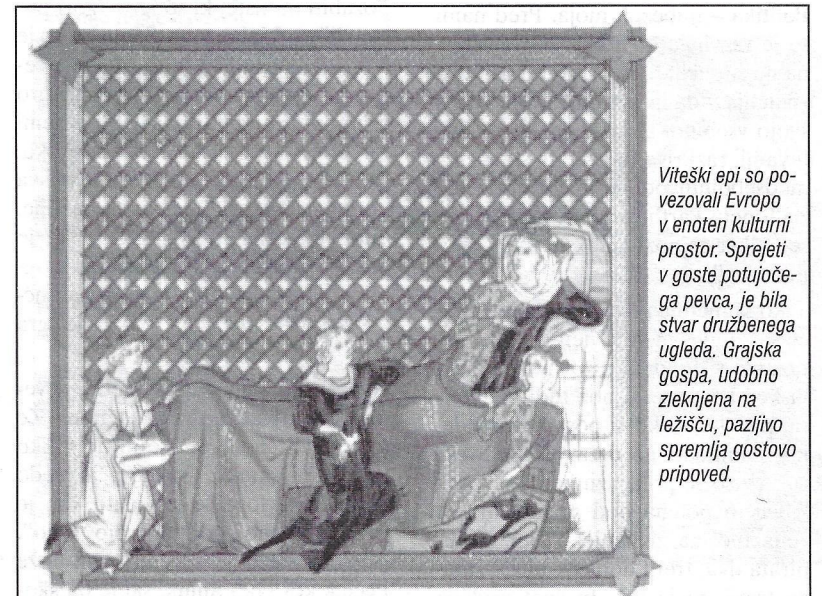
umrle svojce.

DOBRO JE ŽIVETI POD OPATOVNO PALICO

Lahko se vprašamo, zakaj so preprosti ljudje Virido Visconti ohranili v spominu kot dobrotnico. Lahko pustimo naši domišljiji prosto pot, kot je to storil pisatelj Gospe s Pristave. Ljudsko izročilo je na nekih čisto realnih predpostavkah polagoma izrisalo skorajda pravilčno podobo dobrotnice Viride. Ko človek proučuje njen čas, ljudi in dogodke, se mu nehote prikažejo vzroki, ki bi mogli razložiti to splošno ljudsko čustvo. Iz sočasnih dokumentov, ki obravnavajo neustrezno življenje opata Alberta Lindeškega, iz zapisnikov vizitacijskih komisij in končno iz obtožnice, s katero se je samostanska delegacija odpravila v Rein, je razvidno, da je opat Albert ravnal s samostanskimi podložniki nasilniško, da jim je v svojem pohlepu po denarju samovoljno večal dajatve (ne da bi o tem razpravljali ali odločal samostanski kapitelj, kar bi bilo v skladu z redovnimi pravili in pravnimi normami),

jih kaznoval brez razloga, jim nalagal razne globe in enega od podložnikov po krivici celo vrgel v ječo, kjer je ta tudi umrl. Splošno znano pa je bilo, da se je samostanski podložnik vedno bolje godilo kot tistim, ki so živeli pod oblastjo svetnih fevdalcev. Znan je pregovor, da je dobro živeti pod opatovo palico. Ko je torej nevredni stiški opat Albert v svojem lovu za denarjem od Viride prejemal znatne vsote za osebno porabo in ji za to zastavljal samostanske posesti, so prišli samostanski podložniki »na boljše«. Virida jih prav gotovo ni »gnjavila« in je zahtevala zase samo tiste dajatve, ki so bile sprejemljive in zakonsko določene. Verjetno je kdaj pogledala tudi skozi prste, če je videla, da so ljudje v stiski. Človeški spomin ohrani v srcu tistega, ki vidi tvojo stisko in ti pomaga, ko si pomoči potreben. Lahko si tudi mislimo, da je ob premoženju, s katerim je razpolagala, marsikomu velikodušno pomagala, posebej ko je po toliko življenjskih preizkušnjah uvidela, kako malo sta vredna svetna slava in čast.

M.A. Ficko

Viteški epi so povezovali Evropo v enoten kulturni prostor. Sprejeti v goste potujočega pevca, je bila stvar družbenega ugleda. Grajska gospa, udobno zlekhnjena na ležišču, pazljivo spremlja gostovo pripoved.

CIRKUS BAMBINUS, PE ŠE FRICK BROTHERS

In je minil še en zabaven vikend v »izviru ustvarjalnosti«, torej na Festivalu Krka 2005. Po uspešnem otvoritvenem koncertu so nadaljevali s predstavo domačega kulturnega društva Politika, bolezen moja, avtorja Toneta Partljiča.

CIRKUS BAMBINUS – otroška ulična predstava – pa je, kljub malo hladnejšemu nedeljskemu popoldnevu, 5. junija privabila kar lepo število otrok in njihovih staršev. V cirkusu so zaigrali Franci Cotman, Andrej Zupanc in Brigita Dane, njim pa so se v pisani cirkuški igri pridružili tudi otroci, ki so jim »pomagali« v glasbenem orkestru in pri raznih cirkuških

točkah. Otroci so bili vidno navdušeni in so se pogumno lotevali nalog, ki so jim jih pripravili igralci Teatra Cizamo.

Po predstavi pa je svoje mesto na prostoru pred kozolcem na kmečkem turizmu Stane Podržaj zasedla glasbena skupina Frick brothers, ki jo sestavljata Dejan Došlo in Robi Pikl. Nežni ritmi njunih kitar so se popolnoma ujemali z zeleno dolino reke Krke, zadovoljni pa so bili tudi obiskovalci, ki so se strinjali, da ne preveč glasna glasba ob dobri hrani in pijači, ki so jo pripravili na kmečkem turizmu, prija ušesu.

SS

POLITIKA – BOLEZEN MOJA S KRKE V ŽUŽEMBERKU

Uspešno gostovanje Kulturnega društva gledališča Krka s komedijo Toneta Partljiča Politika – ljubezen moja v grajski vinski kleti v Žužemberku.

V petek, 10. junija, se je od 20. ure dalje uro in pol iz grajske kleti razlegal smeh, a to ni nič čudnega, saj smo uživali ob Partljičevi komediji Politika – ljubezen moja. Pred nami se je razvijala komedija, ki je grajena na situacijah, sicer iz vsakdanjega življenja v današnjem trenutku, saj s svojo vsebino, ki kaže čas pred volitvami, razkriva napake in slabosti v medsebojnih odnosih. Vsebina igre za Toneta Partljiča ni nič novega, saj se, odkar ga poznamo, suče v političnih krogih.

Tako komedija pokaže, kako bližajoče se volitve vnesejo nemir in nesporedume v družino, med moža, ženo in hčerko, katere mož tudi kandidira, pa tudi, kako si posamezni člani kot kandidati na državnih volitvah, čeprav so se prej razumeli, vseprek »mečejo polena pod noge«. In kot velja tudi za življenje: »Kjer s prepirata dva, tretji dobiček ima,« zмага tretji, to je zet. In spet zavlada

ljubezen. Med to glavno vsebino je dramatik v komedijsko poudarjenih tonih vključil tudi današnje trende, kot je želja po avanturah, o »mladih« upokojencih, ki bi radi življenje zajemali še s »polno žlico«, o tretjem aktivnem življenjskem obdobju, ko hočejo nadoknaditi vse, kar mislijo, da so življenju zamudili.

Mislim pa, da nikakor ne smemo pozabiti na tiste, ki so igro »gori postavili« po Linhartovo. Sama scena je bila enostavna, a zelo domiselna, čeprav so jo morali »stisniti« na za igro čisto neprimeren oder. Tudi kostumi so ustrezali današnjemu trenutku. Lahko torej rečemo, da je scenska podoba ustrezala vsebini komedije. Tudi režiserka Marjana Hočevar je dobro opravila svoje delo, saj je igralce »navadila«, da je vsak natančno izrisal svojo vlogo in da je igra lepo »tekla«.

Najbolj pa so nas presenetili, seveda v pozitivnem smislu, igralci. Že to je mali čudež, da se jih je toliko »spravilo« skupaj. Od največje pa do najmanjše vloge se je videlo, da je vsakdo »resno« odigral svojo »rolo«. Največjo težo je seveda nosil Jože Pečjak kot Ivan Smuk, saj je bil sko-

raj ves čas na sceni in se je res dobro vživel, ko se je kot »penzionist« prelevil v politika in dokazal s svojo igro, da bil, če bi uspel, tak, kot so »zaresni« politiki. Tudi Anica Kozinc kot njegova žena se je dobro »obračala« po odru in je z igranjem dokazala, da razume današnje »moderne žene«, ki se z vsemi atributi vržejo v »life«. Zelo razgibana, dobro odigrana in predstavljena je bila tudi vloga »vesele Štajerke«, ki jo je odigrala Franja Pavlin - Filač, saj je s svojo neposredno igro pokazala, da je življenje takšno, kakršnega si ga narediš in da v njem znaš uživati. Posebna poživitev je bilo njeno štajersko narečje, ki je še posebej šlo v uho piscu teh vrstic, ki je sam doma od »tam, kjer sladko vince zori«. Tudi drugi, tako Darja Podržaj, Nastja Rošelj, Janez Miklavčič, Štefka Rošelj, Mateja Bradač, Minka Strah, Mateja Podržaj, Primož Bradač, Slava Zrnec, Tonček Markovič, Franci Koželj, Tomaž Kamin, Jože Kozinc in Boštjan Pavčič, ki so še nastopili v večjih ali manjših vlogah, so se zavzeto vživali v osebe, ki so jih igrali, in tako skupaj z vsemi drugimi kot posamezni kamenčki v mozaiku sestavili celoto, tako da smo gledalci ves čas uživali v komediji, ki sicer potencirano kaže napake v naši družbi, a je tako, kot bi se gledali v ogledalu, ki poveča tisto, kar neradi vidimo.

Celoten ansambel se je pokazal kot dober kolektiv, saj danes težko dobiš predane ljudi, ki bi večer za večerom vadili in naštudirali igro ob službi in drugih obveznostih, da še televizije in računalnikov ne omenimo.

Zato jim čestitamo, da jim je uspelo, in želimo, da bi še nadaljevali in da bi jih naslednje leto spet gledali v grajski kleti žužemberškega gradu.

Foto: Vlado Kostevc
Rudi Cerkovnik

KONCERT SREDNJEVEŠKE GLASBE ANTORINO

Ljubitelji resne glasbe so v petek, 17. junija, v krški cerkvi sv. Kozme in Damjana lahko prisluhnili premiernemu koncertu ansambla Antorino.

Koncert je potekal kot četrta prireditev v sklopu Festivala Krka 2005, ki mu je organizator, Kulturno društvo Gledališče Krka, nadel oznako »izvir ustvarjalnosti«.

Glasbeni trio, ki ga sestavljajo Irina Guščina, Aleksander Guščin in Andrej Lobanov, je zbranim poslušalcem pripravil nepozaben večer. Skozi glasbo in pripoved so nam ruski umetniki predstavili srednjeveške pesmi in instrumentalne skladbe iz vse Evrope.

Starodavne ljudske balade, ki jih imamo redko priložnost slišati, so ogrele publiko, ki je s spontanim aplavzom nagradila izvajanje virtuoza in multiinstrumentalista Guščina in izjemno petje Irine Guščine.

V preobilju raznovrstne ponudbe take in drugačne zabave je bil večer v krški cerkvi dobrodošla in prijetna sprememba.

Mojca Koželj

TRAIG

TRAIG Transportno podjetje d.d.
Cesta 2.grupe odredov 15

TRAIG Transportno podjetje d.d.
Ivančna Gorica
objavlja prosto delovno mesto

VOZNIK TOVORNJAKA V MEDNARODNEM TRANSPORTU

Pogoji:

- izpit za voznika motornih vozil B, C in E kategorije
- starost več kot 18 let
- končan izpit NPK pri GZS

Ponujamo vam:

- redno plačo
- zanesljivo zaposlitev in urejene delovne razmere
- benificirana delovna doba
- kakovosten vozni park

Delovno mesto bomo s kandidati sklenili za nedoločen čas.

Pisne prijave pošljite v 15 dneh po objavi na naslov TRAIG Transportno podjetje d.d., Cesta 2.grupe odredov 15, 1295 Ivančna Gorica.

Vsem svojim strankam in prebivalcem občine Ivančna gorica želiva nepozabne počitnice.

Spočijte se.

Blanka in Helena

FizioFit center Mediko

Fizioterapija, kozmetika in pedikura
Dedni dol 33, 1294 Višnja Gora, tel. 01 78 84631, 78 03 069
www.tico.si/mediko, mediko.ordinacija.net
mediko@siol.net

UTRIP V KNJIŽNICI

Želimo Vam prijetne počitnice s knjigo!

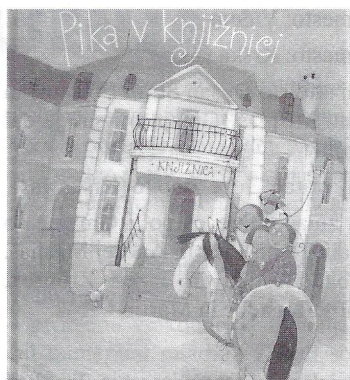
Enota Ivančna Gorica
Cesta II. grupe odredov 17
1295 Ivančna Gorica
tel. št.: 787 81 21, sikivancna@gro.sik.si

V času počitnic, v juliju in avgustu, je knjižnica odprta od 11. do 18. ure, ob sobotah je zaprta. Izposojevališča so zaprta.

Podaljševanje gradiva preko navadnega telefona:
01 563 49 24

Uporaba bibliofona preko mobilnega telefona:
031 90 90 24

Iskanje, podaljševanje in rezervacija gradiva preko interneta: <http://cobiss.izum.si>

POČITNIŠKE DEJAVNOSTI ZA OTROKE

Med počitnicami bo knjižnice v naši občini obiskala Pika Nogavička. Vsak dan bo v eni od knjižnic od 11. do 14. ure. Srečanja so namenjena predvsem šolskim otrokom nižjih razredov. Pridi tudi ti. VESELO BO! Kje in kdaj?

v ponedeljek, 22. avgusta:
v izposojevališču na Krki

v torek, 23. avgusta:
v izposojevališču v Šentvidu pri Stični

v sredo, 24. avgusta:
v izposojevališču v Višnji Gori

v četrtek, 25. avgusta:
v izposojevališču v Stični

v petek, 26. avgusta:
v knjižnici v Ivančni Gorici

FOTOGRAFSKA RAZSTAVA TO NI AVTO – JE NAČIN ŽIVLJENJA : zabavno, varno, drugačno s spačkom

Med počitnicami si lahko v knjižnici ogledate fotografsko razstavo spačkov (in drugih citroenovih starih avtomobilov). Avtorja fotografij sta navdušena ljubitelja teh simpatičnih vozil Igor Šafarič in Barbara Rigler. Fotografije so z letnih svetovnih srečanj spačkarjev, ki jih obiskujeta od leta 1995. Zadnje je bilo na Škotskem. Tudi sama sta lastnika treh lepotev. Sporočilo razstave je počitniško obarvano. Vzemimo si čas počasneje, bolj s stilom in domišljijo. Tudi to, da boste prebrali kakšno knjigo, v tem upočasnjem tempu zagotovo ne bo odveč.

PROSTORSKA STISKA

Sicer pa v naši knjižnici na veliko selimo in prenašamo knjige ves čas. Ker imamo premalo prostora, smo z dvojniki zabasali že vsa izposojevališča, za kakšno prireditev pa moramo izprazniti pravilno sobico. Med eno takih selitev (v Klasjeve prostore) nas je hudo mušeno fotografiral urednik Klasja Matej Šteh. Upamo, da bomo po počitnicah slišali kakšno spodbudno besedo na temo »več prostora za knjige in obiskovalce«.

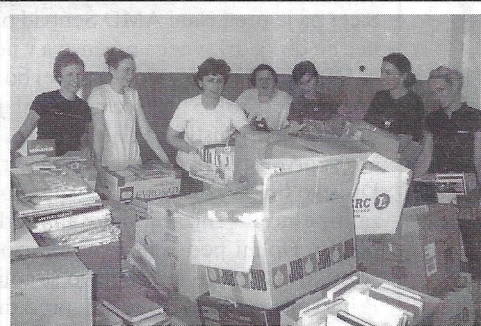
LITERARNI VEČER S POLONO GLAVAN

Za nami je prijeten literarni večer z domačinko Polono Glavan. Predstavila je svojo novo knjigo z naslovom Gverilci. V njej je devet krajsih, večinoma že nagrajenih zgodb, eno teh je Polona tudi prebrala. Po njih je napisala tudi scenarij in v kratkem bodo po njem posneli televizijske serije. Hkrati je dobitnica letošnje Zlate ptice za literaturo. Poloni čestitamo, hkrati pa smo ponosni na tako uspešne mlade ustvarjalce v naši občini.

KNJIŽNICA V STIČNI

Pred kratkim smo preselili še zadnje knjige, ki smo jih računalniško obdelali, iz Grosuplje v Stično. Tam bomo čez poletje spet obudili krajevno izposojevališče. Predvidoma naj bi začelo, tako kot že v Višnji Gori, na Krki in v Šentvidu, delovati jeseni. Na fotografiji je del selitvene ekipe.

KRJAVLJI IZDALI SVOJ PRVENEK

Ansambel Krjavelj je bil ustanovljen decembra leta 1999 v Stični.

Prvi resni nastop se je zgodil leto pozneje v zasedbi: Jure Pečjak –harmonika, Sašo Balant – kitara ter Primož Kutnar – bas kitara. Vsi trije so tudi prepevali. Udeležili so se vseh večjih festivalov (Vurberk, Ptuj, Števerjan ...) ter nastopili tudi v oddajah Vsakdanjik in praznik, Pod židano marelo, Zaigramo in zapojmo ter drugih. Leta 2002 je ansambel zamenjal basista: namesto Primoža Kutnarja je začel nastopati Miha Bedenčič. Čez eno leto se je pridružila še pevka Suzana Soršak. V posebno čast jim je bilo nastopiti v oddaji Vsakdanjik in praznik, ko je bila osrednja gostja Stanka Kovačič. V omenjeni oddaji sta poleg ansambla Krjavelj nastopila samo še Stankina sinova Matej in Simon s svojima ansambloma. Matej Kovačič je od leta 2003 tudi mentor ansambla Krjavelj. Z letom 2005 sta se Krjavljem pridružila basist Boštjan Žvegljč in kitarist Samo Jeglič, Sašo Balant pa je opustil kitaro ter se bolj posvetil petju.

Glasbo za ansambel piše Jure Pečjak, besedila Ivan Sivec, priredbe pa mentor Matej Kovačič. Največji uspeh se je zgodil letos, saj so Krjavlji nastopili na festivalu Slovenska polka in valček z valčkom Na zdravje vseh dobrih ljudi in zasedli 2. mesto med valčki.

Sredi junija, natančneje 22. 6., pa sta izšli tudi kaseta in zgoščenka z naslovom Na zdravje vseh dobrih ljudi pri Založbi kaset in plošč RTV Slovenija. Na izdajo albuma pri tej založbi so člani ansambla še posebej ponosni, saj ima RTV Slovenija visoke kriterije. Izid zgoščenke in kasete ter svojo peto obletnico so Krjavlji obeležili s koncertom v Stični, kamor so povabili tudi nekaj drugih ansamblov.

Člani ansambla Krjavelj so:

Jure Pečjak, harmonika, vokal

-doma iz Stične

Samo Jeglič, kitara, vokal (prej ansambel Svit)

-doma iz Šmarjete

Boštjan Žvegljč, bariton, kontrabas (prej ansambel Vitezi Celjski)

-doma iz Sevnice

Suzana Soršak, vokal

-doma iz Slovenske Bistrice

Sašo Balant, kitara, vokal

-doma iz Šentvida pri Stični

Lojze Grčman

KAMNITE PODOBE

Motiv z razstave v Ivančni Gorici ob občinskem prazniku, 27. maja.

Narava iz kamna lahko naredi duhovite, včasih tudi groteskne podobe.

V okviru slovesnosti v počastitev občinskega praznika smo v Ivančni Gorici med drugim imeli tudi razstavo kamnitih podob. Postavilo jo je Turistično društvo Ivančna Gorica. Kamnite podobe so iz različnih predelov naše občine in kažejo, kako narava poleg živih snuje tudi neživa »bitja«. Razstavljene podobe so pretežno iz apnenčevega kamna. Iz tega materiala je narava po svoji zamisli v minulih tisočih in milijonih let skrbno oblikovala telesa z očitno živalsko, rastlinsko in človeško podobo. Nekateri človeški liki so tako »umetniški«, da izražajo celo razpoloženje »portretiranja«. Vsekakor bi morali tem stvaritvam narave posvetiti več skrbi in pozornosti. Morda bi kazalo iz njih na primernem kraju oblikovati svojevrstno umetniško galerijo. Posebno hvalo si zaslužijo redki posamezniki, ki ob svojih domovih namesto kičastih škratov z veliko mero okusa postavijo kamnite podobe.

AKTIVEN STIŠKI KVARTET

Čeprav se vam že nekaj časa nismo oglasili, to še ne pomeni da smo vas pozabili, ampak nam zaradi obilice dela in nastopov zmanjkuje časa. Kvartet je zelo aktiven tudi v prvem polletju letošnjega leta in komaj čakamo nekaj dni počitnic. Radi bi Vam predstavili nekaj letošnjih najpomembnejših nastopov, po mesecih:

- gostovanje na svetovnem pokalu v Bischofshofnu
- 80 let kolesarskega društva Rog-Franek
- gostovanje v Ormožu (koncert)
- srečanje glasbenikov na Golteh
- obisk Nemcev iz Hirschaida
- proslava v Državnem zboru RS
- kongres SDS v Portorožu
- revija vokalnih skupin v Šentvidu
- festival vokalnih skupin na Prevaljah
- gostovanje na Bledu in v Ljubljani (koncert)
- proslava na Polževem
- Knobleharjevi dnevi v Škocjanu (koncert)

To je samo nekaj najpomembnejših nastopov, nekaj prav tako pomembnih pa smo obdržali zase. Veseli smo bili obiska prijateljev, sponzorjev in medijev na vsakoletnem pikniku na Gradišču. Po počitnicah pa se že veselimo gostovanja v stari Ljubljani in v septembru gostovanja in koncerta na Hvaru 23. 9. ter gostovanja klope FOR v oktobru v Stični. Vse to in še več o nas in naših nastopih boste lahko v kratkem prebrali na naši spletni strani www.stiskikvartet.com, ki jo intenzivno pripravljamo. Veseli smo, da ste še vedno naši zvesti spremljevalci in veselimo se srečanj z vami.

SAŠO UDOVIČ NA MEDVAŠKEM TURNIRJU NA KRKI

Sašo Udovič v pogovoru z domačimi zvezdniki.

V soboto, 25. junija, je Športno društvo Krka že desetič zapored organiziralo medvaški turnir v malem nogometu. Kot se za jubilej spodobi, je tekme med devetimi vaškimi ekipami popestrila še revialna tekma med domačo ekipo Mizarstva Trunkelj Krka in ekipo nekdanjega nogometnega virtuoza Saša Udoviča.

Žreb je ekipe na turnirju razdelil v tri skupine s po tremi ekipami. V prvi skupini so igrale ekipe Gmajna, Gabrovčec in Krška vas, v drugi ekipe Podbukovje, Znojile in Videm, v tretji pa Lese, Veterani in South Park. Po tekmah v predtekmovanju sta se naprej uvrstili po dve najboljši ekipi iz vsake skupine. Nato so sle-

dile polfinalne tekme na izpadanje. Rezultati:

Lese : Krška vas	2:3
Podbukovje : Gmajna	1:4
Videm : South Park	6:0

V finalno skupino treh so se tako uvrstile ekipe Gmajna, Videm in Krška vas. Igrali so po sistemu vsak z vsakim in dosegli take rezultate:

Gmajna : Krška vas	3:0
Videm : Krška vas	3:0
Gmajna : Videm	2:1

KONČNI VRSTNI RED:

1. mesto: Gmajna

2. mesto: Videm

3. mesto: Krška vas

Naj strelca: Dušan Strah (Videm) in Tomi Mišmaš (Gmajna); vsak je dal 9 golov

Naj vratar: Jože Smolič (Krška vas)

Za zmagovalno ekipo z Gmajne so igrali: Tomi, Jože in Andrej Mišmaš, Iztok, Boštjan in Janez Zrimšek, Aljoša Kastelic in Martin Črček.

Revialna tekma Mizarstvo Trunkelj Krka – Sašo Udovič in zvezdniki se je končala z rezultatom 1 : 2

Sponzorji: Akrapovič, Kolosej, Mizarstvo Trunkelj, Carpe Diem – kajakaška šola Boruta Javornika, Mobilitel, Relax, Razvoz kurilnega olja Sinjur, Avtoservis-avtoleka Stanislav Kavšek, Gostilna in pizzeria Jurman, Lamas računalniški inženiring, Prevozi, Zemeljska dela Jože Urbas, Mizarstvo Samo Kavšek, Prevozi Dušan Strah, Pekarna Mišmaš, B projekt, Princ Pub, Rosa Bar, Picerija kegeljček.

Naj še omenim, da je prireditev potekala v lepem vremenu, ob velikem številu gledalcev, dobro pa je bilo poskrbljeno tudi za jedajočo in pijačo.

Simon Bregar

OBČINSKA LIGA V MALEM NOGOMETU

UPORNIKI IN SANJSKO MOŠTVO NA VRHU

Konec junija se je v naši občini zaključil spomladanski del tekmovanja v malem nogometu. Zdi se, da letos tekmovanje vsaj v 1. ligi ne bo tako razburljivo, saj je ekipa Cenovni upornik prepričljivo na 1. mestu in ne izgleda, da bi ga izgubila. Vse kaže, da bo tudi ekipa Mizarstvo Trunkelj Krka ponovno osvojila zanj priljubljeno 2. mesto. Bolj izenačeno je v sredini in na koncu lestvice. V drugi ligi pa ekipa Dream team iz Stične še naprej vodi in se uspešno otepa nasprotnikov v boju za 1. mesto. A do konca je še 6 jesenskih krogov.

Trenutna lestvica 1. LIGA za leto 2005:

	11 tek	10 zm.	1 remi	0 por.	31 točk			
1. Cenovni upornik	11	10	1	0	31	59	: 11	+ 48
2. Mizarstvo Trunkelj Krka	10	7	1	2	22	38	: 18	+ 20
3. Snop bar	10	5	2	3	17	35	: 26	+ 9
4. Picerija Kegeljček *	11	5	1	5	16	19	: 18	+ 1
5. Sigma team&Mix bar	10	5	1	4	16	35	: 20	+ 15
6. Višnja Gora	11	3	2	6	11	24	: 34	- 10
7. Dnevni bar Rosa	11	3	0	8	9	26	: 66	- 40
8. ŠD Ambrus	11	2	2	7	8	21	: 37	- 16
9. Avto Kavšek	11	2	2	7	8	24	: 51	- 27

* Picerija Kegeljček je pred ekipo Sigma team&Mix bar, ker je zmagala v medsebojni tekmi.

Trenutna lestvica 2. LIGA za leto 2005:

	11 tek.	8 zm.	1 remi	2 por.	25 točk, gol raz.			
1. Dream team	11	11	0	0	45	: 25	+ 20	
2. Ambrus Santosa	11	6	2	3	20	47	: 29	+ 18
3. Livar	10	6	2	2	20	36	: 33	+ 3
4. Viridin hram	11	6	1	4	19	35	: 26	+ 9
5. Generacija	11	6	1	4	19	26	: 24	+ 2
6. FC Krka	10	4	2	4	14	33	: 30	+ 3
7. NE Krka	11	2	4	5	10	33	: 48	- 15
8. Mafijozi	11	2	3	6	9	30	: 37	- 7
9. Hrastov Dol	10	0	0	10	0	11	: 44	- 33

Simon Bregar

SPET SE PODIJO ZA ŽOGO

Poletni premor nogometašev je ponavadi bolj kratek in kmalu se bo treba spet odpraviti na trening. Kljub temu je spomin na prejšnjo sezono še svež: Livar je na koncu osvojil dobro šesto mesto med drugoligaši. Sijajnega spomladanskega vtisa, ki so ga pustili varovanci Jožeta Prelogarja, nista pokvarila niti dva poraza v zadnjih kolih. Pred tem so Ivančani marljivo zbirali zmage in remije; zbrali so kar enajst tekem brez poraza v prvenstvu in za nameček še tri v pokalu MNZ Ljubljana. Slednjega so tudi osvo-

jili, zato si v Livarju res lahko manejo roke. Jože Prelogar je sestavil dobro ekipo s hitro in kombinatorno igro, ki je prinesla tudi rezultat. In kar je zelo pomembno, uveljavitev nekaterih mladcev. Za napoved o prihodnosti Livarja se nismo obrnili na vedeževalko, ampak na (bivšega)predsednika Jaka Severja: »S sezono smo zadovoljni. Priprave na novo se začnejo 11. julija, trener ostaja, prav tako ni nihče izmed igralcev, razen Drkušiča, izrazil želje po odhodu. Vsi naj bi prišli na začetek priprav, nato pa

bomo videli, s kom bomo še sodelovali. V klubu bomo namreč zmanjšali proračun in posledično tudi pogodbenne obveznosti. V prvo ligo ne želimo na vsak način, ampak bi radi ostali v zgornji polovici druge lige, poleg tega pa hočemo uveljaviti čim več naših mladih igralcev. Sam od 30. junija nisem več predsednik kluba; po statutu bo to funkcijo do nadaljnjega opravljala direktorica Cvetka Furlan.«

Lojze Grčman

ŠOLA MOTOKROSA V DOLINI POD KALOM

Že tretje leto zapored je Strokovni svet za avto-moto šport pri AMZS v sodelovanju z AMD Šentvid pri Stični organiziral šolo motokrosa na stezi za motokros v Dolini pod Kalom. Gre za dvodnevni motokros kamp, sestavljen iz pridobivanja teoretičnega in praktičnega znanja, ki je namenjen začetnikom oz. voznikom motokrosa v kategorijah podmladka. Sem sodijo otroci, stari od 6 do 13 let. Glavni organizator in pobudnik kampa je Slavko Rus, član komisije za motokros pri AMZS, ki je že pred leti izrazil željo, da bi se omenjeni kamp organiziral na progi za motokros v neposredni bližini Šentvida. Letos je kamp potekal prvi vikend v juliju, udeležilo pa se ga je 18 otrok iz vse Slovenije, med njimi tudi nekaj začetnikov domačega društva.

Udeleženci šolanja so imeli možnost prisluhniti predavanjem dr. Damirja Karpluka s Fakultete za šport, ki je otrokom in njihovim staršem (povečini se oni ukvarjajo s treniranjem svojih otrok) predstavil posamezna izhodišča kondicijskih priprav, sproščanja, masaže, otroci pa so se seznanili tudi z zdravim načinom fizične vadbe in primeri testiranja svoje fizične pripravljenosti. Ker gre za otroke v dobi fizične in psihične rasti, so seveda te teme še posebej pomembne; priprava pri njih je namreč drugačna kakor pri odraslih voznikih oz. tekmovalcih.

Seveda so bile otrokom bolj kot predavanje všeč trening vožnje, katere so potekale pod vodstvom dveh izkušenih slovenskih motokrosistov, Sebastijana Kerena, ki ni več aktiven voznik, in Matevža Irta, enega perspektivnejših slovenskih motokrosistov. Pri njunem delu jima je priskočil na pomoč tudi Jože Praznik, sicer član AMD Šentvid.

Fantje (letos med njimi ni bilo nobenega dekleta, kar pa se je zgodilo v prejšnjih dveh letih), so se ob vožnjah z motorjem seznanili z osnovnimi elementi pravilne drže na motorju, vadili so elemente vožnje navzdol, v ovinku, stoje, pravičnega zaviranja in štartanja. Na koncu so se še pomerili v spretnosti vožnji, v katero so bili vključeni vsi elementi letošnjega dvodnevnega izobraževalnega treninga.

BLIŽA SE DRŽAVNO PVENSTVO

Sicer pa je pred člani AMD Šentvid pri Stični glavni del letošnje sezone. Vrhunec bo dirka državnega prvenstva v nedeljo, 28. avgusta, v kategorijah 125 ccm in OPEN (250 – 650 ccm). Še prej bo v soboto, 20. avgusta, dirka za kategorije podmladka (50, 65 in 85 ccm); najmlajši se namreč ne morejo pomeriti za točke državnega prvenstva na dan dirke 28. avgusta, saj je ta dan v tujini dirka evropskega prvenstva za omenjene kategorije.

Društvo bo do konca avgusta moralo poskrbeti še za marsikatero podrobnost za uspešno organizacijo letošnjih dirk, prepričani pa smo, da tudi letos spektakel v Dolini pod Kalom ne bo izostal. Za privržence in navijače domačih voznikov bo vroče in zanimivo še toliko bolj, saj je Damjan Smrekar, doma s Primskovega, v odlični formi, pred drugim delom sezone pa ima tudi odlično izhodišče za mesta v samem vrhu skupne razpredelnice letošnjega prvenstva. Trenutno je v skupnem seštevku na 4. mestu, pri čemer pa je še vedno živ spomin na zadnjo dirko državnega prvenstva konec maja na priljubljeni stezi za motokros na Brniku. Tam je namreč Damjan do sredine druge vožnje imel v rokah 2. mesto, a mu je najboljšo uvrstitev v karieri preprečila tehnična napaka na njegovem motorju. S točkami, ki so se mu izmuznile na Brniku, bi danes čakal na naslednjo dirko, ki bo potekala v Slovenj Gradcu 14 dni pred dirko v Dolini pod Kalom, na 3. mestu v skupnem seštevku.

Kakorkoli že, razlogov za ogled praznika motokrosa v Šentvidu pri Stični je več kot dovolj. Poleg Smrekarja bodo na štartu še Klemen Porenta, Jure Kavšek in morda še kateri drugi domači tekmovalci. Manjkali ne bodo seveda tudi najboljši v Sloveniji: Sašo Kragelj, Jaka Može, in če mu bodo obveznosti v italijanskem superkros prvenstvu dopuščale, tudi Roman Jelen.

Matej Šteh

AMD Šentvid pri Stični

vabi na dirko za državno prvenstvo v motokrosu

v kategorijah 125 ccm in OPEN

Dolina pod Kalom, 28. avgust 2005 ob 13.30 uri.

Za dobro razpoloženje med posameznimi vožnjami bo poskrbel ansambel **KRJAVELJ**.

TENIŠKI KAMP UMAG 2005

Že leto in pol z bratom hodiva v teniško šolo Ivančna Gorica. Trenerji so nas letos med prvomajskimi počitnicami prvič povabili na teniški kamp v Umag. Odločila sva se, da greva tudi midva. Iz naše teniške šole nas je bilo enajst.

V soboto zjutraj smo se z družino napotili proti Umagu. Po dveh urah vožnje smo prispeli pred hotel, kjer so nas že čakali trenerji. Na recepciji smo dobili ključke in odšli do svojih sob. Jaz sem bila v sobi še z dvema dekletoma. Sobe so bile kar lepo urejene. Ko smo se nastanili, so prišli še otroci iz teniške šole Ljubljana. Z njimi smo se poznali že od prej, ker

smo že skupaj tekmovali. Ko so se tudi oni nastanili, smo skupaj odšli ven, kjer so nas trenerji poučili o poteku teniškega kampa. Najprej sem bila obupana, saj so bila pravila zelo stroga.

Po medsebojnem spoznavanju smo se preoblekli v trenirke in odšli na kondicijski trening. Oblikovani smo bili v dve skupini. V prvi so bili kondicijski treningi malce težji. Prvi dan sem bila po končanem kondicijskem treningu zelo utrujena. Čutila sem bolečine v nogah.

Po kosilu smo imeli eno uro proste- ga časa, nato pa smo že nadaljevali s

teniškim treningom. Tu sem bila skupaj s Pino in še z dvema dekletoma iz teniške šole Ljubljana. Na tem treningu sem spoznala trenerja Boruta, ki sicer poučuje v Ljubljani.

Utrujeni smo se vrnili v hotel, kjer smo se pripravili na večerjo. Nato smo se zbrali v večji sobi, ki je bila namenjena druženju. Tukaj smo analizirali posnete treninge. Vsakemu izmed nas so trenerji povedali, kaj delamo narobe, ko igramo tenis, in kako moramo to popraviti. Od takrat se trudim popraviti napake, na katere so me opozorili.

Dnevi so minevali zelo hitro in tako nam je ostal le še en dan teniškega kampa. Tudi ta dan smo opravili oba kondicijska in teniška treninga. Zvečer pa smo odšli v disko, kjer smo se ob plesu imeli super. Pozno zvečer smo se utrujeni odpravili v sobe. Ko sem se zjutraj zbudila, sem si želela, da bi bil še ponedeljek, a je bila žal že sredo. To pa je pomenilo, da je naš teniški kamp zaključen. Dopoldan smo zapustili sobe in receptorju vrnili ključke. Vsak izmed nas je počakal starše, jaz pa sem se še poslovila od trenerjev. Zadovoljna sem jim obljubila, da se naslednje leto spet vidimo.

Barbara Trunkelj

SIJAJNA SEZONA NOGOMETAŠIC

Sezono so pred tedni končale tudi nogometašice. Ekipa ŽNK Ljubič je osvojila četrto mesto v ligi, za naslednjo sezono pa varovanke Janeza Vodenška načrtujejo preboj na vrh. Večina deklet bo namreč še lahko igrala v starostni kategoriji U-16, ostale pa bodo nastopale za novoustanovljeni ljubljanski Slovan. Ekipni uspeh je dopolnila tudi napadalka Maja Medved, ki je bila s 23 goli druga strelka lige. Slednja bo s soigralkami svoje znanje lahko pokazala tudi 15. avgusta, ko bo v Ivančno Gorico prišla ekipa Celovca. Še bolj uspešne kot na klubski pa so bile nogometašice na šolski ravni. Pod vodstvom trenerke Andreje Lapanja so postale nič manj kot državne prvakinja, kar je zares velik uspeh.

Lojze Grčman

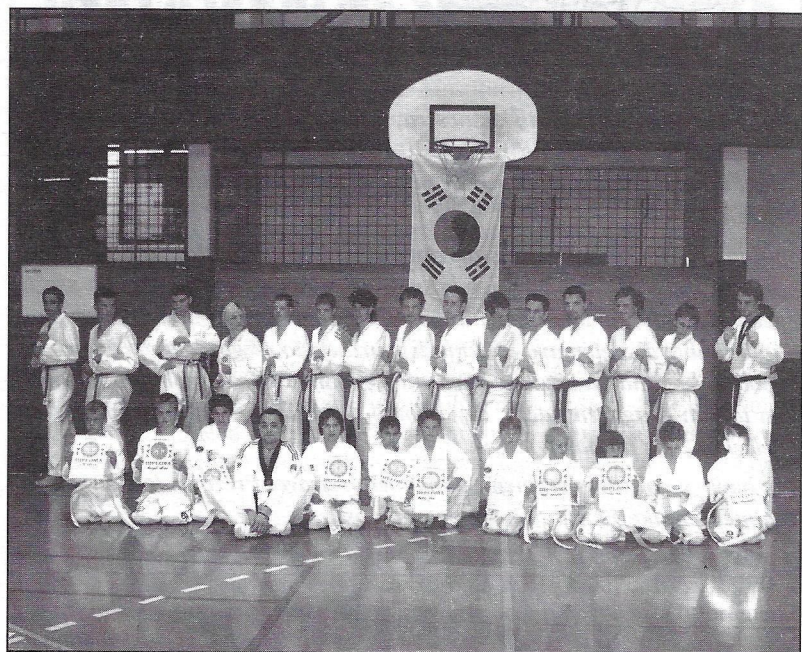
ROKOMETNO MRTVILO? KJE PA!

Kljub temu da trenutno ligaška tekmovanja mirujejo, pa nekatere rokometne ekipe še zdaleč ni dolgečas. Ivanški klub se ponosa z dobro rokometno šolo, kar nedvomno dokazuje šest povabil na 8. dan slovenskega rokomet, ki so jih prejeli igralci različnih selekcij SVIS-a. V Krškem so bili povabljeni rokometni razdeljeni po starostnih kategorijah na ekipe Vzhoda in Zahoda. Igralci SVIS-a so nastopili za Zahod, in sicer vsi po vrsti zelo uspešno. Na tekmi mlajših dečkov B sta nastopila vratar Gašper Slapničar in Jan Šuntajs, ki je dosegel en zadetek. Barve zahodne ekipe med mlajšimi dečki A sta branila Klemen Sašek in Miha Štrus, ki sta se izkazala s petimi in štirimi goli. Za starejše dečke B je nastopil Aljaž Bučar in dvakrat zatresel mrežo nasprotnega vratarja, enako strelsko uspešen pa je bil tudi Matevž Potokar na tekmi kadetov letnika 1988. Šest nastopov na prazniku slovenskega rokomet je gotovo lepo priznanje za ivanški rokomet. Peterica mladih rokometišev pa bo odšla s trebanjsko ekipo na Švedsko, kjer se bodo udeležili turnirja. V Skandinavijo bodo odpotovali Aljaž Bučar, Matevž Ferlinj, Matej Potokar, Gašper Slapničar in Jan Šuntajs. Za mlajšimi kolega nočejo zaostajati niti mladinci, ki bodo avgusta odšli na turnir v Veszprem. Sicer pa v klubu načrtujejo začetek priprav tretjega avgusta, ko se bo svojim novim soigralcem pridružil tudi krožni napadalec Dino Bajram. Dino je nekdanji mladinski reprezentant, bil pa je tudi v ekipi Celja, ki je pred dvema sezonama osvojila naslov evropskega prvaka.

Lojze Grčman

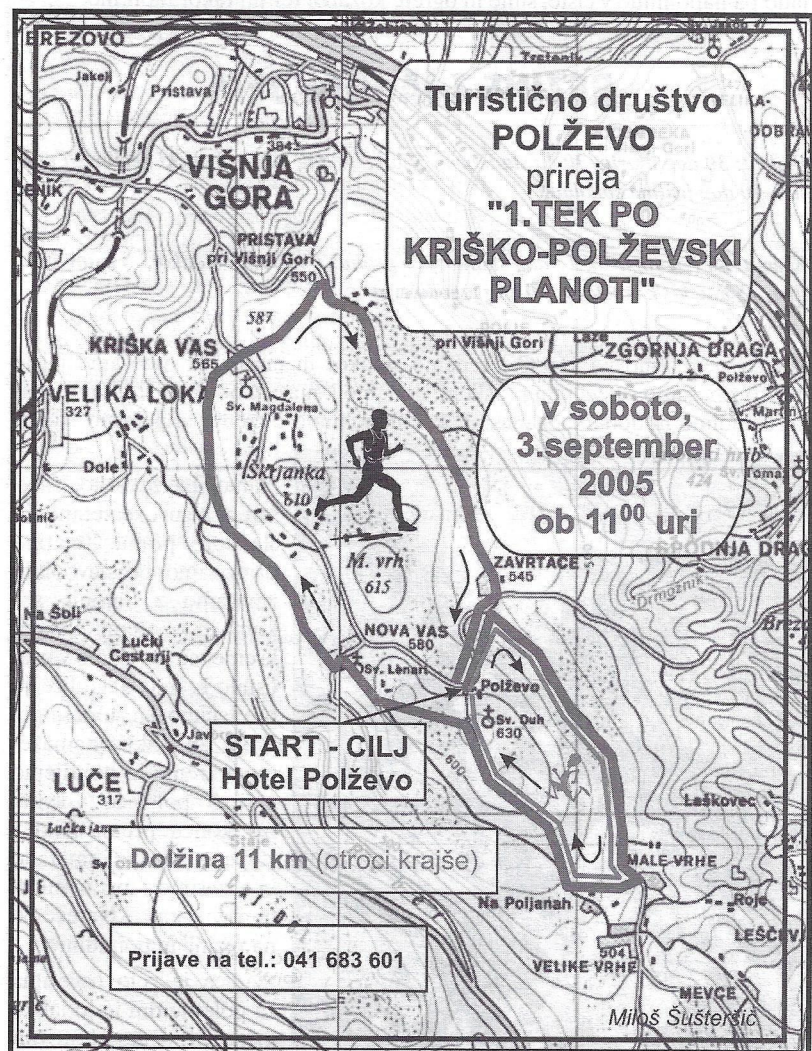
TKD KLUB KANG TUDI V DRUGO USPEŠEN

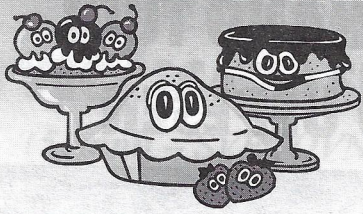

Junij je bil za taekwondo klub Kang vnovič zelo uspešen mesec. Potem ko je bilo letošnjega februarja ob svojem prvem opravljanju izpita uspešnih 26 učencev, jih je 16. junija izpit opravljalo 25, od tega je bilo 11 otrok in 14 starejših. Starejši so uspešno opravili izpit za višji rumeni in višji beli pas, eden od njih pa celo za modri pas. Otroci so prejeli osem rumenih in tri višje bele pasove. Dogodek je potekal pod budnim očesom strokovne komisije, ki sta jo sestavljala trener Tomaž Zakrajšek in predsednik kluba Boris Milošević. Kandidati za višje pasove so se pod vodstvom trenerja Zakrajškega najprej »ogreli« in opravili raztezanje, nato se je začelo zares. Led so prebili otroci, ki jih tokrat ni bilo prav nič strah in se jim zaradi prisotnosti staršev, prijateljev in znancev niso prav nič šibila kolena. Dobro so bili pripravljeni, še posebej velja pohvaliti deklici Tino Rus in Nino Groleger, ki sta svoji vaji naredili z odliko. Škoda je le, da se jima v klubu ne pridruži še več deklic. Otroška skupina je vse številnejša, na drugi strani pa so starejši fantje in dekleta malce »popustili«; nekatere je omamila vonj poletja, drugi so imeli obveznosti v šoli. Tisti, ki so prišli, so izpit opravili dobro, večina od njih zavzeto in sproščeno ter brez napak. To pomeni, da so morali uspešno predstaviti ročne tehnike pri udarcih in obrambah v dveh različnih položajih, poleg tega pa tudi udarce z nogo. Vsi so izvedli vsaj eno »formo«, kjer se človek bori proti namišljenemu nasprotniku, pri tem pa uporablja osnovne tehnike v različnih položajih. Sledilo je še kratko preverjanje znanja osnovnih besednih izrazov v taekwondoju. Kdor je bil pri vsem tem uspešen, je opravil izpit in prejel priznanje ter nov pas. Tisti, ki jih ni bilo, se bodo kljub vsemu septembra bržkone vnovič pridružili kolegom na treningih. Takrat se bomo morda bolj resno posvetili tudi tekmovalnemu taekwondoju, za kar je trener kluba tudi najbolj usposobljen. Na koncu so se vsi prisotni skupinsko fotografirali. Poslovili so se na zaključnem pikniku 25. junija, ko so si zaželeli čim daljših počitnic, ter si obljubili, da se septembra zagotovo vnovič srečajo na treningih.

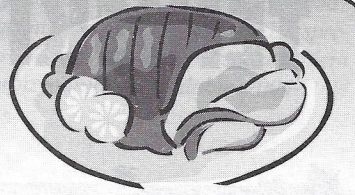
TKD klub Kang

Trener Tomaž Zakrajšek, GSM: 041589476

Gospodinjska stran

Julij in avgust sta počitniška meseca, ko radi potujemo. Potovanja pa ne merimo le po prevoženih razdaljah. Potujemo lahko tudi po domačem vrtu, ko uživamo ob lepih rožah in ob uživanju kosila na klopi, v senci vrtnih dreves.

Julija in avgusta je na naših vrtovih že obilo pridelkov, zato si lahko privoščimo razne enolončnice iz sveže zelenjave, solate in okusno sveže pecivo iz sadja, ki lahko imenitno zaokrožijo običajen obed. Poleti bomo tudi vkuhali zelenjavo ter kuhali marmelado. V gozdovih je že veliko gobarjev, pa tudi nabiralec borovnic ne manjka. Vse to si bomo shranili na tak ali drugačen način, da si bomo v zimskem času lahko pričarali delček poletja na naših mizah.

Uživajte v poletnem vremenu in sadovih narave. Preživite lepe in nepozabne trenutke v kraju, ki vam je najljubši.

JAGODIČEVJE

Že dolgo so sadeži jagodičja med najbolj primernimi za vkuhanje. Ker so občutljivi in hitro pokvarljivi, jih uživamo le kratek čas. Prav zato nam sladkanje z jagodovo, borovničevo ali malinovo marmelado pozimi pričara toploto poletja, njene vonjave pa razkošni duh po zorečem sadju.

Med robidnice spadajo: jagode, maline, ribez (rdeči in črni), ameriške borovnice ...

PEKTIN:

Najpomembnejša snov, zaradi katere se marmelada strjuje, je pektin. Nahaja se v vseh sadežih, še največ pa v jabolkih, citrusih in ribezu, zato marmelada iz njih hitro želira, če jo kuhamo v dovolj sladkorja. Paziti pa moramo na pravo razmerje med kislino in sadjem. Sadeži, kot so češnje, hruške in breskve, pa imajo manj pektina in kisline, zato jih samih ni mogoče uspešno skuhati. Kislino najlažje dodajamo z limonin sokom, pektin pa s kombinacijo s sadjem, kot so ribez ali jabolka ali pa z umetnim sredstvom za želiranje.

MARMELADA IZ JAGODIČEVJA

Sestavine: 40 dag jagod, 30 dag borovnic, 30 dag malin, 2 vanilijeva stroka, 2 jedilni žlici limoninega soka, 50 dag želirnega sladkorja, 2:1

Oprano in očiščeno sadje pretlačimo. Vanilijeva stroka vzdolžno prerežemo in izpraskamo sredico. Sadno zmes, limonin sok, vanilijevo sredico in vanilijeva stroka pomešamo z želirnim sladkorjem. Maso zavremo, potem pa med mešanjem kuhamo še 5 minut, da ves čas vre. Vanilijeva stroka odstranimo, marmelado pa napolnimo v čiste, suhe in ogrete kozarce ter jih takoj zapremo.

REZINE Z JAGODIČJEM

Biskvit: 30 dag masla, 30 dg sladkorja, 5 jajc, 30 dag moka, 2 žlički pecilnega praška, 10 dag jedilne čokolade

Krema: 30 dag jogurta, 17 dag sladkorja v prahu, 1 vaniljev sladkor, 8 listov želatine, 15 dag kisle smetane, 30 dag jagodičevja

Pečico segrejemo na 160°C. Stepemo sladkor in maslo ter umešamo jajca. Moko zmešamo s pecilnim praškom, dodamo k masi. Čokolado stopimo, malce ohladimo in dodamo k masi. Pekač napolnimo s kremo in pečemo 30 minut.

Namočimo želatino. Zmešamo jogurt, smetano in sladkor v prahu. Želatino pripravimo po navodilih, zmešamo z limonin sokom in s tremi žlicami kreme ter umešamo v preostalo kremo. Jagodičevje pretlačimo in umešamo. Prerezan biskvit namažemo s kremo in pokrijemo z drugo polovico biskvita. Na koncu premažemo s stepeno sladko smetano in okrasimo z malinami ali borovnicami. Narežemo na rezine in ponudimo.

Sladica je zelo osvežilna za poletne dni in jo lahko pripravite samo z borovni-

BUČE

Poletni čas je čas, ko bomo skrbno negovali svoje buče, da jih bomo z veseljem pokazali v jesenskem času na prazniku buč in na tekmovanju naj pridelka.

Morda nam bo uspelo pridelati veliko in debelo bučo, če bomo prisluhnili številnim vražam, ki jih je objavila Ruth Podgornik Reš v svoji knjigi Čarobni svet buč.

Pravijo, da ženska svojo plodnost prenese na buče. To stori tako, da ob setvi vedno znova poseđa na zemljo. Buče so bogate in hitro razrastejo, če ženske med setvijo stalno tekajo po njivi sem ter tja. Treba jih je posejati med 11. in 13. uro, v času največje vročine. Le tako bodo pravočasno obrodile.

Naslednja šega pravi, da dober pridelek lahko dosežemo tudi tako, da ob setvi buč vse mimoidoče debelo nalažemo. Delno pomaga, če ima sejalec veliko glavo.

Tako, zdaj veste, kaj morate storiti, da bodo buče velike. Če pa vam vseeno ne uspeva, pa lahko iz njih pripravite okusne jedi.

VRSTE BUČ

Rod Cucurbita spada v tribus Cucurbitaceae in obsega pet kultiviranih in okoli deset divjih vrst. Izvira iz Amerike. Razlike med posameznimi vrstami so zelo velike. Lahko so enoletnice ali trajnice, z vrežami ali brez njih. Znotraj najpomembnejših vrst Cucurbita pepo, C.maxima in C. moschata vlada neverjetna raznolikost sort.

Na svetu je registriranih več kot 800 sort buč. Zato je pri

VRT V JULIJU IN AVGUSTU

Ali veste?

...kakšna je povezava med mravljami in ušmi...

Mravlje uši gojijo in iz njih sesajo sladek sok, jih tako rekoč molzejo. Uši pa se pojavijo tako hitro in množično zato, ker se že mlade čez poletje nesporno razmnožujejo, ležejo žive mladiče. Zato naenkrat taka invazija na mladih, nedoraslih listih.

- Julija in avgusta sejemo poleg mačeh in spominčic še druge dvoletnice, lahko že kar na stalen prostor. To so islandski mak, naprstec, popelj ...

- Vrtno trato v vročih mesecih kosimo više, da se lažje obraste in da ruša zaradi pomanjkanja vlage manj trpi. V hudi suši pa s košnjo raje počakajmo na bolj vlažno vreme.

- Presajamo iglavce, zimzelene grmovnice iz zabojskov, saj so svojo rast zaključile in imajo do zime dovolj časa, da se dobro ukoreninijo.

- Za suhe šopke nabiramo in sušimo razne cvetoče trave – ne pozabimo na solzice –, žitno klasje, tudi razne vrtno suhe rože (statice, limonij, glavice maka, pajčolanka ...) Posušimo jih zvezane v šopke, s cvetovi navzdol, v senci ob hiši ali na podstrešju.

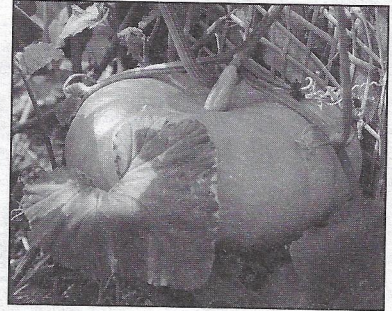
- Ko posejemo mačehe, moramo upoštevati, da kalijo le v temi, zato jih moramo pokriti s časopisnim papirjem, nato pa jih počasi privajamo na svetlobo.

- Če kumare, bučke in stročji fižol redno obtrgujemo, se nadaljevajo novi cvetovi in plodovi. Če tega ne delamo redno, se hranila porabljajo za dozorevanje semen v plodovih in novi cvetovi se ne nadaljevajo več.

- Vse čebulnice moramo pobrati pravočasno, tedaj

ko se tretjina ali polovica listov že suši. Če čakamo, da se posušijo vsi listi, lahko strok česna razpade na posamezne stročke, ki v deževnem vremenu lahko počrtnijo in začnejo gniti.

bučah najlepše ravno to, da si vedno lahko zaželimo novih sort, pa jih zlepa ne zmanjka.

Bučno olje in meso imata pH-vrednost med 5,0 in 5,5, zato sta idealna za nanos

na kožo. Visoka vsebnost kalija dodatno pomaga pri čiščenju kože. Vitamini, minerali, linolna kislina in fitosterini, ki nam jih narava podarja v bučnih peškah in se skrivajo v olju, so nujno potrebni za napeto kožo, močne lase, zdrave kosti in zobe. Največ storimo, če bučno olje redno uživamo, pomaga pa tudi zunanja raba.

Za lase uporabimo enak del bučnega in oljčnega olja ter vtremo v lase 10 minut preden si jih umijemo. Za nohte dodamo bučnemu olju še ricinusovo in sojino olje ter zmes vtremo v nohte vsaj enkrat tedensko.

Težko najdemo zelenjavo, ki bi jo pripravili na toliko različnih načinov kot buče. Lahko so v glavnih ali stranskih vlogah v naših jedilnikih. Razni namazi, kremne juhe, solate, lahke sladice, pudingi, pecivo, kruh ... Uporabni so vsi deli: bučno meso, peške, poganjki in cvetovi.

LISIČKE IN BUČKE V SOLATI

1 čebula, 12 malih paradižnikov, 40 dag majhnih bučk, 25 dag lisičk, 2 česnova stroka, olivno olje, sesekljan origano, peteršilj in žajbelj

Za preliv: 2 jedilni žlici balzamičnega kisa, 6 jedilnih žlic olivnega olja, sol, poper, limonin sok

Bučke in lisičke očistimo in razrežemo ter začинimo s soljo, poprom, limoninim sokom in česnom.

Na segreti olju popečemo bučke in lisičke, čez čas dodamo na kocke narezano čebulo in razpolovljene paradižnike. Vse skupaj na hitro popečemo in začинimo s seseklanim origanom, peteršiljem in žajbljem. Toplo zelenjavo položimo v posodo in jo prelijemo s prelivom ter postavimo v hladilnik za 2 uri.

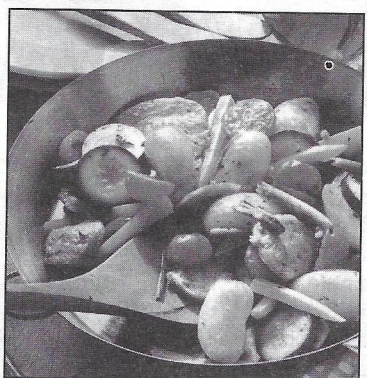
PIŠČANEC Z BUČKAMI IN KROMPIRJEM

hitro pripravljeno, primerno za poletne dni

80 dag krompirčkov, 60 dag piščančjih prsi, 2 korenčka, mlada čebula, 4 mlade bučke, 40 dag paradižnika, 4 žlice olivnega olja, sol, poper, sesekljana bazilika

Neolupljen krompir kuhamo 20 minut. Piščanca narežemo na kocke in ga popečemo. Meso vzamemo iz ponve in

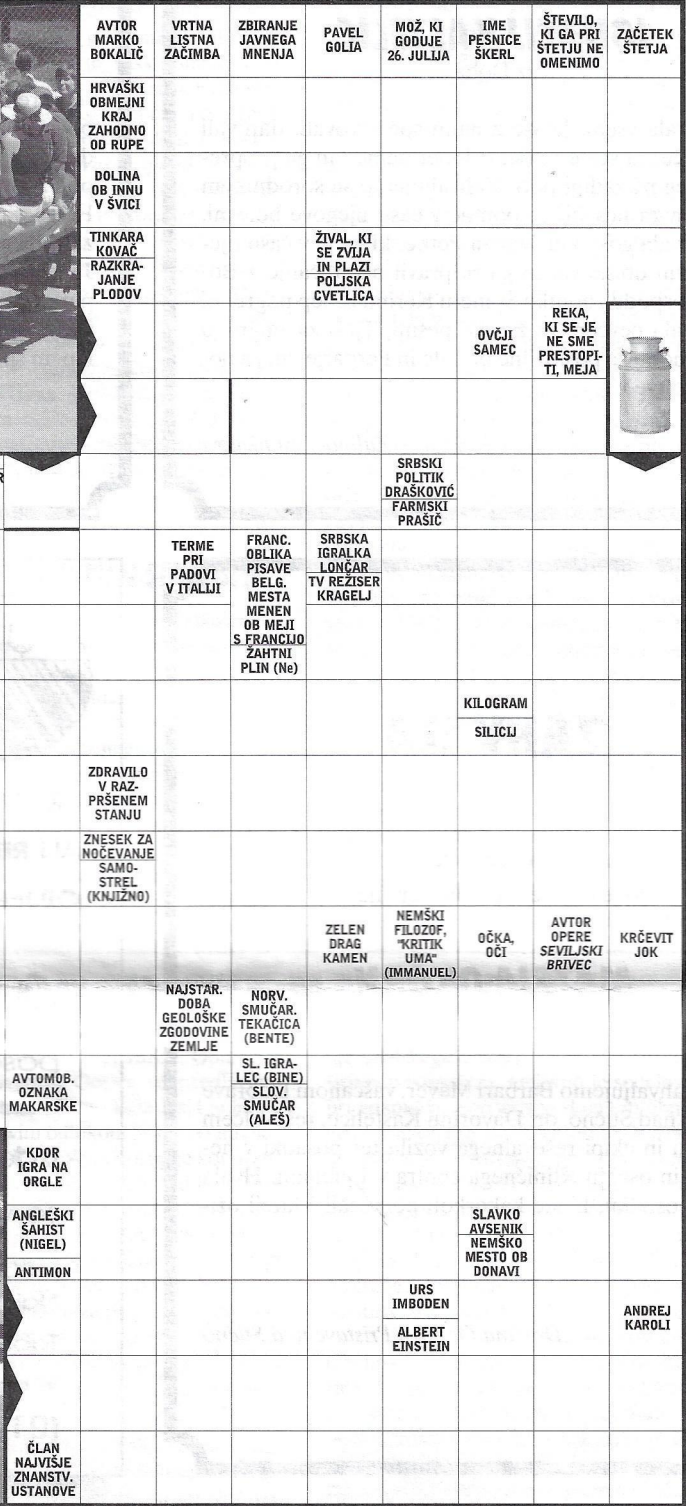
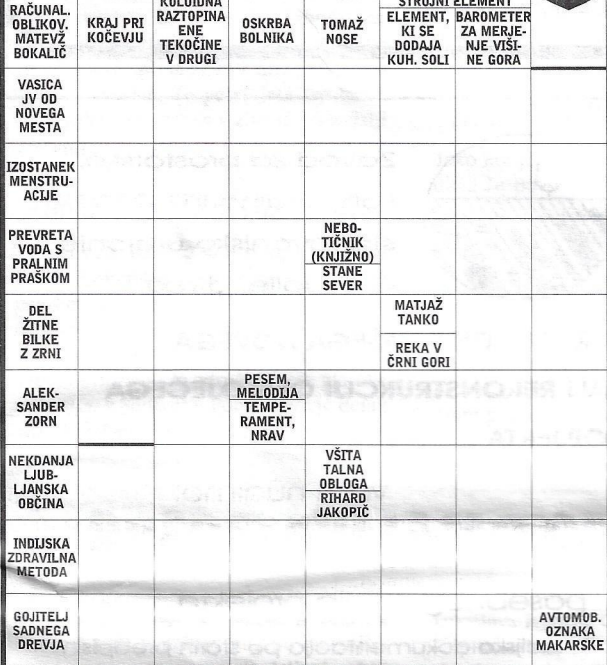
ga po potrebi solimo. Na preostalem olju popražimo na rezine narezan korenček in čebulo, po treh minutah dodamo bučke, narezane na rezine, in krompir, po 5 minutah pa še paradižnik in piščančje koščke. Pražimo še 5 minut in dodamo še zelišča ter po potrebi sol in poper.

GOVORI SE...

...da se gospodinjski strani v Klasju bliža konec, saj je v prejšnji jubilejni številki Klasja prišlo do hude narodnosti. Na mestu, kjer je pomočnik odgovornega urednika predstavljal Klasjeve sodelavce in člane uredniškega odbora, ni bilo ne duha ne sluha o avtorici gospodinjske strani Nataši Erjavec. Da se ljubitelji kulinaričnih nasvetov ne bi ustrašili, je treba dodati, da gre verjetno bolj za pozabljenost ali pa, kot je v takšnem času pogost pojav, kakšno pomladansko "odmaknjenost" pisca. Nataša namreč še dolgo ne namerava zapustiti gospodinjske strani. Sicer pa jo bralci lahko poznate tudi po čudovitih fotografijah, s katerimi kdaj pa kdaj popestri Klasjeve strani.

Gospodinjsko stran pripravlja: Nataša Erjavec

Matilda je prišla na obisk k družini sestre Milke. Blizu poldneva jo je gospodinja vprašala: "Kaj naj pripravim za kosilo, da ti bo všeč?" "Kar hočeš, jem vse," je bila razumevajoča Matilda. Tedaj se je vmešal mali Petrček: "Joj, mami, kaj bo pa za nas ostalo, če bo teta Matilda vse pojedla!"

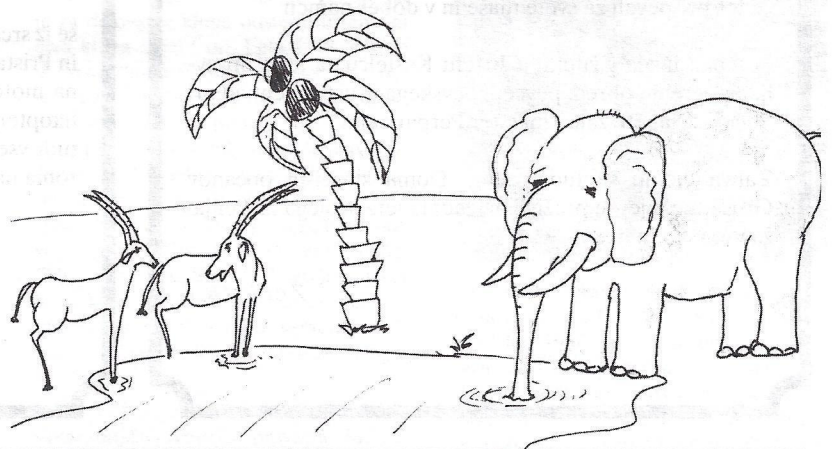
Več bralcev našega časnika je vprašalo, zakaj se v Klasjevi skrinjici za pomoč vedno zahvalim s »hvala«, »desetkrat hvala« in »stokrat hvala«, naprej pa ne. Vzrok je v naši davčni zakonodaji. Hvale od ena do sto so namreč oproščene davka na dodano vrednost, vse, kar je več, pa je že pod dedevjem. Zato pamet v roke in ne pustite, da bi vam kdo rekel stoenkrat hvala, kaj šele tisočkrat hvala; boste v takem precepu davkarije, da se boste sami sebi smilili.

Bognedaj, da bi se to zgodilo. Kdo pa rad plačuje davek, vas vprašam. Jaz že ne!

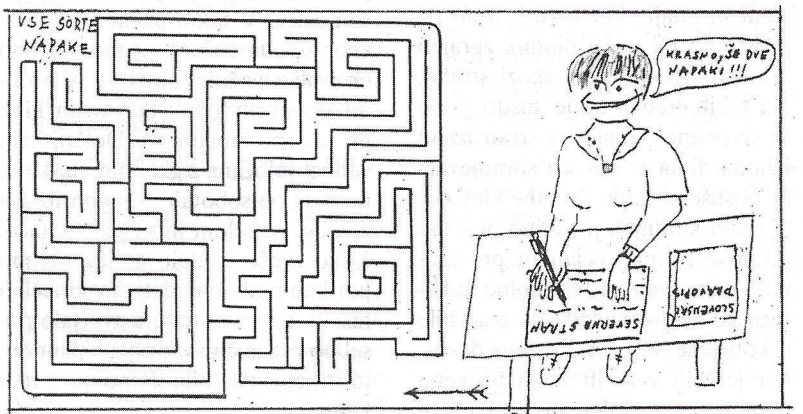
Uredništvo

1. Kateri dan je po nekem davnem izročilu Eva dala Adamu jabolko?
 - a) v ponedeljek
 - b) v petek
 - c) v soboto
2. Moderni proizvajalci sadja (južnega in domačega) predvsem skrbijo:
 - a) da je njihov pridelek dobrega okusa
 - b) da ima njihov pridelek zdravilne sestavine
 - c) da je njihov pridelek lepega videza
3. Koliko naših krajevnih skupnosti ima ime iz dveh besed?
4. Kaj pritrdimo na sadni divjak, kadar drevje plemenitimo?
 - a) zatič
 - b) potaknjenc
 - c) cepič
5. Katero mleko največ uživajo ljudje v izrazito puščavskih predelih?
 - a) kozje
 - b) kobilje
 - c) kamelje
6. Codellijevi iz Višnje Gore so nosili plemiški naslov
 - a) vitezov
 - b) grofov
 - c) baronov
7. Katere so značilne dolenske vzpetine?
 - a) griči
 - b) planine
 - c) gore

Odgovori na vprašanja iz jubilejne številke: 1. a, 2. enega, 3.a, 4. Krjavljeva, 5. b, 6. 776 m, 7. c, 8. Ambrus, 9. a, 10. c

Klasjeva lektorica Marjeta ima neizmerno rada napake, zato jih išče vedno in povsod in jih tudi najde, če le ni vrag. Išče vse od kraja: velike in majhne, debele in suhe, slovnične in slogovne, potrebne in nepotrebne, domače in tuje, torej vse, kar le malo diši po napaki. Iskanje napak je gospe Marjeti prešlo v meso in kri, zato jo skrbi, kaj bo med počitnicami, ko bo težko zadostila svoji vnemi. Pred kratkim je zvedela, da je v skritem kotičku naše občine cel kup napak, a ne ve, kako bi prišla do njih. Zato, dobri ljudje, svinčnik v roke in narišite pot. Stokrat hvala!

Le delo, skrb, trpljenje
izpolnjevalo tvoje je življenje.
Za vedno zdaj odšla si tja,
kjer ni ne solz in ne gorja.

ZAHVALA

V 74. letu starosti nas je nenadoma in nepričakovano zapustila naša draga mama in stara mama

MALKA HOČEVAR

iz Temenice 20

Naša iskrena zahvala vsem sorodnikom, znancem prijateljem in vaščanom za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče, svete maše in dobre namene. Posebna hvala gospodu župniku za lepo opravljen pogrebni obred, pevcem, družini Perpar in trobentaču za zaigrano Tišino. Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Njeni domači

Steza v večno življenje je
Steza truda in trpljenja.

ZAHVALA

V 73. letu starosti nas je po težki bolezni zapustil dragi mož, oči, dedek, tast, brat in stric

IGNACIJ KASTELIC

iz Doba

Iskrena hvala vsem, ki ste z nami sočustvovali, darovali cvetje, sveče, za svete maše, v dober namen in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se sorodnikom in sosedom za nesebično pomoč v času njegove bolezni. Posebna hvala gospodu Janezu Petku, ki ga je v času njegove bolezni obiskoval in ga pripravil na srečanje z Bogom, ter gospodu župniku Stanetu Kerinu za lep pogrebni obred. Hvala pevcem za zapete pesmi, Tjaši za zaigrano Tišino, Simonu za poslovilne besede in Perparjevem za pogrebne storitve.

Žaljujoči vsi njegovi

Prav tiho je zapustil nas,
dom, družino, prijatelje in nas.
Za vedno zdaj odšel si tja,
kjer ni ne solz in ne gorja.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in dedka

MILANA KOVAČIČA

iz Šentvida pri Stični 103

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste z nami delili žalost in bolečino, nam izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče, zanj darovali v dober namen in za maše ter ga na njegovi zadnji poti pospremili k večnemu počitku.

Hvala sorodnikom in vaščanom za vso pomoč. Posebna zahvala velja gospodu župniku Stanetu Kerinu in gospodu Janezu Petku, gasilskemu društvu Šentvid, pevcem, Perparjevem in Janezu Kastelicu za poslovilne besede. Hvala vsem, ki ste ga imeli radi, ga obiskovali in vam bo ostal v lepem spominu.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Tiho, kot je živela, je odšla s tega sveta v večnost

TEREZIJA PIŠKUR

po domače Bučarjeva Rezka iz Gorenje vasi 10

Zahvaljujemo se sosedom, znancem in prijateljem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje in sveče ter prispevali za svete maše in v dober namen.

Posebna hvala g.župniku Jožetu Kastelcu za lepo opravljen pogrebni obred, pevcem pevskega društva Šentvid pri Stični za zapete žalostinke ter Perparjevem.

Zahvaljujemo se tudi osebju Doma starejših občanov Grosuplje, kjer je preživljala zadnja leta svojega življenja, za vso skrb in nego.

ŽALUJOČI

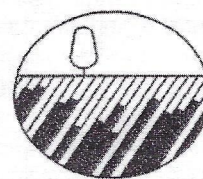
ZAHVALA

Ob nesreči,
ki jo je doživela z motorjem najina

MATEJA OKORN

se iz srca zahvaljujemo Barbari Maver, vaščanom Dobrave in Pristave nad Stično, dr. Davorinu Kastelicu, reševalcem na motorju in ekipi reševalnega vozila ter posadki v helikopterju in osebju Kliničnega centra v Ljubljani. Hvala tudi vsem ostalim, ki ste kakorkoli pomagali Mateji oziroma nam.

Družina Okorn s Pristave nad Stično

Zavod za prostorsko,
komunalno in
stanovanjsko urejanje
Grosuplje, d.o.o.

**PRI GRADNJI VAŠEGA NOVEGA
ALI REKONSTRUKCIJI OBSTOJEČEGA
OBJEKTA**

vam nudimo:

- izdelavo "urbanističnega dela"
- posebnega dela projekta
- lokacijska dokumentacija po starih predpisih
- izdelavo projektne dokumentacije
- za vse vrste objektov
- pridobitev gradbenega dovoljenja
- Najdete nas na
- Taborski cesti 3 v Grosuplju
- in po telefonu
- (01) 781-03-20 ali (01) 781-03-28**

POIMENOVANJE OSTALIH PROSTOROV V STARIH KMEČKIH HIŠAH NA DOLENJSKEM

(DRUGI DEL)

»Veže«, - v kmečkih hišah je bil to glavni vhodni, nikoli bivalni prostor - so bile običajno kar prostrane in v veži je bila lahko nameščena črna kuhinja, to je stena, obložena s sajami neposredno nad kuriščem, kjer se je kuhalo v krušni peči ali pa so imeli nekateri tudi že kuhinje s štedilnikom, ki so bile ločene od veže. Dim iz kurišč v črnih kuhinjah se je brez vsakega dimnika dvigal ob črni steni in uhajal kar med kritino na prosto ali pa je bil dimnik zgrajen šele pri izhodu dima skozi streho. Na takih stenah se je sušilo meso in se pozneje malo na stran iznad izhoda dima iz kurišča shranjevala že posušena šunka in suhe klobase. V črnih kuhinjah je vedno prijetno dišalo po dimu, sajah in presušnem mesu, vendar te fenolne in katarske dišave izgleda da niso bile rakotvorne, kot jih dolžimo danes, ker je bilo v tistih časih bistveno manj rakavih obolenj pri ljudeh, kot

jih je danes. Ali pa so te reči pogojene še z drugačnim, nezdravim načinom življenja.

V vežah in črnih kuhinjah so bila tla iz grobega, na površini pranege betona z večjimi kamni, imenovanega »eštržle«, kar popačeno verjetno prihaja od nemške besede steinig (kamnit, iz kamna), da so se tla dala enostavno večkrat oprati z vodo ali pa so bila v skromnejših hišah iz zbite ilovice. V takih primerih so površino poda občasno samo nalahno obrisali z vlažnim omelom. V bivalnih prostorih so bila tla v časih, ki se jih jaz spominjam, na Dolenjskem vedno obložena z gladkimi deskami in so se ob sobotah tudi »poribala« z vodo, pepelom in sirkovo krtačo. Kako sveže je deloval tak skrbno poriban pod ob nedeljah v kmečkih hišah! Že samo to je ustvarjalo posebno praznično vzdušje. V kamrah in štibeljcih so bila tla pogosto tudi kamnita.

Veža je bila tudi glavni obrambni prostor pred nepridipravi (v kotu za vrati je slonela običajno kar močna gorjača ali še kaj hujšega) in v kmečkih hišah se je, preden se je zvečer zaspalo, slišalo vprašanje: »Ali so vežna vrata zaklenjena?« Vežna vrata so bila običajno iz masivnega hrastovega lesa in po možnosti še nekoliko ojačana s kakšnimi navpičnimi in vodoravnimi oporniki. Okna v kmečkih hišah v pritličju so bila skoraj obvezno zavarovana z močno kovano železno mrežo, ki se ji je reklo »gatri« ali »gavtri«; kar očitno izhaja iz nemške besede das Gatter in pomeni zaščitno mrežo. Gavtri so bili včasih zelo umetelno skovani in bi lahko tekmovali z najlepšimi današnjimi kroparskimi izdelki. Ta ornamentalika je najlepše vidna iz Gasparijevih upodobitev kmečkih hiš iz preteklosti. V pritličju so gatri varovali tudi hčere v kamrah pred vročernimi vasačci, z lojtre pa

se je skozi okno celo dalo zlesti v kamro, seveda, če je dekle odprlo; odtod je prišlo v narodno pesem: »Odpiraj dekle kamrico ... ».

V skromnejših hišah ali če so bili pod isto streho še drugi, delovni prostori (mlin naprimer), štibeljca niso imeli, in fantje so spali poleti na seniku, pozimi pa v hlevu, kjer so si zbili skromne pogoje. V hlevu je pozimi delovala volovska in kravja centralna kurjava, glede higiene pa niso bili tako pikolovski, kot smo danes, pa so bili fantje vseeno zdravi, močni in so dolgo živeli, in tudi domače klobase jim niso nikoli škodile, kot se danes tega bojijo nekateri dlakocepski novinarji.

In še nekaj je bilo včasih na deželi, česar danes, žal, ni več. Fantje vasačci smo ponoči na vasi velikokrat zapeli kako lepo domačo vižo, tako da so dekleta na skrivaj odpirala vsaj okenca, če že ne kamric, in nas poslušala. V primerjavi z današnjo

disko glasbo in disko druženjem mladih je bilo to vsekakor veliko bolj romantično. Škoda, da je minilo.

Valentin Skubic

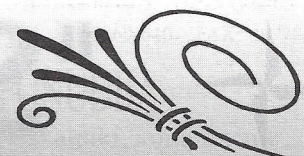
Uporabljeni viri:

- 1) XX:
Slovenski etnološki leksikon
Uredil: Angelos Baš s sodelovanjem uredniških odborov
Mladinska knjiga, Slovenija, 2004
- 2) Skubic, V:
Mlini v višnjegorski fari (1)
Glasilo Višnjan šte. 3, 2004
- 3) Skubic, V:
Mlini v višnjegorski fari (2)
Glasilo Višnjan, šte. 4, 2004

Ivančna Gorica, junij 2005

Siva stran

PA DAMAČE

Damače cajtnge sa ana faj stvar, samu tu je narobe, k tešku zastopiš, kaj ti čja pavejdat in tu, de nikul na vejš, kaj je rejs in kaj ne. Vzemima Jernejeva mavha, Severna stran al pa kaj družga, saj je vse ana figa. Tam not je vse sorte rečen - kaj je rejs, je pa drug vprašaje. Zatu mi navadni lde rabma v naših cajtnгах an plac, de boma tam kaj pa damače pavejdal in prebral. Pa razumliv more bit in vse taku, k je rejs blu, de boda še svetniki v nebesih prkimali, de je pašten in pa pravici.

V tim cajti, k pamlad adhaja in palejtje prhaja, se masa dost dagaja. Atroc sa šula nehal in spričvala damu prnesli. An sa bli vesel in pahvalen, an pa ne. Kaj čma, je že taku na tim svejti. Sa pa tud taki, k sa djal, de se na spleča učit in delat, saj zdaj taku al taku prhajaja taki cajti, de je vse an šmorn, če kaj de-

laš al pa ne, vse glih živiš. Pa je rejs taku, kar paglejte. Kul je takih, k nejsa še nikul nič delali, pa jim je nič kak faj. Če pa tisti, k se matraja včas kaj pagadrjaja, se htr najde kašen Hanžik in jegavi pamagači in na glas paveja, de sa tu člavekove pravice pa amen. Pa s pamagaj, če si moreš. Pašten pavejdan, jest še nejsm šlišal, de b se ti varhi, k faj plača vlejtjeja, za kšniga pridniga, varčniga in zgaranga člavejka pategnil, rajši za une tdruge, k jih še imenvat na smejš, te čist lahko akradeja, al ti pa na un svejt pamagaja, pa si pamagaj. Je bulš, de si tih in de бага prosiš za pamuč, saj buh in svetniki okul juga prav gatov nejsa taki k Hanžik in jegavi. Če pa kašniga grduna palcaji pa nasreč primeja, mu pa država tnajdražjiga advukata skamndera, pa je prec fraj. Kdu pa vse tu plača, se pa vej. N, čist za abupat pa spet nej. Mar-

de je celu prav, de se te stvari dagaja in de čedale mj ldi dela. Saj je buh že v svetem pismu razadu, de prva dva člavejka tut nejsta delala, pa sta vse glih masa dobr živila. Jest taku mislim: k bo tzadni, najbl naumn človk, nehau delat, boma že v raji. Tam boma faj živel in vse pačel, samu tistih jabuk na boma smel jest, k jih boda ženske tragale in jih akul panujale, drug pa vse ad kraja.

Zunaj imam marva za paspervt, pa salata bi bla za zalit, pa endivja za vsjat, pa na grem. Klinc gleda vse vkp. Prejden bo kaj h pridi pršlu, boma že v raji. Kdu bi se zastoj matrav. Takat, k boma živel brez dela, bo masa lipu, samu nekaj pa na bo faj: na boma vejdlji, kdaj sa pačitnce in dapust. Saj rejs, hmal bi pazabu. Zdaj se dva mejsca na boma vidli. Šele septembra se spet aglasma. Sevejde, pa damače, saj sma damač.

An masa lejp pazdrav vam pašile Klasjev Polde.

Kje so fiste vodice, ki so včasih bile

STUDENEC PRI IVANČNI GORICI

Kje pa je pri Ivančni Gorici kakšen studenec, boste rekli. Vprašanje je upravičeno, odgovor pa je takle: je bil, pa ga ni več. Še preden pa je izginil, je vasi zapustil svoje ime. Voda je prihajala na plan sredi vasi, malo pod vrhom studenskega loba. Najstarejši vaščani se ga še spominjajo. Zraven izvira je bilo korito, v katerega so vaščani z lesenim korcem vliвали vodo iz izvira, za napajanje živine in za gospodinjne potrebe. Tudi perice so se pogosto srečevale ondi.

Danes studenca ni več. Čezenj gre cesta, ki sredi vasi zavije proti zahodu na vrh griča. Vas Studenec, ki je danes del Ivančne Gorice, ima dokaj nenavadno geološko podlago, z nenavadnimi hidrološkimi pojavi; kjerkoli namreč skoplješ jamo, se ta kmalu napolni z vodo. Nenavadno je tudi to: čim bolj proti vrhu koplješ, tem bolj pritiska voda. Morda bo to Studenčanom kdaj še prav prišlo, kaj se ve.

L S

BESEDA O BESEDI

Veliko sestavin našega besedišča je prav gotovo za vedno utonilo v pozabo, nekaterih pa se spominjajo le še najstarejši ljudje. Med temi starinami so posebej zanimivi izrazi, ki so izgubili prvotni pomen in dobili novega. Taka beseda je na primer vojska, ki jo jaz v nekaterih sestavkih še vedno uporabljam v prvotnem pomenu. Posebne pozornosti so vredne tudi besede, ki se jim je glavni smisel ohranil, stranski pomen pa izgubil; beseda se je torej po-

mensko zožila, poenostavila.

Kot primer bom navedel besedo umazan. Danes jo razumemo v pomenu nečist, neumit, zane-marjen; nekaj pa so jo ljudje uporabljali tudi v pomenu skupiški, neradodaren, stiskaški. Teh besednih sprememb je kajpak še več in lahko pripeljejo v smešne situacije, včasih pa so tudi eden izmed vzrokov za nerazumevanje med generacijami.

Pred nedavnim sem si ogledal

komedijo, v kateri so se nevestini in ženinovi starši pogajali o nevestini doti. Ker nevestin oče ni hotel primakniti še nekaj sto kron, so se pogajalci sprli in razšli. Pri odhodu se je ženinova mati med vrati obrnila nazaj in gostiteljem vrgla v obraz: »Umazanci!«

Ko smo se na koncu gnetli proti izhodu, je desetletna punčka pred menoj pocukala mamico za rokav in vprašala: »Mami, zakaj pa jih je zmerjala z umazanci, saj so bili lepo umiti in oprani?« Mamica je malo pomislila, nato pa odvrnila: »Veš, te stare igre so včasih malo čudne.«

L. Sever

NAŠ ČASOPIS

Najprej je bila nova država, potem nova občina in potem nov časopis. Vse troje smo pričakovali in doživljali z veseljem, z velikimi upi, a tudi s kančkom bojzani in negotovosti. Toda strah vselej sega samo do tja, kjer se začenja neizogibna realnost. Tam ga zamenjata delo in skrb za čim bolj smiselno, ploden in osrečujoč vsakdanjik.

O državi in občini kdaj drugič. Zdaj je čas za voščilo našemu časopisu ob prvem desetletju njegovega odraščanja. Vse številke imam shranjene, tudi tiste, ki še niso nosile današnjega imena. Spomin človeštva na področju naše občine.

V začetku je bilo nemalo dvomov. Tudi strah je bil. Kako bomo zmogli? Kdo bo financiral izdajanje? Kdo bo pisal? Kdo bo urejal, tiskal, lektoriral, distribuiral? Komu je časopis namenjen? Toda Klasje se je presenetljivo hitro prijelo. Ker je bilo potrebno in zaželeno, so se našli tudi ljudje in plačniki. Po desetletju izhajanja je postalo nepogrešljivo.

Kaj nam odkrije vsaj bežen pogled

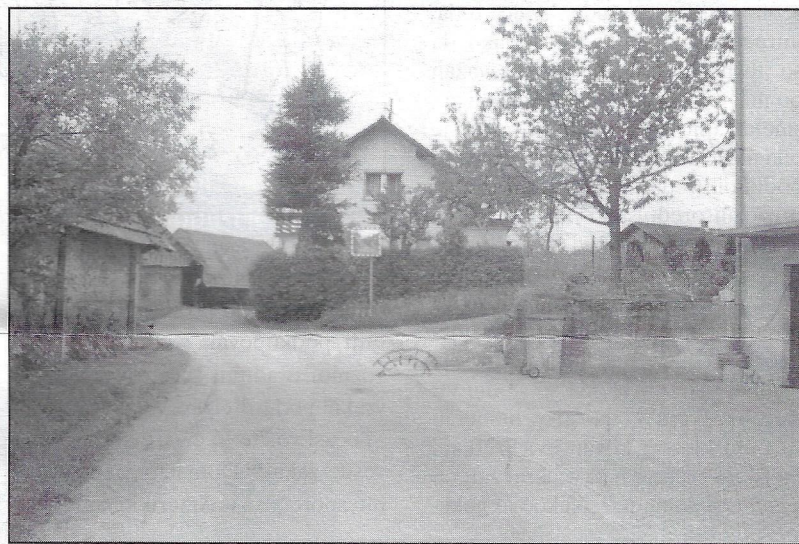
pod kožo našega časopisa? Temeljna značilnost je gotovo njegov značaj lokalne kronike. Dogajanje na vseh področjih življenja podeželske komune. S tem časopis uspešno streže potrebam po informiranju, hkrati pa utrjuje ozaveščenost prebivalcev o skupnem bivanju. Lahko bi rekli, da to bivanje gradi in sooblikuje, kar je pomembno za tako mlado občino. Na tem področju je še veliko neizkoriščenih možnosti. Gospodarska, urbanistična, ekološka, izobraževalna, kulturna in druga razvojna vprašanja terjajo še dosti razmislekov in inovativnih pristopov. V našem časopisu pričakujemo njihovo obravnavo: kratko, preprosto, a odprto in argumentirano ter povezano v širše regijske in državne okvire. Ker si temeljitega profesionalnega novinarstva ne moremo privoščiti v večji meri, se bomo morali tudi naprej opirati na lokalne sodelavce. Moramo pa jih iskati, vabiti, pritegniti in spodbujati.

Bogat in zanimiv je kulturnozgodovinski delež v Klasju. Dokaj sproti

in brez večjih spregledov lahko sledimo tekočemu dogajanju, pogledi v preteklost pa so prav tako dragoceni. Tudi zabavne strani so potrebne in pričevanja o smrtih, porokah in rojstvih, saj potrjujejo, da živimo skupaj, da se poznamo, da to želimo shraniti tudi jutri.

Naš časopis potrebuje pisce, bralce in podpornike. Delovati mora tako, da brez njega ne bo mogoče shajati. Saj je že zdaj na tej poti. Verjamem, da bo v prihodnje še bolj uspešen. V Klasju se že nakazujejo nekatere področja in teme, ki bi bile lahko osnova za bolj temeljite občinske publikacije. Potrebujemo jih. Osveiliti je treba značilnosti in posebnosti našega prostora, predstaviti gospodarske, politične, zgodovinske in kulturne dogodke – pretekle in sedanje – in izrisati portrete pomembnih občanov pa še kaj. To bomo morda postorili v naslednjem desetletju.

Mihael Glavan

Blizu tam, kjer cesta zavije desno v hrib, je bil nekoč izvir. Biti je moral pomemben, da so celó vas poimenovali po njem. Kajne, kako se vse hitro spreminja?

IZ ZAKLADNICE NAŠIH DOMOV

Ljubitelji narodopisja pridno sodelujete in v posodi za božično žrebanje je že lep kupček pošte. Bodite tako pridni tudi naprej. Današnja etnološka ugan-ka je malo drugačna od večine dosedanjih. Skrivnostni predmet se namreč ni uporabljal v kmetijstvu in za hišna opravila, temveč za druge namene. Za lažje prepoznavanje naj vam povem, da so ga potrebovali

na cesti. Ker je slika v časniku črno-bela, naj vam pomagam tudi s podatkom, da sta zvezdici rdeči, vendar šesterokraki. To pomeni, da predmet ni iz zadnjega pol stoletja.

Predmet je iz etnološke zbirke Milana Goršiča iz Stične.

Prijazen pozdrav vsem ljubiteljem narodopisja!

LS

"SEVERNA" STRAN

* ZA DOBRO VOLJO *

KAKO SE JE ŠTEFUC V AMERIKI PO GOSPOSKO VOZIL

Kajzarjev Štefuc je bil v krstni knjigi zapisan kot Štefan. Toda že v najstniških letih se ga je prijelo ime Štefuc; menda zato, ker je bil velik burkež. Vse mu je prišlo prav in vse je znal obrniti na smešno in v korist.

Tiste čase doma ni bilo dela in Štefuc se je odpravil v Ameriko s trebuhom za kruhom. Ob slovesu so mu domači rekli: »Amerika ni za lenuhe; misliš, da se boš z norčijami preživljal?« »Pa ravno s tem se bom,« je bil trdo prepričan Štefuc in je odšel čez Veliko lužo v deželo tisočerih možnosti. Ustavil se je v železarskem središču ob reki Ohio. Vendar se prebrisan prišlek ni zaposlil pri železarjih, temveč pri pogrebnem zavodu, kjer je kdaj pa kdaj skopal kakšno jamo. V prostem času pa je oprezal za lažjim zaslužkom. V mestu so imeli posebno vzgojno metodo: kalilce reda, miru in morale so kaznovali tako, da so jih na posebnem vozu prevažali po mestu in jih tako izpostavljali za smehovanju meščanov. Za večino je bila to zelo neprijetna kazen, zato so podkupili redarje, da so čim hitreje prevozili predpisano pot. Štefuc pa je iz tega naredil pravi ameriški biznis. Nekega popoldneva je nalašč malo rentail po mestu in že so ga posadili na sramotilni voz. »Kaznjene« pa se na vozu ni kisal, temveč je uganjal take burke, da so se mu vsi smejali in mu v »kurnik« nametali za poln klobuk kovancev. Pretkani Štefuc je po tistem še večkrat zaigral kazensko komedijo. Nekoč je neke-

mu gospodu snel z glave klobuk in ga pohodil, da je bil lahko spet obsojen na vožnjo po mestu. Štefuc je tudi podkupoval, a ne za hitrejšo vožnjo; uradnim spremljevalcem je vsakič podaril cigare in jim naročil: »Počasi vozite in cigare kadite.« Saj veste, zakaj! Domačim pa je v pismu sporočil: »V Ameriki mi gre zelo

dobro – skoraj vsak dan se po mestu vozim s kočijo.« Sčasoma si je Štefuc tako opomogel, da je kupil farmo in na njej redil konje. Z njimi je oskrboval tudi mestno redarstvo. Če je bilo vse to res, ne vem, nekaj pa zagotovo.

L S

STARA RIMSKA CESTA JE SPET OŽIVELA

V antiki je bilo na kraju, kjer danes stoji Ivančna Gorica, pomembno križišče cest in cestna postaja z imenom Acervo. Po nekdanji cesti, ki je iz Acerva peljala proti jugovzhodu, se vsako leto v začetku junija poda karavana kolesarjev in na ta način obudi spomine na te davne čase. Pot, dolga dobrih 25 kilometrov, se začne

pri izvirnem rimskem kamnu ob župnijski cerkvi v Ivančni Gorici in pelje do stare železarne na Dvoru pri Žužemberku. Na poti se karavana večkrat ustavi v obpotnih vaseh, kjer jo nadvse gostoljubni vaščani prijazno sprejmejo in pogostijo. Toliko pristne domačnosti je najbrž še redkoke na Slovenskem. Še posebej se pri

tem izkažejo posamezne domačije iz Gorenje vasi, Kobiljeka, Valične vasi, z Vrha, Dolnjega Križa in Dvora. Letošnje popotovanje v preteklost je bilo že deseto po vrsti. Ob jubileju so najbolj vztrajni udeleženci prejeli lepa priznanja: železne in bronaste možnarje, ki so značilnost naših krajev.

Pred cerkvijo v Ivančni Gorici, kjer stoji izvirni kamen milnik. Zaradi jubilejne, desete prireditve, je bila na startu postavljena razstava fotografij, kopic in majic z dosedanjih popotovanj. Podobna slovesnost je bila tudi na koncu poti. LS

TICE, POSREDNICE MED NEBOM IN ZEMLJO

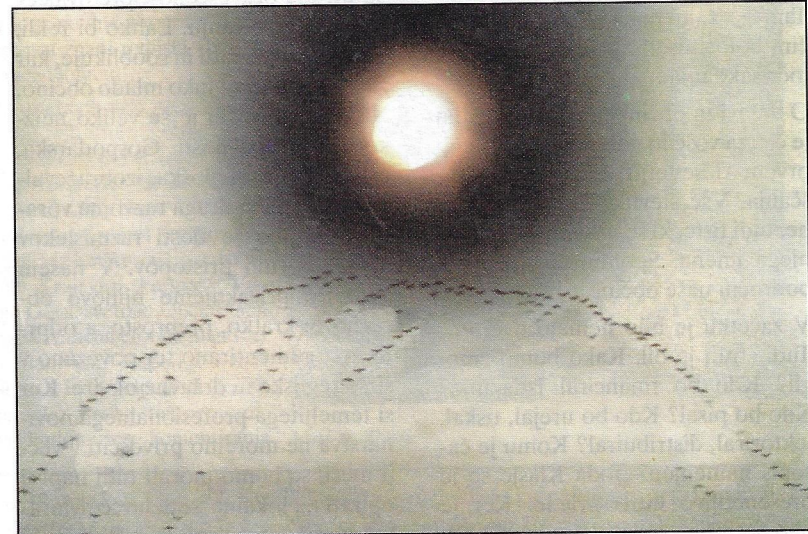
Staroveški in zgodnji srednjeveški prednamci so v okvirih svojega naravoverja (poganstva) verjeli v posmrtno življenje. To pomeni, da duša po smrti zapusti telo in odide na oni svet. Izraza »oni svet« in »drugi svet«, kot številne druge sestavine našega besedišča, sta nedvomno nastala v tistih davnih časih in se ohranila vse do današnjih dni. Saj poznate veselo domačo, ki pravi: »Kaj bo pa na onem svetu, ko ne bo nič vinca v klet, oj, tam pa suša bo.« Preprosti ljudje so kajpak želeli vedeti, kje je »oni svet«, na katerem bodo dobili večno prebivališče kot plačilo za trpljenje na zemlji, to je na tem svetu. Za potešitev te želje je bila kot nalašč velika nebesna popotnica luna, ki se je v vsem čarobnem sijaju prikazovala v jasnih nočeh; naši predniki so torej za »oni svet« imeli luno, ki so jo v predrimski dobi imenovali Rejtija, zaradi podobnosti s poljedelskim pripomočkom za čiščenje žita, nam vsem dobro znano reto (narečno rejto). Zaradi lepega sijaja (šaja) so jo imeli za božansko (sveto) in jo imenovali šajnata Rejtija. O tem govorijo znameniti venetski napisi. Kaj več bomo o skrivnostni

Rejtiji zvedeli kdaj kasneje.

Naše prednike je trpinčila še ena misel: kako duše pridejo tako visoko v nebo, kdo jim pri tem pomaga? Odgovor na to vprašanje so dobili pri opazovanju tic, zlasti velikih obvodnih in vodnih selivk, ki so se pogosto ustavljale ob prav tako šajnatih (bleščavih) vodah in potem v letu izginjale za obzorjem. Tice so potemtakem edine zmožne ponesti duše na oni svet, na Rejtijo. Za pravilno razumevanje božanskega poslanstva tic moramo omeniti še eno sestavino iz duhovnosti prednamcev: po njihovem duše po odhodu iz telesa ne odidejo pri prči na Rejtijo, temveč se pred tem različno dolgo klatijo po svetu in neznansko trpijo. O tem so jih prepričala številna znamenja, med drugim tudi ječanje in vzdihovanje, ki so ga slišali, ko je ponoči potegnil veter. Trpljenje tavajočih duš je bilo tem večje, čim bolj je grešilo njihovo telo v času zemeljskega življenja. Da bi svojci zmanjšali trpljenje pokojnih, so ticam, prenašalkam duš, na žrtvenikih puščali darove in prošnje, naj čim prej odneso duše pokojnih tja, kjer bodo dobile večno plačilo. To delo so kajpak

opravljali svečeniki, in to na posebnih krajih, ki jih še danes imenujemo Tičnice. Večinoma so bili to grški v bližini prazgodovinskih gomil in gradišč. Kljub naglemu izginjanju sledov iz davnine se je v naši domovini ohrani-

nilo neverjetno veliko krajev s tem nekdanj posvečenim imenom. Nekaj teh znamenitosti je tudi neposredno v naših predelih. Predstavil jih bom v prihodnje.

Trenažo duš na Rejtijo (luno) so po mnenju naših naravovernih prednikov opravljale tice. V zahvalo so jih na grških z imenom Tičnice častili in jim prinašali darove.

